

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 2 JUILLET 2020

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 2 JULI 2020

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 16 et présidée par M. Patrick Dewael.
De vergadering wordt geopend om 14.16 uur en voorgezeten door de heer Patrick Dewael.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministre du gouvernement fédéral présente lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Sophie Wilmès.

Questions

Vragen

01 **Vraag van Barbara Pas aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De uitspraken van de Koning omtrent Congo" (55000882P)**

01 **Question de Barbara Pas à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les déclarations du Roi concernant le Congo" (55000882P)**

01.01 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de premier, de Koning heeft deze week een brief geschreven. Hij zou daartoe zelf het initiatief genomen hebben, maar u hebt bevestigd dat de precieze formulering in overleg met de regering gebeurde. U hebt uw fiat gegeven voor die brief, waardoor u ook mee politiek verantwoordelijk bent voor de inhoud ervan.

Als groot voorstander van vrije meningsuiting mag de Koning van mij schrijven en uitkramen wat hij wil, weliswaar in persoonlijke naam. In dat opzicht is een spijtbetuiging vanuit zijn familie wel royaal laat, maar zeker wel gepast. Die spijtbetuiging had echter namens het Belgisch koningshuis moeten komen. Iedereen weet dat die zware wandaden dateren uit de periode van Congo Vrijstaat, toen Congo persoonlijk bezit was van Leopold II.

Door uw goedkeuring, mevrouw de premier, spreekt de Koning niet in persoonlijke naam en ook niet namens het Belgisch koningshuis, maar wel namens het land en de bevolking, en binnenkort wellicht ook op kosten van de bevolking, want door uw fiat zet u meteen ook de deur open naar herstelbetalingen.

Mevrouw de premier, acht u het wenselijk, uitgerekend op het moment dat iedereen moet besparen en dat er door de coronacrisis nog geweldige financiële uitdagingen op ons afkomen, dat de belastingbetaler mee herstelbetalingen moet financieren voor iets uit een ver verleden waar hij totaal niets mee te maken heeft?

Misschien kunt u ons ook laten weten hoeveel geld er vanuit dit land al naar Congo gevloeid is sinds de dekolonisatie en of u vindt of dat het welbested is.

Ik heb gelezen dat u inzake Congo pleit voor een grondig debat zonder taboe. Betekent dit dat u ook de gruwelen gebeurd bij de dekolonisatie in 1960 aan bod zult laten komen? Zult u de lijvige en geheime rapporten daarover eindelijk ter beschikking stellen? (...)

01.02 Eerste minister **Sophie Wilmès**: Mevrouw Pas, op 30 juni was het 60 jaar geleden dat de Democratische Republiek Congo onafhankelijk werd. Door de gezondheidssituatie moesten de festiviteiten in Congo, waarop de Koning en ikzelf uitgenodigd waren, uitgesteld worden, maar wij konden die verjaardag niet zomaar laten voorbijgaan. De Koning wilde zich voor de gelegenheid uitspreken en heeft ervoor gekozen dat te doen in de traditionele vorm van een officiële brief aan zijn ambtsgenoot, president Félix Tshisekedi.

Het bericht was bestemd voor alle Congolezen. De boodschap kwam er op initiatief van de Koning zelf, maar de tekst was uiteraard vooraf voorgelegd aan en gedekt door de regering, zoals voorzien in de Grondwet. In zijn boodschap drukt de Koning zijn diepe spijt uit voor de wonden uit het verleden en moedigt hij de reflectie aan die in ons Parlement wordt aangevat. Het komt inderdaad toe aan de parlementaire commissie die een van de komende dagen zal worden opgericht, om zich te buigen over het koloniale verleden en de manier waarop dat onze toekomstige banden met Congo beïnvloedt. Het gaat er niet om de geschiedenis te herschrijven, maar om haar beter te begrijpen en eruit te leren. Dat is nodig om te kunnen bouwen aan onze toekomst.

De burgemeester van Elsene wilde ook in zijn gemeente de 60ste verjaardag van de onafhankelijkheid herdenken en vieren. Ik wilde die herdenking aangrijpen om de leden van de Belgisch-Congolese gemeenschap te ontmoeten en hun bekommernis te aanhoren. Het was een constructieve gedachtewisseling.

Zoals ik in mijn toespraak in Elsene al zei, is de 60ste verjaardag van de onafhankelijkheid een gelegenheid om te leren omgaan met ons koloniale verleden, dat – laten we dit erkennen – ook gekenmerkt wordt door ongelijkheid en geweld tegenover de Congolezen. Het werk van onderzoek, waarheid en herinnering begint met de erkenning van het lijden van de andere. In 2020 moeten wij inderdaad in staat zijn om, net als andere Europese landen, in alle objectiviteit en met onderscheidingsvermogen terug te kijken op dat koloniale verleden. Dat is precies het onderwerp van het werk van de parlementaire commissie.

Wat verontschuldigen of herstelbetalingen betreft, laat ons niet alles op een hoop gooien en laat ons niet vooruitlopen op het werk van de parlementaire commissie. Laat ze haar werk doen in alle sereniteit en via een constructief debat. We wachten op de conclusie van deze commissie en de lessen die we eruit kunnen trekken.

De **voorzitter**: Mevrouw de premier, u hebt de spreektijd overschreden. Ik heb de spreektijd van mevrouw Pas ook gestopt, nu krijgt zij een minuut extra voor de repliek.

01.03 **Barbara Pas** (VB): Mevrouw de premier, als het over IS-kinderen gaat, stelt u dat die kinderen niet verantwoordelijk mogen zijn voor de gruweldaden van hun ouders. Als het echter over de wandaden in Congo gaat, gaat die verantwoordelijkheid blijkbaar niet alleen over op een zoveelste nakomeling van de massamoordenaar in kwestie, maar zelfs op al zijn landgenoten.

Mevrouw de premier, wij hebben in deze Kamer geen commissie nodig om te weten dat Congo leeggezogen werd door het Belgisch koningshuis en de Franstalige *haute finance*. Daar hebben de Vlamingen, die trouwens zelf door hen onderdrukt werden, helemaal niets mee te maken. Als er al excuses of herstelbetalingen moeten komen, is het aan die bende, aan dat koningshuis en die Franstalige bourgeoisie om dat te doen, niet aan de Vlaamse belastingbetaler.

Mevrouw de eerste minister, u zegt dat u niet wil vooruitlopen op die commissie. Voordat die commissie van start gaat, zal het Vlaams Belang zich met alle democratische, juridische middelen verzetten tegen het feit dat de Vlaming voor herstelbetalingen zou moeten opdraaien.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 **Questions jointes de**
- François De Smet à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le

nouveau rapport de la Sûreté de l'État" (55000871P)

- Tom Van Grieken à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le nouveau rapport de la Sûreté de l'État" (55000874P)

- Georges Dallemagne à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La publication du rapport annuel de la Sûreté de l'État" (55000878P)

- André Flahaut à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport de la Sûreté de l'État" (55000880P)

- Simon Moutquin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le dernier rapport de la Sûreté de l'État" (55000881P)

- Koen Metsu à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport de la Sûreté de l'État" (55000883P)

- Tim Vandemput à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport annuel de la Sûreté de l'État" (55000885P)

- Bercy Slegers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rapport annuel 2019 de la Sûreté de l'État" (55000887P)

02 Samengevoegde vragen van

- François De Smet aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het nieuwe verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000871P)

- Tom Van Grieken aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het nieuwe verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000874P)

- Georges Dallemagne aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De publicatie van het jaarverslag van de Veiligheid van de Staat" (55000878P)

- André Flahaut aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000880P)

- Simon Moutquin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jongste verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000881P)

- Koen Metsu aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het verslag van de Veiligheid van de Staat" (55000883P)

- Tim Vandemput aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jaarverslag van de Veiligheid van de Staat" (55000885P)

- Bercy Slegers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het jaarverslag 2019 van de Veiligheid van de Staat" (55000887P)

02.01 **François De Smet** (DÉFI): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, protéger la démocratie en Belgique et ses citoyens des menaces survenant à l'échelle nationale de sécurité, tel est le cœur de la mission de la Sûreté de l'État. Or, comme le rappelle Pascal Pétry, numéro 2 de la Sûreté, dans la presse ce matin: cette institution doit faire face à des défis de plus en plus nombreux avec des budgets de plus en plus réduits.

Outre le terrorisme, dont le nouveau terreau favorable depuis quelques années est l'extrémisme religieux et plus particulièrement le salafisme, il faut faire face à d'autres menaces, comme la montée de l'extrême droite - qui paraît-il s'arme et suit des formations paramilitaires à l'étranger -, ainsi que l'espionnage économique par des étudiants militaires chinois qui s'inscrivent dans les universités belges afin de mettre à disposition de l'État chinois leur savoir acquis ici. Pendant ce temps-là, de nouvelles missions sont attribuées à la Sûreté de l'État: participer à la reconnaissance des lieux de culte, des titres de séjour, et bientôt suivre les investissements étrangers en Belgique.

Dans son dernier rapport, la Sûreté de l'État met en évidence l'impossibilité, dit-elle, de remplir convenablement ses missions avec le budget qui lui est alloué. C'est pourquoi elle demande, entre autres, un triplement de son budget et un doublement de ses effectifs. Monsieur le ministre, pourriez-vous nous faire savoir si vous partagez l'analyse de la Sûreté de l'État sur sa propre situation? Envisagez-vous, dans le contexte actuel difficile, une augmentation du budget alloué à ce service? Si oui, disposez-vous d'une estimation du montant concerné? Envisagez-vous une augmentation du cadre du personnel de la Sûreté de l'État?

02.02 **Tom Van Grieken** (VB): Mijnheer de minister, mijn vraag gaat concreet over het jaarrapport van de Veiligheid van de Staat. Dat waarschuwt voor een toename van extremistisch geweld. Laat ik duidelijk zijn, beste collega's: de democratie eindigt waar geweld begint. Het Vlaams Belang gebruikt ook wapens, maar democratische: het vrije woord en het stempotlood. Als ik soms de verzuurde gezichten van links zie, heb ik het idee dat die voldoende pijn doen.

Mijn vraag gaat natuurlijk niet daarover, mijnheer de minister, maar over wat in het rapport staat. Op bladzijde 10 lezen we dat de Veiligheid van de Staat waarschuwt voor moslimextremisten die met de migrantenstromen in ons land komen, terwijl uw regering nog steeds de poorten wagenwijd openzet. Op bladzijde 11 lezen we dat de Veiligheid van de Staat zich zorgen maakt over islamieten die radicaliseren in de gevangenissen in België.

Wat doet de Belgische regering? Die laat zelfs IS-vrouwen hierheen komen. In Nederland staat men al een stapje verder. Daar was afgelopen week een groot debat in de Kamer over moslimextremisten die vakantiehuisjes bezitten in de Belgische Ardennen, waar ze jihadkampen inrichten.

Mijnheer de minister, mijn vragen zijn vrij eenvoudig. Bent u bereid in te gaan op de vraag van de Veiligheid van de Staat naar meer geld en meer middelen? Wij vinden dat veiligheid belangrijk is en dat de Veiligheid van de Staat, maar ook de militaire veiligheidsdienst en de federale politie meer middelen moeten krijgen. Veel belangrijker nog, bent u bereid om de aanbevelingen, de waarschuwingen van de Veiligheid van de Staat eindelijk ter harte te nemen, moslimextremisme aan te pakken en te stoppen zo naïef te zijn door de poorten van ons land wagenwijd open te laten staan en jihadististen hierheen te halen? Die radicaliseren immers toch en overtuigen alleen maar meer mensen om onze manier van leven te verwerpen en aanslagen te plegen.

02.03 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, nos services de renseignement, la Sûreté de l'État, jouent un rôle essentiel dans la protection de notre démocratie, de notre État de droit, de nos citoyens, que ce soit à l'égard de menaces intérieures ou extérieures.

Notre commission d'enquête sur les Attentats terroristes avait démontré à quel point ces services étaient faibles, et à quel point il était important de les doter de moyens nouveaux et de faire un *benchmarking*, c'est-à-dire une comparaison avec des États qui nous ressemblent par la taille ou par le type de menace.

Or, aujourd'hui, nous sommes loin du compte. Certes, il y a eu des efforts importants au niveau de l'efficacité de nos services de renseignement. Certes, quelques moyens ont été accordés. Mais nous voyons que les menaces sont toujours là, très présentes, et qu'elles se sont même diversifiées.

La menace islamiste est toujours là, elle prend de nouveaux visages à travers de nouvelles formes de salafisme. Il y a aussi ces accointances entre la Diyanet et le Millî Görüş, qui est un mouvement extrémiste radical. Les milices d'extrême droite semblent prendre de plus en plus d'ampleur dans notre pays. Et puis il y a cet espionnage économique chinois.

Il est vrai que sur ce point là, il est particulièrement choquant de voir des étudiants accueillis dans nos universités, financés par nos universités, et qui retournent dans leur pays pour aller donner des technologies et de l'information à l'armée chinoise qui, le cas échéant, pourrait l'utiliser, pourquoi pas, dans la répression à Hong Kong ou à l'encontre des Ouïghours.

Il y a aussi d'autres menaces: cybermenace, la 5G qui va arriver et qui va faciliter l'espionnage. Nos services de renseignement ont donc besoin de moyens supplémentaires.

Monsieur le ministre, comment allons-nous leur donner ce triplement de moyens qu'ils demandent? Comment allons-nous améliorer le cadre législatif? Par exemple, la pénalisation de l'espionnage ne semble aujourd'hui pas suffisante par rapport à cet espionnage extérieur. Comment allons-nous faire en sorte que ces étudiants soient éventuellement, le cas échéant, *screenés* pour éviter que l'accueil que nous leur réservons serve finalement à amplifier la capacité de répression dans leur pays? Je vous remercie.

02.04 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, la question aurait pu être posée à la première ministre, puisque c'est le Conseil national de sécurité – pas celui qui s'occupe de la crise du COVID mais le Comité ministériel de la sécurité – qui doit aborder cette question.

De plus en plus d'informations nous parviennent. Un cri d'alarme est aujourd'hui lancé par la Sûreté de l'État – ce n'est pas la première fois – mais également par le chef sortant de la sécurité militaire. Par ailleurs, il y a une série d'informations qui parviennent régulièrement par la voie des médias sur des activités de l'extrême droite, des entraînements militaires mais aussi d'autres extrémismes.

Monsieur le ministre, même si la situation actuelle est très difficile, il faut envisager de façon globale des moyens supplémentaires pour ces deux services, pour les faire collaborer entre eux de manière à travailler en cohérence et en efficacité. Il y a urgence à mettre à l'ordre du jour de ce Comité ministériel de sécurité la réponse aux interpellations formulées par les deux services en ce moment précis.

02.05 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, ce matin, la Sûreté de l'État commentait un rapport sur les principales menaces dans notre pays. Ce rapport explique que la menace du terrorisme islamiste diminue en Belgique mais n'a pas disparu. Il faut continuer à être vigilant à cette forme de terrorisme et ne pas laisser d'espace d'expression aux prêcheurs de haine. Je pense aussi qu'il faut continuer à questionner un système carcéral où cette radicalisation islamiste a son nid.

La nouveauté de ce rapport réside ailleurs et doit tout autant nous mobiliser. Elle est dans l'apparition d'une menace d'extrême droite concrète et inquiétante. Selon ce rapport, des auteurs isolés galvanisés par des idées d'extrême droite seraient de plus en plus susceptibles de passer à l'acte. Ils sont d'autant plus dangereux que certaines personnes s'organisent au niveau d'un réseau international et vont même jusqu'à s'armer et s'entraîner dans des camps en Russie ou dans les pays de l'Est. Ils se préparent physiquement à une guerre qu'ils imaginent "raciale".

Depuis des années, ces groupuscules d'extrême droite se réveillent en Europe ou ailleurs et ils sont catégorisés comme la principale menace. Aujourd'hui, cette menace est bien présente en Belgique.

Monsieur le ministre, l'extrême droite tue. Elle a tué en Norvège quand Anders Breivik a assassiné 77 personnes. Elle a tué 51 personnes dans une mosquée en Nouvelle-Zélande, elle a tué 11 personnes en Allemagne récemment. Chez nous, elle a tué à Anvers en 2007, quand un militant d'extrême droite a assassiné une femme d'origine malienne et une fille de deux ans.

Monsieur le ministre, par quel moyen votre gouvernement compte-t-il lutter contre cette montée de l'extrême droite terroriste? Quels moyens sont mis en place pour surveiller les personnes qui s'arment et reviennent des camps d'entraînement?

02.06 Koen Metsu (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb de laatste weken heel wat vragen over extremisme en radicalisme gesteld aan onze vakministers en de antwoorden waren altijd laconiek geruststellend, als waren er geen problemen.

Vandaag verscheen online het rapport van de Veiligheid van de Staat die bekommerd is over de opmars van extreemrechts, maar ook een oude bekende duikt weer op, met name het radicale islamitische terrorisme. Links wijst hier graag naar rechts en rechts wijst graag naar links. De N-VA is duidelijk tegen elke vorm van gewelddadig extremisme is en wil dat ook een halt toeroepen.

Radicalisering voltrekt zich hier voor onze eigen ogen en het lijkt niet boven aan de agenda van deze regering te staan. Wat het rapport zelfs niet accentueert, is het feit dat er op dit eigenste ogenblik ruim 399 geradicaliseerde ex-gedetineerden op vrije voeten rondlopen, zonder de nodige controle. Dat is exact het aantal medewerkers dat de Veiligheid van de Staat heeft om ons van inlichtingen te voorzien. *Il faut le faire.*

De afgelopen week waren we getuige van een Palestijnse, vreedzame, betoging waar werd opgeroepen om Joden te vermoorden en alsof dat nog niet volstaat, importeerden we gisteren het gewelddadig extremisme. Onze regering liet gisteren drie IS-vrouwen opnieuw binnen, samen met hun zes kinderen. De woordvoerder van de Veiligheid van de Staat heeft beklemtoond dat deze vrouwen geen onschuldige rol hebben gespeeld. Waarom zij ginds niet berecht en bestraft worden ontgaat mij volledig.

De regering zegt dat we hen beter moeten kunnen controleren zodat dat we hen dus niet daar moeten laten, maar ze beter opnieuw binnenhalen. Als deze regering daarvoor opteert, dan moet ze ons veiligheidsapparaat weerbaar en stevig genoeg maken en het de nodige middelen geven.

Dit alles gebeurt op een ogenblik – een collega maakte mij er daarnet attent op – dat onze brave Vlamingen de afgelopen maanden vastzaten op hun buitenlandse bestemmingen (...)

De **voorzitter**: Let op de spreektijd, alstublieft. De heer Vandenput gaat het goede voorbeeld geven.

02.07 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, de minister, collega's, naast de gekende dreigingen vanuit terroristische moslimhoek die wij zeker niet uit het oog mogen verliezen, is er nu sprake van de opkomst van extreemrechts geweld van eigen bodem. In het jaarrapport van de Veiligheid van de Staat staat dat extreemrechts in 2019 een versnelling hoger schakelde. De *hate speech* kennen we al jaren, maar nu is er sprake van mogelijke extreemrechtse aanslagen in ons land. Volgens de Veiligheid van de Staat wordt geweld genormaliseerd en actief voorbereid binnen de extreemrechtse kringen.

We zien ook dat dit een internationaal fenomeen is. Vorig jaar waren er de aanslagen in Nieuw-Zeeland met 51 doden en recent ook in Duitsland, Finland en de VS. Daar wordt geweld gebruikt.

Het oproepen tot actie en geweld op basis van verwerpelijke ideologieën baart mij ernstige zorgen, mijnheer de minister. Dan heb ik het niet alleen maar over extreemrechts, maar ook over salafisten en andere nog extremere groeperingen die hun oorsprong binnen de islam vinden. Ze zijn allen even gevaarlijk en ze zoeken elkaar op als doelwitten en ondermijnen zo ons hele rechtssysteem, onze hele samenleving.

Ik heb drie vragen, mijnheer de minister.

Ten eerste, het rapport is een zaak, maar heeft de Veiligheid van de Staat ook een plan klaar om die fenomenen zichtbaar te maken en aan te pakken?

Ten tweede, hebt u weet van feiten die daadwerkelijk op ons grondgebied plaatsvonden, waar het niet alleen bij voorbereidingen bleef?

Ten derde, er werden 25 rechts-extremisten opgenomen in de gemeenschappelijke gegevensbank. Wat is het gevolg van de opname in die lijst? Worden zij vandaag actief gevolgd?

02.08 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de minister, het rapport van de Veiligheid van de Staat is heel duidelijk en waarschuwt ons voor twee belangrijke ontwikkelingen, die het zelfs communicerende vaten noemt.

Enerzijds waarschuwt de Veiligheid van de Staat ons voor een verdere radicalisering van extreemrechtse groeperingen in onze samenleving. Er staat zelfs dat zij er zich ernstig zorgen over maakt. Extreemrechtse groeperingen schijnen zich immers de voorbije jaren meer te bewapenen. Voor de Veiligheid van de Staat past die bewapeningsdrang in een voorbereiding op een volgens haar onvermijdelijke oorlog tussen rassen, religies en volkeren. Collega's, dat is zorgwekkend. Anderzijds duidt het rapport op de groei van een nieuwe salafistische beweging, die niet zoals IS of Al Qaida naar de wapens grijpt, maar die veeleer extreme ideeën via communicatietechnieken probeert aan de man, vrouw of zelfs kind te brengen. Collega's, beide bewegingen vloeien voort uit een polarisering van onze samenleving, gevoed door ideeën van haat, geweld en gebrek aan respect voor onze democratie. Daar moeten wij een halt aan toeroepen.

Mijnheer de minister, het rapport van de Veiligheid van de Staat is er nu. Het wijst ons in alle transparantie op de situatie *as is* op vandaag. Welke lessen trekt u uit het rapport? Hoe kunnen wij die uitdagingen voor onze samenleving aanpakken?

02.09 Minister Koen Geens: Mijnheer de voorzitter, collega's, ten eerste, natuurlijk is een jaarrapport van de Veiligheid van de Staat, dat transparant op het web wordt gepubliceerd, nieuws. Dat was vroeger wel anders. Om die reden en om een aantal andere redenen mogen wij, los van alle kritiek die wij willen hebben, de Veiligheid van de Staat feliciteren. Ik begin met die felicitaties, omdat ik ze aan het einde van mijn betoog zou kunnen vergeten. Transparantie is dus een van de redenen.

Ten tweede zijn er de *awareness briefings* en het feit dat de Veiligheid van de Staat allerlei mensen bewust maakt van een aantal gevaren, de 'consciencialisatie', zoals dat heet. Dat is bijvoorbeeld het geval op het vlak van samenwerking met wetenschappers uit derde landen, die mogelijk uit een niet-democratisch regime komen. Dat is bijvoorbeeld het geval op het vlak van 5G. Dat zijn allemaal zaken waarop de Veiligheid van de Staat vooraf de nadruk legt. Dat is bijvoorbeeld ook het geval met de vorming die wordt gegeven en de waarschuwing van overheidsdiensten over inmenging in verkiezingen, zoals in de Verenigde Staten is gebeurd. Voor zover ik weet, hebben wij althans daarvan geen last gehad bij de verkiezingen van 2019.

Voorts is er SOCMINT-capaciteit aanwezig om het internet te monitoren en wordt er met andere diensten samengewerkt in de Joint Intelligence Centers, die in 2019 20 keer zijn samengekomen. De Veiligheid van

de Staat is dus anders dan vroeger geen opake organisatie, waarvan men niet goed weet wat er gebeurt. Zij zet zichzelf duidelijk op een moderne manier in de media en is proactief bezig met een aantal problemen, die ons bekommeren. Het is belangrijk dat te onderstrepen.

Mijnheer Metsu, zelfs mensen waarmee we vier jaar in de meerderheid hebben gezeten, houden niet op met ons te wijzen op een tekort aan middelen. Uiteraard is de Veiligheid van de Staat zelf vragende partij voor bijkomende middelen. Ik wil er u opnieuw op wijzen dat wij in de voorbije regeerperiode – ik spreek niet over de regering vandaag die behalve voor de aanpak van de coronacrisis in lopende zaken is – met de regering-Michel 20 % meer personeelsmiddelen aan de Veiligheid van de Staat hebben kunnen geven. De effectieven zijn dus met 20 % gestegen. U kunt zeggen dat dat bijzonder weinig is, maar als er hier plots 20 % meer mensen in het halfroond zouden zitten, zou dat toch opvallen. Men moet die mensen ook absorberen, wat betekent dat men hen moet trainen en te nut maken. Men moet hen trouwens niet alleen kunnen opleiden, men moet hen ook kunnen rekruteren en vinden op de markt.

We hebben in die periode dus maximaal ingezet op nieuwe middelen, ook technische. We hebben de Veiligheid van de Staat een aantal instrumenten gegeven op het stuk van technische infrastructuur. Beleefdheids- en veiligheidshalve ga ik daar niet verder op in, maar ze laten haar toe om beter te investeren in de opvolging van allerlei verdachte en mogelijk verdachte mensen.

Ik ben eerlijk gezegd fier op het Belgisch systeem. De wet op de inlichtingendiensten en de manier waarop de veiligheidsdiensten worden begeleid door onderzoeksrechters, door het Comité R en uw commissie die specifiek belast is met de opvolging van de Veiligheid van de Staat en de comités strekken tot voorbeeld voor heel veel andere landen. U zegt dat er niet genoeg middelen zijn en ik onderschrijf dat. In de hele kiescampagne en tijdens de daaropvolgende onderhandelingen heb ik steeds onderstreept dat wij meer middelen nodig hebben voor Justitie en de Veiligheid van de Staat.

Wanneer er een regeerakkoord tot stand zou komen waaraan mijn partij zou deelnemen, zal dat punt daarin uiteraard opnieuw ter sprake komen. Dat zal in elk geval worden nagestreefd, zoals dat het geval was in de voorbije legislatuur.

Drie taken gaan de Veiligheid van de Staat ter harte.

Il y a l'extrémisme religieux. Tout extrémisme, tout radicalisme peut, à un moment donné, devenir violent. C'est la raison pour laquelle il faut anticiper. En effet, être extrême ou radical n'est pas en soi défendu. La liberté d'expression nous oblige à prendre connaissance, même si c'est contre notre gré, d'opinions radicales qui ne nous plaisent pas nécessairement.

Toutefois, dire que durant ces dernières années la Sûreté n'a pas bien suivi ceux qui revenaient de Syrie ou les extrémistes islamiques me semble être une dérive. Chers collègues, faire croire aux citoyens que nous avons rapatrié trois femmes qui auraient pu être jugées au Moyen-Orient relève de la désinformation. C'est le moins que l'on puisse dire! Ces femmes se trouvaient en Turquie et ce pays ne veut pas que de telles personnes restent sur son territoire. Ce faisant, soit nous acceptons leur retour en organisant leur accompagnement par des membres de notre police, soit nous acceptons qu'elles soient déposées quelque part dans la nature avec le risque qu'elles reviennent dans notre pays sans qu'il nous soit possible de les incarcérer. Nous n'avions donc pas d'alternative. Je n'ose pas vous parler du cas El Bakraoui en 2016.

Quoi qu'il en soit, si la Turquie ne souhaite pas garder sur son territoire ce genre de personnes, nous sommes obligés d'organiser le retour de ces dernières lorsqu'elles sont des ressortissantes de notre pays. Je souligne ici qu'il s'agit d'expulsions et en aucun cas de rapatriements.

Pour ce qui concerne l'extrême droite, je suis un peu étonné du ton utilisé à l'occasion de certaines questions ou de certaines déclarations dans la presse. Déjà en 2016, le rapport de la Sûreté indiquait que l'extrême droite était une menace potentielle. C'était également le cas du rapport de 2018 (cf. page 27). Aujourd'hui, trois pages du rapport s'étendent sur le problème de façon extensive en se référant aux différents attentats qui ont été commis au nom de l'extrême droite, en général par des *lonely fighters*, dans des pays comme la Nouvelle-Zélande, la Norvège, les États-Unis ou l'Allemagne.

Il est évident que notre pays ne peut pas être immunisé du risque de radicalisation et de violence de l'extrême droite. C'est donc à juste titre que la Sûreté nous impose la prudence extrême qui est de mise dans de tels cas.

Sommes-nous au courant de préparations? Si je le savais, je ne vous le dirais pas. Des gens de notre pays participent-ils à des camps militaires ou paramilitaires à l'étranger? Je vous en ai parlé la semaine dernière dans le cadre de la question de Mme Soors de Groen.

Pour ce qui concerne l'espionnage et l'ingérence, si vous êtes d'accord, c'est un problème dont nous pourrions tenir compte dans le nouveau Code pénal en rendant l'espionnage punissable.

Het is echter heel interessant wat de Veiligheid van de Staat doet op het vlak van de signalering. Wanneer wij netwerken of nieuwe technologie gebruiken of wanneer wij samenwerken met buitenlandse universiteiten, moeten wij dubbel voorzichtig zijn. De globale wereld is iets dat wij allemaal gewild hebben. U zou niet willen weten hoeveel technische apparaten die u gebruikt tegen een lage prijs, uit landen komen die niet altijd helemaal democratisch zijn, om het land niet te noemen dat het voorwerp uitmaakte van de vraag aan de eerste minister daarnet.

In die zin is het dus goed dat de Veiligheid van de Staat ons maximaal waarschuwt en probeert – zoals wij recent hebben gedaan in de Veiligheidsraad, waarnaar de heer Flahaut verwees – rekening te houden met die technologie. Bijvoorbeeld op het vlak van 5G heeft de regering een politiek aangenomen die ons moet immuniseren voor de risico's van spionage, chantage en desinformatie die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van netwerken en technologie uit landen die niet heel coöperatief zijn op het vlak van het niet bespioneren van anderen.

Ik eindig met een paar algemene bedenkingen naar aanleiding van vragen die u mij hebt gesteld, vooral de heer Vandenput. Er is inderdaad een plan, namelijk het Plan R of Plan Radicalisme, dat geregeld wordt bijgewerkt, dat onder andere door de Veiligheid van de Staat is opgemaakt en dat zo precies mogelijk alle diensten informeert over hoe radicalisme moet worden opgevolgd.

Hebben wij operationele instrumenten? Ja, wij hebben de Local Task Forces (LTF's), die zowel optreden wanneer het gaat om radicalisme van religieuze aard als radicalisme dat te maken heeft met extreemrechtse of extreemlinkse groeperingen. Toen ik wat jonger was – dat is nog niet zo lang geleden – was het vooral extreemlinks dat terroristisch zeer actief was en ook daar moeten wij altijd beducht voor zijn.

Wij zijn dus bezig met de opvolging van die fenomenen, zowel op het vlak van de voorbereiding als van de opvolging. Het is tot uw aller verbazing – dat zeg ik dan vooral aan degenen die zouden denken dat wij extreemrechts niet ernstig genoeg nemen – dat, toen op een bepaald moment een lijst van geradicaliseerden in de gevangenis publiek werd, bleek dat daar ook een persoon van extreemrechts tussen stond en dat wij op dit ogenblik inderdaad 25 personen in onze gegevensbank hebben die van extreemrechts zijn en die op dezelfde manier worden opgevolgd als de personen van extreemlinks en als de religieuze extremisten.

Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor de ruime tijd die u mij hebt gegeven en ik zal met aandacht luisteren naar de replieken.

02.10 François De Smet (DéFI): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse très complète.

Vous avez raison de souligner l'exercice de transparence accompli par la Sûreté de l'État à travers ce rapport. Tout est lié. À juste titre, vous vous plaignez que vos demandes budgétaires au moment des élections ou des négociations ne soient pas suffisamment suivies d'effet. Malheureusement, du côté gouvernemental, des moyens manquent pour des organes régaliens comme la justice, les prisons ou la Sûreté de l'État. Une vraie transparence permettrait peut-être plus facilement de garantir de tels budgets.

J'aurais préféré obtenir de votre part quelques chiffres précis quant aux besoins devant être remplis financièrement pour la sécurité de l'État. Pour le reste, je vous remercie d'avoir dressé le panorama de notre protection.

02.11 Tom Van Grieken (VB): Mijnheer de minister, ik ben eigenlijk teleurgesteld. Ik had liever harde, concrete beloftes gehad voor meer middelen voor de Veiligheid van de Staat. Wij houden hier een Senaat in stand die heel veel meer kost dan de hele werking van de Veiligheid van de Staat. Dat is toch zeer opmerkelijk.

Ik ben teleurgesteld in de collega's van links. Links heeft toch altijd de pretentie een betere moraal te hebben dan rechts. Eigenlijk is het erger, links heeft een dubbele moraal. Als het gaat over geweld van Black Lives Matters, is dat omdat zij te weinig kansen hebben. Als het gaat over geweld van Antifa, minimaliseert men dat. Als het gaat over moslimextremisme zullen die mensen ongetwijfeld een slechte jeugd gehad hebben. Maar als het over extreemrechts gaat, schreeuwt men moord en brand.

Voor Vlaams Belang geen dubbele moraal. Iedere vorm van extremistisch geweld moet worden geobserveerd en aangepakt. Maar wij doen niet mee aan fake news en de perceptie die hier gecreëerd wordt. Vijftwintig mensen van extreemrechts worden in het oog gehouden, maar bijna 2.000 moslimextremisten. Maar men doet hier alsof het grootste gevaar extreemrechts is. Dat is gewoon de waarheid geweld aandoen.

02.12 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour vos explications.

Je retiens notamment de votre exposé que les menaces n'ont jamais été aussi diversifiées et nombreuses qu'aujourd'hui. Il est vrai que, dans un certain nombre de cas, nous prenons les mesures qui sont nécessaires. Mais, dans une série d'autres cas, nous ne les prenons pas suffisamment. C'est ce cri d'alerte que lance la Sûreté de l'État aujourd'hui.

Monsieur le ministre, je vous demande de faire comme dans d'autres domaines, où votre gouvernement a pu agir avec l'appui d'une majorité de partis (police, blouses blanches, accueil des réfugiés,...). Je vous demande de mettre en place un budget additionnel urgent pour faire en sorte que la Sûreté de l'État fonctionne, protège nos libertés, notre démocratie et nous protège mieux contre certaines menaces.

On est là au cœur de nos libertés fondamentales. Notre démocratie est menacée, notamment par des menaces extérieures. Il est très important que nous puissions y répondre aujourd'hui et que nous n'attendions pas la mise en place d'un prochain gouvernement pour vérifier si nous en avons effectivement les moyens. C'est au cœur des enjeux essentiels pour notre pays. Monsieur le ministre, je vous demande de venir avec un budget cohérent à ce sujet au Parlement.

02.13 André Flahaut (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse et ces éclaircissements.

Il est clair que notre démocratie est menacée. Le signal d'alarme lancé aujourd'hui par les deux services est une répétition d'autres signaux qui ont été lancés à d'autres époques. Cette démocratie est menacée et, de plus en plus, l'extrême droite manifeste de façon décomplexée. Cela paraît dans la presse et risque d'être banalisé. Nous ne pouvons pas accepter cette banalisation. Dès lors, sur le plan politique, nous devons apporter une réponse concertée, forte en octroyant à ces services les moyens humains et techniques qu'ils réclament pour leur permettre de mieux combattre de façon déterminée et, si possible, irréversible, ces fléaux pour la démocratie.

02.14 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Nous nous rejoignons en soulignant et reconnaissant l'important travail de transparence qui a été effectué. Un autre élément est aussi que nos sécurités individuelles et collectives sont les fondements d'un bien vivre ensemble dans notre société. Sur ce point, nous nous rapprochons tout à fait.

Par contre, je ne tiendrai jamais des propos affirmant l'existence de hiérarchies dans les mesures de sécurité à prendre. Il importe de le souligner. Cependant, certaines spécificités en 2020 dans le terrorisme d'extrême droite devraient pouvoir être aussi évaluées et reconnues.

D'ailleurs, dans les propos tenus ce matin, cette phrase est très interpellante. On y précise que "des individus, militants d'extrême droite, fonctionnent dans un climat où l'extrémisme est toujours plus accepté, où le seuil est toujours plus bas en ce qui concerne l'expression des identités extrémistes". Cette dernière phrase nous questionne aussi sur notre rôle à nous, politiques, de ne pas véhiculer ce qui fait le nid de ce terreau terroriste.

02.15 Koen Metsu (N-VA): Mijnheer de minister, ook ik dank u.

Helaas is het antwoord weinig verrassend. Het lijkt alsof er een soort coronamoeheid in deze regering is geslopen. U zegt dat vorige legislatuur het budget met 20 % is toegenomen. Dat klopt. Met N-VA mee in het zadel. Wat u niet zegt, is dat in 2019 het budget opnieuw met 7 % is gedaald. N-VA eist meer budgetten: voor Defensie, voor de Veiligheid van de Staat, voor de politie, voor echte justitie. Dat is, wat ons betreft, een echte kerntaak, niet het uitdelen van gratis treintickets.

Als mijn pleidooi hier vandaag niets heeft uitgehaald, stel ik voor dat u eens met hen op pad gaat. Ik ben ervan overtuigd dat als u in de straten van, bijvoorbeeld, Anderlecht ziet hoe het er echt aan toegaat, u dat dan wel wakker zal schudden. Onze parlementaire vragen en rapporten doen dat klaarblijkelijk niet meer.

02.16 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoorden.

Voor onze partij is het heel duidelijk: elke vorm van geweld moet worden veroordeeld en streng worden aangepakt. Of het nu van extreemlinks is, van salafisten of van extreemrechts: in de grond zijn alle extremisten hetzelfde, zowel links, salafisten als rechts.

Mijnheer Van Grieken, het moet mij toch van het hart, hoe u op een duidelijke manier het extreemrechtse geweld onder de mat schuift, doet mij pijn. U minimaliseert dat. Ofwel zult u dat rapport niet lezen, ofwel moet u het nog lezen, ofwel wilt u het niet lezen. Dat zijn drie mogelijkheden. Ondertussen zit Schild & Vrienden wel in uw partij. Partijgenoten van u gaan op de thee bij een moordenaar als Assad in Syrië. Dat zijn de feiten. U voedt met uw partij het extreemrechtse geweld hier in België. Dat is wat u doet.

De **voorzitter**: (...)

02.17 Tim Vandenput (Open Vld): (...) (*Applaus*)

De **voorzitter**: Mijnheer Vandenput, u moet altijd stoppen bij het applaus. (*Gelach*)

02.18 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de minister, de discussie over de budgetten alleen is niet de enige oplossing voor deze problematiek. De vraag is fundamenteeler. Hoe roepen wij de polarisering een halt toe? Justitie heeft daar een belangrijke taak in, maar ook alle schakels van de veiligheidsketen hebben hun taak. Zo vinden wij dat preventie in scholen, in de media, in familiaal verband, samen met het middenveld, daar een heel belangrijk luik van is.

Ik roep iedereen op, alle ministers die daarvoor bevoegd zijn, geen seconde meer te wachten en het discours van wederzijds respect voor democratische waarden uit te dragen en te verdedigen. Samenwerken is de sleutel. Allen in het bad, zou ik zeggen. Zo dienen wij het volk en onze democratie.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- Raoul Hedebouw à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La justice de classe en Belgique" (55000872P)

- Joris Vandenbroucke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les transactions pénales" (55000873P)

- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'application de la transaction pénale élargie" (55000886P)

03 Samengevoegde vragen van

- Raoul Hedebouw aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Klassenjustitie in België" (55000872P)

- Joris Vandenbroucke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De minnelijke schikkingen" (55000873P)

- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De toepassing van de verruimde minnelijke schikking" (55000886P)

De **voorzitter**: Collega's, ik wil het volgende benadrukken, want ik volg ook de media.

Het is niet toegelaten om in de plenaire vergadering vragen te stellen over concrete cases of namen te noemen. Het gaat over de minnelijke schikking als instrument. De mensen die de media volgen, kunnen zich

daar iets bij voorstellen. Hier in het halfroond is dat niet toegelaten. Dat is zo voorgeschreven door het Parlement. Ik heb dat ook meegedeeld aan de heren Hedebouw en Vandenbroucke en ik doe dat bij dezen ook aan de heer Van Hecke.

03.01 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, hoe is het mogelijk dat het in ons land nog altijd mogelijk is voor mensen met veel geld om gewoon een proces af te kopen? Hoe is dat nu mogelijk? Ik zal geen namen noemen, mijnheer de voorzitter, dat mag niet. Het zou kunnen dat ik het heb over een ex-CEO van een groot staatstelecombedrijf. Daarover heb ik het echter niet. Het zou kunnen dat ik het heb over iemand die 523.000 euro per jaar verdiende in dit telecombedrijf. Het zou kunnen dat ik het heb over een rijke textielfamilie die al dertig jaar lang in fraudezaken verwickeld is in België. Het is echter belangrijk om geen namen te noemen, mijnheer de voorzitter.

Laten we het hebben over het concept van de afkoopwet. Hoe is dat mogelijk? Hoe kan het dat iemand 100.000 euro op tafel legt om zijn proces af te kopen? Er is toch een verschil tussen diegenen die 100.000 euro op hun bankrekening hebben en de andere burgers die dat niet hebben? Die laatsten kunnen dus niet naar de rechter stappen en hun proces regelen.

Il n'y a plus d'égalité devant la justice, monsieur le ministre. Cette question pose un problème de fond: une famille riche du monde du textile donne 70 millions d'euros, mais celui qui n'a pas une telle somme ne peut pas racheter son procès. Il y a dix ans, un mec prend un muffin périmé dans une poubelle, la justice dit qu'il a volé et il écope de six mois de prison. Et cette famille hyper riche peut juste racheter son procès.

Monsieur le ministre, trouvez-vous normal qu'en Belgique, plus vous avez du fric, plus vous pouvez échapper à un procès? Ou bien trouvez-vous que tous les citoyens doivent être égaux devant la justice?

03.02 Joris Vandenbroucke (sp.a): Mijnheer de minister, sinds 1984 al bestaat in ons land de mogelijkheid om aan vervolging te ontsnappen meestal na een financieel misdrijf door een geldsom op tafel te leggen. Ik heb het dan natuurlijk over de afkoopwet, want dat is wat de wet mogelijk maakt. Men kan zijn straf afkopen.

Uit recente krantenberichten blijkt dat daar nog altijd duchtig gebruik van wordt gemaakt. Er is het voorbeeld van een bekende ondernemersfamilie die al een tijdje in grootschalige fraudezaken verwickeld is, die al eens 50 miljoen euro op tafel heeft gelegd en nu opnieuw 70 miljoen euro op tafel legt, om te vermijden dat ze voor de rechter moeten komen en een straf krijgen.

Ik zal het niet hebben over een specifieke zaak, u mag dat ook niet doen, maar er zijn zo heel veel voorbeelden te geven. Die hebben allemaal iets gemeen met elkaar. Het gaat meestal over grootschalige, zware fraude, frauduleuze praktijken waarop soms gevangenisstraffen van wel 20 jaar staan. Die fraudeurs komen daar mee weg door miljoenen euro's te betalen om te vermijden dat ze worden gestraft.

Collega's, die afkoopwet is pure klassenjustitie. Alleen valsspelers die het zich kunnen permitteren, komen weg met hun frauduleuze praktijken. Dat is toch totaal onrechtvaardig. Wie vals speelt, moet voor de rechter gebracht en gestraft worden, ongeacht de dikte van zijn portemonnee.

Voor de sp.a is het dan ook heel duidelijk dat de afkoopwet moet worden afgeschaft.

Mijnheer de minister, bent u het met mij eens dat de afkoopwet moet verdwijnen?

03.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, "Achtien maanden cel voor winkeldief die koekjes in de winkel opat", "Celstraf voor hongerige dief die tongfilet steelt", "Effectieve straf voor diefstal van USB-sticks", "Straf met uitstel voor tieners die pistachenoten stelen", "Diefstal van maïs kost bejaarde drie maanden met uitstel", "Man riskeert celstraf voor diefstal schroevendraaier van 3 euro", "Maand cel voor diefstal Cara Pils", het ging om twee blikjes. Die titels hebben wij de jongste jaren kunnen lezen in de kranten. Wij lazen ook andere dingen, die ik niet volledig mag citeren, over de gewezen CEO van een overheidsbedrijf die vervolging afkoopt voor 107.000 euro. Een tapijtenfamilie schikt voor een recordbedrag van 70 miljoen euro.

Mijnheer de minister, voelt u zich daar gemakkelijk bij als u die voorbeelden hoort?

Wie rijk is, wie machtig is, wie een hoge positie bekleedt, wie een rijke sporter is en bijvoorbeeld in Monaco woont, hoeft niet voor de rechter te verschijnen en kan zijn zaak afkopen. Wie echter twee blikjes Cara Pils

of een tongfilet steelt, moet voor de strafrechter verschijnen en krijgt soms effectieve geldboetes opgelegd.

Mijnheer de minister, collega's, dat is klassenjustitie. Van wie beweert dat het geen klassenjustitie is, hoor ik graag de tegenargumenten.

Mijnheer de minister, om die reden hebben veel mensen geen vertrouwen in Justitie. Daarom ook is er bij de bevolking een heel breed draagvlak ontstaan om de afkoopwet af te schaffen. Dat moet stoppen.

Mijnheer de minister, ik heb slechts een vraag voor u. Vindt u de voorbeelden die ik heb aangegeven rechtvaardige uitspraken?

03.04 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik verontschuldig mij omdat ik op de vragen die u mij zo onomwonden stelt niet altijd kan antwoorden. Als u mij vraagt of een rechterlijke uitspraak rechtvaardig is, dan mag ik daarop uiteraard niet antwoorden. U vraagt mij of ik voor de afschaffing van de afkoopwet ben. Ik heb ze nog niet gelezen, maar er schijnt een nota te zijn van uw voorzitter. Als dat daarin staat, dan zal daarover zeker moeten worden gesproken bij de regeringsonderhandelingen.

Ik kan alleen maar zeggen dat wij bij de vorige regeringsonderhandelingen en tijdens de vorige legislatuur deze wet hebben aangepast aan de opmerkingen van het Grondwettelijk Hof. De gerechtelijke middens waren immers bijzonder sterk vragende partij om haar te bewaren omdat zij heel dikwijls met een gebrek aan bewijs en met een overschreden redelijke termijn worden geconfronteerd, waardoor het niet mogelijk is om in het bijzonder zware financiële misdrijven op de correcte manier te bestraffen. Straffeloosheid is in die sector ook een probleem.

Ensuite, lorsqu'on parle d'État de droit et d'absence de textes soumis au juge, je dois quand même vous dire que la version de l'article 216bis que ce Parlement a approuvée le 18 mars 2018 prévoit exactement que chaque proposition de transaction entre le parquet, d'une part, et le suspect, l'inculpé, d'autre part, doit être soumise au juge pour qu'il l'homologue.

Par conséquent, il est erroné de prétendre que cette méthode participe d'une justice de classes, qui est soustraite au juge. Au contraire, ce dernier doit homologuer et vérifier si la transaction est légale et proportionnelle au délit commis, précisément pour maintenir l'équilibre entre les faits et la peine – en l'espèce, la transaction. En effet, monsieur Van Hecke, vous avez apparemment voulu indiquer que certaines peines pour des faits légers étaient disproportionnées. En tout cas, c'est ce que j'ai compris de votre discours.

Beste collega's, het zal voor de politiek altijd moeilijk zijn om met dit soort wetten akkoord te gaan en het is dus niet zo moeilijk om hier tegen in te gaan met het soort argumenten dat u gebruikt hebt. Hoewel ik dat ook zou kunnen doen, zal ik daar mijn toevlucht niet toe nemen want we moeten dit debat op een correcte manier voeren.

Deze mensen worden op die manier behoorlijk zwaar gepakt in hun portemonnee. Iedereen heeft hier de mond vol van alternatieve bestraffing, zij het niet allemaal in dezelfde mate. Als u echter een parketmagistraat die dit soort feiten vervolgt zou ondervragen, dan zou hij volgens mij zeggen dat dit de manier van bestraffing is waarmee men voor bepaalde feiten recht kan laten geschieden. Ik denk dat hij dat zou zeggen maar ik wil mij uiteraard zijn gedachten niet toe-eigenen. Nogmaals, ik sta open voor het debat over een eventuele afschaffing van die wet.

Wat de zaken betreft waarnaar u niet mocht verwijzen, daar zal ik ook niet met naam naar verwijzen. Ik wil u echter wel zeggen dat de belangrijke zaak waarvan er vandaag sprake was in de pers nog het voorwerp uitmaakt van besprekingen. De procureur-generaal heeft mij gezegd dat er daarover nog niets is beslist. Ik ben hierover zo transparant als ik kan. De andere zaak, die beweerdelijk te maken had met een geval van misbruik van voorkennis, is op dit ogenblik voor de rechter besproken. Naar alle waarschijnlijkheid valt de beslissing op 15 juli. Tot daar de gegevens die ik u mocht meedelen.

03.05 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, est-il normal que quelqu'un qui a 100 000 balles sur un compte en banque puisse racheter son procès, même s'il est ex-CEO d'une grande entreprise comme Proximus? C'est ça, la question que je vous ai posée. C'est cela, le point qui vous est posé comme question.

Parce que d'autres citoyens n'ont pas les 100 000 balles pour payer. C'est le problème. Ce sont toujours les mêmes qui peuvent racheter leur procès! Ce n'est pas au hasard qu'on peut racheter. Non, il faut avoir de la thune pour cela!

HSBC, Omega Diamonds, toutes ces entreprises... Dans tous ces cas-là, c'est parce que les gens ont du fric qu'ils peuvent racheter leur procès. Et ça, c'est la preuve que c'est une justice de classes. Ceux qui n'ont pas l'argent ne peuvent pas racheter. Ils ne peuvent pas débarquer devant le juge pour dire: "Écoutez, 107 000 euros, et on n'en parle plus!"

C'est cela, le problème dans votre système. La directive que vous avez donnée, la directive du Collège des procureurs généraux, dit explicitement que pour les gens qui n'ont pas beaucoup d'argent, vous ne préconisez pas de transaction pénale, et directement des peines.

Quand il y a du pognon, on négocie les transactions. Quand il n'y a pas de pognon, on ne le fait pas. Et ça, monsieur le ministre, cela va créer une méfiance totale, à juste titre, de toute la population, de tous les travailleurs, de tous les gens qui n'ont pas 107 000 euros à dépenser comme cela. Cette méfiance est justifiée. (...)

Le **président**: Monsieur Hedebouw, votre temps de parole est écoulé.

03.06 **Joris Vandenbroucke** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het is heel goed dat u hebt geantwoord dat u openstaat voor een debat over de afschaffing van de afkoopwet. Wij moeten het daar inderdaad over hebben.

Collega's, onderschat immers niet de verontwaardiging van de mensen. Wij beleven momenteel de zwaarste economische crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Wij besteden massaal belastinggeld in onze economie, in onze bedrijven en in onze mensen, om ervoor te zorgen dat het land vooruit kan. Er hangt dus een zware factuur boven ons hoofd, die zal moeten worden gelicht. Dat zal enkel en alleen gaan als iedereen zijn deel doet. Wij kunnen dus niet langer aanvaarden dat grote fiscale fraudeurs hun straf zouden ontlopen door geld op tafel te leggen.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw openheid. Ik neem aan dat wij het debat snel genoeg zullen voeren.

03.07 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uw antwoorden zijn ongeveer gekend.

Er is, ten eerste, het argument dat de betrokkenen diep in hun zakken moeten tasten en veel moeten betalen. Echter, 100.000 euro betalen is 3 % voor wie potentieel een jaarloon van drie miljoen euro zou hebben. Dat is zakgeld op dat niveau.

Ten tweede, wij weten dat de procedures lang duren. Dat is al tien jaar het geval. Er is in de Kamer een onderzoekscommissie geweest, die heeft aangetoond waar alle mankementen liggen. Vele aanbevelingen zijn ook niet uitgevoerd.

Mijnheer de minister, ik zou voor het volgende willen pleiten. In plaats dat Justitie eieren voor haar geld kiest en vlug incasseert om toch maar geen zwaar en lang proces te moeten voeren, zou zij beter investeren in een echt topteam van speurders, in mensen en in knowhow. Zaken van zware fiscale fraude zijn immers zware zaken, waartegen wij met heel zware wapens moeten vechten. Daarin moeten wij investeren, wat op termijn veel geld zal opbrengen.

Daarvoor pleit ik. Schaf die afkoopwet dan ook af.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 **Samengevoegde vragen van**

- Wouter Raskin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het bevroren van de trajectcontroles door de parketten" (55000888P)

- **Maxime Prévot aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het verzoek om de ingebruikneming van de trajectcontroles uit te stellen" (55000889P)**

04 Questions jointes de

- **Wouter Raskin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le gel des contrôles de trajet par les parquets" (55000888P)**

- **Maxime Prévot à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La demande de retarder la mise en service des radars-tronçons" (55000889P)**

04.01 **Wouter Raskin** (N-VA): Mijnheer de minister, ik verslikte mij vanochtend in mijn koffie – en ik denk dat ik niet alleen was – toen ik het nieuws las dat het College van procureurs-generaal in Namen stelling innam om zeven trajectcontroles van de federale politie op Waals grondgebied niet in dienst te laten treden, door simpelweg de weigering om het voorliggende protocolakkoord te ondertekenen.

Mijn klomp brak toch wel een beetje. Ik weet immers van onze lokale bestuurders hoe tergend traag de homologatieprocedure is. Het kost bloed, zweet en tranen vooraleer zo'n trajectcontrole opgestart kan worden. En dan pleit iemand met autoriteit op het publieke forum ervoor om minder te flitsen.

Wat ook de reden is voor de uitspraak, die doet eigenlijk niet ter zake. Het enige wat ter zake doet, zijn de cijfers: het aantal verkeersdoden op de Belgische wegen is jarenlang gedaald, maar sinds 2019 – wij mogen daar niet fier op zijn – stijgt het aantal opnieuw.

Het is ook mijn diepe overtuiging dat er vaak een mentaliteitsprobleem aan de grondslag ligt van roekeloos gedrag in het verkeer. Als wij in de commissie voor Mobiliteit – ik kijk naar de heer Vandembroucke – over verkeersveiligheid discussiëren, zijn wij het zeker niet altijd over alles eens, maar wij zijn het er meestal wel over eens dat een verhoogde pakkans in veel dossiers een van de sleutels is voor veiliger verkeer. En dan komt er dat pleidooi voor, minstens indirect, straffeloosheid.

Ik beseft dat de parketten een stuk autonomie hebben, maar met die uitspraak wordt politiek beleid op zijn minst gehypothekeerd.

Mijnheer de minister, hebt u ook vragen bij die uitspraak? Bent u bereid om de parketten hierop aan te spreken?

04.02 **Maxime Prévot** (cdH): Monsieur le ministre, la question pourrait paraître anecdotique ou accessoire. Pourtant, elle met en exergue une difficulté structurelle plus importante du département de la Justice et son sous-financement.

La semaine dernière, c'était le monde des juges de la jeunesse qui tirait un signal d'alarme en rappelant que, faute de moyens et de places disponibles, ils allaient relâcher les jeunes délinquants qui leur étaient présentés. Ils ont mis cela en application depuis le début de cette semaine.

Je ne vous parle même pas des tribunaux des entreprises, pour lesquels je formule aussi un grand nombre d'inquiétudes à la lumière des faillites qui s'annoncent et des difficultés qui vont devoir être gérées avec le monde des entreprises dans les semaines et les mois à venir, et où on peut espérer qu'il y aura effectivement de l'efficacité dans la gestion.

Aujourd'hui, c'est en matière de sécurité routière que nous revenons vers vous, avec des procureurs du Roi qui, aux quatre coins du territoire, refusent de favoriser l'éclosion d'une série de radars. Quand j'étais moi-même ministre wallon en charge de cette matière notamment, j'avais voulu aussi multiplier ces outils qui n'ont, rappelons-le, pas pour objet de réprimer les citoyens pour renflouer les caisses de l'État. Ces différents radars sont à chaque fois annoncés et celui qui veut se comporter correctement ne sera jamais sanctionné. C'est au contraire une manière de sanctionner ceux qui ne respectent pas la règle et mettent leur vie mais surtout, plus grave encore, celle des autres en danger.

Nous avons pu, à la suite de la mobilisation des parquets, transformer une partie des infractions en amendes administratives régionales parce qu'on ne peut pas laisser un sentiment d'impunité s'installer. Comment convaincre les gens de cesser de se comporter comme des chauffards mettant la vie d'autrui en danger si, dans le même temps, à chaque fois qu'ils commettent des infractions, y compris importantes, ils ne sont pas poursuivis?

Monsieur le ministre, quelles suites entendez-vous réserver à cet appel des parquets? Peut-on espérer qu'ils disposeront des moyens utiles pour garantir la sécurité et donc la vie des concitoyens?

04.03 **Minister Koen Geens:** Mijnheer de voorzitter, eerst het goede nieuws: in 2019 verwerkte Justitie 4,8 miljoen verkeersdossiers. Dat is een stijging van meer dan 500.000 dossiers op een jaar tijd. Sinds de opstart van het Crossborderproject kon de overheid rekenen op meer dan 150 miljoen euro inkomsten per jaar en op het ogenblik wordt 93 % van de verkeersboeten elektronisch geïnd, dus er is hoop. Dat betekent in 2019 496 miljoen euro, waarvan meer dan 60 miljoen euro voor het Waals Gewest.

Door de uitbreiding van het aantal vaststellingen, flitspalen en trajectcontroles, onder andere door de Gewesten, verhoogt de werklast van de parketten. Het is die problematiek, die thans aan de orde is en waarover de procureur van Namen verklaringen heeft afgelegd. Op vraag van de procureur-generaal de la Serna van Mons, die portefeuillehouder is van de verkeerscriminaliteit, is er volgende maandag 6 juli een overleg met Valérie De Bue, ministre de la Sécurité routière.

Une bonne coordination entre les parquets, les services de police et les autorités régionales est effectivement prévue dans la "loi caméras" parce que le législateur estime que c'est important pour le fonctionnement intégré de la chaîne pénale. Depuis quelques années, je mets tout en œuvre, par le biais de mon département, pour doter la justice d'un système efficient de règlement des amendes, que j'appelle le système *crossborder*. Ce système traite sans difficulté un nombre énorme d'amendes mais, outre de petites infractions, ces appareils constatent également beaucoup d'infractions plus graves qui nécessitent dès lors une réponse appropriée de la part de nos parquets et juridictions.

Nous sommes convaincus que la coordination et la concertation nécessaires entre la justice et les autorités régionales permettront rapidement une bonne collaboration efficiente. C'est en ce sens qu'il convient d'entendre la lettre du Collège des procureurs généraux du 23 juin 2020 adressée à la ministre wallonne, Mme De Bue. Vous pouvez être sûrs que de mon côté, et pour autant que possible, je contribuerai à cette bonne coopération pour que les choses aillent dans le sens que la justice préférerait.

04.04 **Wouter Raskin (N-VA):** Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord.

Voor de duidelijkheid, het gaat hier niet over de centen, over het geld dat geïnd wordt, het gaat hier over mensenlevens, over verkeersveiligheid. Nogmaals, de parketten hebben deels eigen autonomie. Zij worden ook geconfronteerd met eigen realiteit. U hebt ernaar verwezen. Maar zij staan wel ten dienste van de samenleving. Leden van het parket zijn geen rechters die totaal onafhankelijk recht spreken. Zij vallen rechtstreeks onder uw gezag. U hebt daar impact op. Ik meen dat u met hen moet spreken. U spreekt ook met mensen die familieleden hebben verloren door een verkeersongeval, en achterblijven. U kent ook de drama's.

Laten wij wat de verkeersveiligheid betreft geen enkel verkeerd signaal tolereren, mijnheer de minister. Dat iemand met autoriteit, zeker in het zuiden van het land, die op geen enkel moment verantwoording aan de kiezer moet afleggen, zo'n statement maakt dat politieke keuzes hypothekeert en dat eigenlijk straffeloosheid toestaat, daar heb ik echt een probleem mee.

04.05 **Maxime Prévot (cdH):** Monsieur le ministre, je vous remercie des éléments que vous avez portés à notre connaissance.

J'imagine bien qu'avec vos équipes, vous allez faire le nécessaire pour garantir un suivi effectif. Comme mandataires de terrain, dans la diversité de nos fonctions, il nous est difficile de répondre à cette demande des citoyens en faveur d'une plus grande sécurité et de constater en parallèle que le monde de la justice tire le frein à main. En effet, il nous informe que, dans certains parquets, 70 % des PV d'infraction ne sont non seulement pas poursuivis, mais ne sont même pas parcourus. Il en ressort un inacceptable sentiment d'impunité de mauvais aloi.

Dès lors, l'informatisation du mécanisme que vous avez souligné constitue en effet un plus, mais il doit s'amplifier. Et puis, soyons créatifs dans la manière de collaborer entre niveaux de pouvoir! À l'avenir, nous pourrions concevoir des pouvoirs locaux et des zones de police qui financeraient l'installation des radars et en conserveraient la recette le temps d'amortir l'investissement initial. Cette méthode répondrait à l'attente des citoyens qui demandent plus de sécurité routière dans leur village et leur quartier. De surcroît, cela ne fera pas de tort aux finances de l'État.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de Eliane Tillieux à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les droits sexuels et reproductifs post-COVID-19 dans les pays partenaires" (55000890P)

05 Vraag van Eliane Tillieux aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De seksuele en reproductieve rechten in de partnerlanden na de corona-epidemie" (55000890P)

05.01 Eliane Tillieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, partout dans le monde, des forces conservatrices mènent un combat acharné contre l'émancipation des femmes, contre les droits sexuels et reproductifs, contre le droit des femmes à disposer de leur corps. La crise mondiale du COVID-19 risque encore largement d'amplifier cette situation. Or, les représentants de 59 pays ont publié une déclaration appelant les gouvernements à protéger les droits liés à la santé sexuelle, notamment les droits reproductifs, et à promouvoir l'égalité des sexes dans leur réponse à la crise sanitaire.

Je suis heureuse que notre pays, par votre signature, se soit joint à la déclaration. Vous savez cependant qu'à l'ordre du jour de notre séance, nous avons un texte important sur l'interruption volontaire de grossesse. Il y a eu des mois de débats, une quinzaine de réunions de commission, des experts ont été entendus, le Conseil d'État a été saisi deux fois. Le chef de groupe du CD&V nous annonce que son parti fera usage de toutes les dispositions du Règlement pour protéger les droits de la minorité parlementaire. Monsieur le ministre, nous demandons ici et aujourd'hui non pas de protéger le CD&V, le Vlaams Belang ou le cdH mais bien de protéger le droit des femmes et surtout de ne pas céder au chantage.

Alors que nous vivons une crise sanitaire sans précédent, une crise économique, une crise sociale, on a besoin de mesures fortes qui doivent être prises pour les citoyens pour une meilleure relance. À ce moment-là, que fait-on? Le droit des femmes va servir de monnaie d'échange pour tenter de former un gouvernement. Je dis non. Je trouve que c'est honteux. On ne se taille pas un costume sur le droit des femmes.

Monsieur le ministre, dans le contexte international lié à la pandémie de COVID-19, quels sont vos engagements pour renforcer les efforts de notre pays en matière de droits sexuels et reproductifs à l'étranger comme en Belgique? Je sais que vous êtes du côté de ceux qui défendent l'émancipation des droits de femmes. Je sais que vous êtes de notre côté pour améliorer les conditions de l'interruption (...)

05.02 Alexander De Croo, ministre: Madame Tillieux, vous comprendrez que le travail parlementaire est séparé de la position du gouvernement. Je ne vais pas m'exprimer sur les travaux de cet après-midi. Vous connaissez probablement mon opinion à ce sujet.

Comme vous l'avez dit, la pandémie nous affecte tous mais touche certains d'une manière disproportionnée. On constate en effet que les plus vulnérables sont les plus touchés. Or, dans les pays en développement, l'accès aux services en matière de santé et de droits sexuels et reproductifs se réduit parfois de 80 %. Nous allons clairement veiller à ce que les progrès accomplis les décennies passées ne se perdent pas. En outre, on ne pourrait jamais accepter que cette pandémie donne à certaines voix conservatrices l'opportunité de mettre en cause tous ces progrès.

Vous avez évoqué la lettre à laquelle j'ai souscrit avec trente-six collègues, voici quelques mois. Nous sommes actuellement soixante pays à l'avoir signée. Cela confirme clairement la position suivie par notre pays depuis de nombreuses années ainsi que ma politique à cet égard.

Le financement par la Belgique d'instances spécifiques, telles que la FNUAP (Fonds des Nations Unies pour la population), la Banque mondiale et UN Women, a été poursuivi comme les années précédentes. Mais, cette année-ci, j'ai décidé d'attribuer un budget additionnel de 5 millions d'euros pour le financement de projets qui essaient de sauvegarder au maximum l'accès aux droits de santé sexuels et reproductifs dans des situations qui sont aujourd'hui très difficiles.

Une pandémie n'est jamais un moment facile. Nous constatons que ce sont les vulnérables qui sont le plus touchés. Mais c'est aussi un moment où nous devons confirmer notre engagement quant à notre position en Belgique mais aussi dans le monde.

05.03 Eliane Tillieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je trouve évidemment vos efforts tout à fait louables, ici et ailleurs. D'ailleurs, je vais vous dire: cette semaine, j'ai lu un livre. Un livre formidable, dont vous êtes l'auteur: *Le siècle de la femme*. Je vais vous en lire un extrait. Je vous cite, quand vous parlez de *She decides*, le mouvement que vous avez créé, et qui n'est pas pro-avortement, mais vous dites: "Toutes les jeunes filles et femmes qui le souhaitent devraient avoir accès à un avortement sans risques".

Monsieur le ministre, je voudrais donc que vous dédicaciez ce livre à toutes les femmes; les femmes d'ici et d'ailleurs, qui aspirent à la liberté de choix, la liberté d'accéder à une interruption volontaire de grossesse sans risques, dans les meilleures conditions de soins, dans le respect de leurs droits et de l'émancipation des femmes.

J'apprends, via un tweet, qu'un président de parti menace de quitter la table des négociations parce qu'un texte pourrait être voté aujourd'hui sur l'interruption volontaire de grossesse. C'est inadmissible. Je conseille donc vivement la lecture de ce (...)

De **voorzitter**: De minister kan misschien aan alle leden een gesigneerd exemplaar aanbieden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van Robby De Caluwé aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De beslissingsbevoegdheid van de lokale besturen bij het beheer van de coronacrisis" (55000879P)

06 Question de Robby De Caluwé à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Le pouvoir de décision des administrations locales dans le cadre de la crise du coronavirus" (55000879P)

06.01 Robby De Caluwé (Open Vld): Mijnheer de minister, in dit halfroond zitten heel veel lokale bestuurders, heel veel burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden. De afgelopen maanden hebben wij, tijdens deze crisis, echt wel in het centrum van de crisis gestaan. Mensen hebben ons heel veel vragen gesteld. Zij konden altijd bij ons terecht om antwoorden op de vele vragen te krijgen. Lokale bestuurders hebben heel veel werk verzet, samen met de ambtenaren. Zij hebben ook heel veel initiatieven genomen in die periode. Zij hebben initiatieven genomen om de lokale economie te ondersteunen, initiatieven om de kwetsbare groepen te helpen, zij hebben er ook voor gezorgd dat verenigingen nog een manier hebben om te kunnen blijven bestaan.

We zitten ondertussen in de staart van de crisis. De lokale besturen zullen hierin een nog belangrijkere rol krijgen. Dat is goed. Lokale besturen staan namelijk dicht bij die burgers. Dit betreft de mogelijke lokale lockdowns. Lokale besturen en burgemeesters moeten de handen in elkaar slaan met de ministers. De lokale besturen worden weinig tot niet betrokken in de besluitvorming en worden vaak als laatste op de hoogte gebracht van verschillende initiatieven. Dan nemen zij inderdaad zelf verantwoordelijkheid, zoals de burgemeester van Deinze. Hij verplichtte om mondklappers te dragen in de grootwarenhuizen. Hij was niet de eerste burgemeester die dat besliste. Er zijn hem ook al een aantal andere voorgegaan. Groot was dan ook mijn verwondering dat hij werd teruggefloten. Ik begrijp enerzijds dat er duidelijkheid moet zijn en dat de besluitvorming best uniform gebeurt, anderzijds willen burgemeesters ook hun inwoners beschermen.

Hoe verhoudt de gemeentelijke autonomie over veiligheid en volksgezondheid zich tegenover de federale besluitvorming? Wat kan u doen om de samenwerking beter te laten verlopen? Kan u ook duidelijkheid geven waarom in een aantal Brusselse gemeenten een verplichting tot het dragen van mondklappers niet werd verboden, terwijl dat bijvoorbeeld in Deinze wel het geval is?

06.02 Minister Pieter De Crem: Mijnheer De Caluwé, u bent lid van de Open Vld, lid van de regering die alle maatregelen mee heeft goedgekeurd, en lid van de bestuurscoalitie in Deinze. (*Gelach*) De waarheid heeft haar rechten.

De federale fase is mede op vraag van de lokale besturen, zowel van de burgemeesters als van de gouverneurs, en met goedkeuring van minister Bart Somers, lid van de Open Vld en lid van de Vlaamse regering in zijn hoedanigheid van vicepremier, afgekondigd op 13 maart 2020.

In de eerste plaats is gesteld dat de genomen maatregelen op een uniforme en coherente manier moeten worden uitgevoerd over het hele grondgebied. Op vraag van de regionale regeringen heeft de Nationale

Veiligheidsraad mij uitdrukkelijk verzocht om de gouverneurs te wijzen op het belang van de uniforme en coherente toepassing van de coronamaatregelen; ook in Aarschot bijvoorbeeld, waar uw gewezen voorzitter burgemeester is en enige etablissementen de richtlijnen weleens aan hun laars durfden te lappen en een lockdownparty organiseerden.

Op 15 mei heb ik op vraag van de Nationale Veiligheidsraad een ministerieel schrijven gericht aan de gouverneurs om toe te zien op de strikte naleving van de maatregelen en geenszins toe te laten dat de lokale besturen de federale maatregelen eenzijdig zouden versoepelen of verstrengen.

Ik wil er u op wijzen, dames en heren, dat via de gouverneur vooraf overleg kan worden gepleegd met de federale diensten als een lokaal bestuur meent dat een afwijkende regeling noodzakelijk is om welbepaalde redenen.

Wat de stad Deinze betreft, heeft de gouverneur in eerste instantie zijn bemiddelende rol vervuld ten aanzien van de burgemeester. Ook het Nationale Crisiscentrum heeft de burgemeester gewezen op de onverenigbaarheid van zijn besluit met de hogere rechtsnormen. De burgemeester wenste niet in te gaan op het hem gedane voorstel en de gouverneur heeft daarop zijn beslissing vernietigd.

Ik verklaarde reeds eerder een bloedband te hebben met al onze burgemeesters en uw fractieleider, de burgemeester van de stad Kortrijk, kan daarvan getuigen.

De **voorzitter**: U moet afronden.

06.03 Minister **Pieter De Crem**: Natuurlijk respecteer ik de lokale autonomie en ik heb de grootste waardering voor de burgemeesters bij wie wij de maatregelen altijd hebben afgetoetst, zowel wat betreft de markten, de evenementen of het heropenen van de winkels. Via de gouverneurs worden mijn collega's-burgemeesters permanent op de hoogte gehouden.

Echter, in een federale fase, goedgekeurd door uw collega's van Open Vld in de federale regering en uw vicepremier, kan niet worden toegestaan dat lokale besturen bestuurlijke maatregelen nemen die indruisen tegen de federale maatregelen. Ik heb hiervoor met recht en reden de volledige steun van het kernkabinet, van vicepremier Alexander De Croo, van de federale regering, van collega De Block en van de deelstaatregeringen die geleid worden door onze ministers-presidenten en waarvan de minister van Binnenlandse Aangelegenheden tot uw partij behoort.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, u moet echt afronden.

06.04 Minister **Pieter De Crem**: Ik kan niet toelaten dat in stad X een sociale bubbel van 5 zou worden toegelaten en in gemeente Y een van 20. We kunnen niet toelaten dat in de ene gemeente de sociale afstand twee meter zou bedragen en in een andere slechts een halve meter. Zo kan het niet en daarom is het belangrijk om eenduidig op te treden. Stel u voor welke verwarring er zou ontstaan indien alle 581 Belgische steden en gemeenten andere reglementeringen zouden toepassen.

De **voorzitter**: (...) en die tot publiciteit voor de leden van Open Vld had weggelaten, dan had u uw spreektijd kunnen respecteren. U bent aan vier en een halve minuut.

06.05 Minister **Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, ik onderstreep het onafwendbare van de uniform geldende maatregelen over het gehele Belgische grondgebied, die ook door uw partij Open Vld, mee werden goedgekeurd. Ik ben ervan overtuigd dat u als bestuurscoalitiepartner in Deinze deze lijn mee zult helpen volgen.

De **voorzitter**: Ik moet objectief blijven en dank u nogmaals voor die gratis publiciteit. De teller tikt echter verder en daarom geef ik de heer De Caluwé een dubbele spreektijd. Hoe dan ook is dit niet voor herhaling vatbaar.

06.06 **Robby De Caluwé** (Open Vld): Ik zal proberen binnen de minuut te blijven, mijnheer de voorzitter.

Dank u voor uw uitgebreid antwoord, mijnheer de minister. Ik begrijp uiteraard dat uniforme beslissingen nodig zijn. Dat is uiteraard ook wat de mensen verwachten. Ik steun ook uw standpunt dat men in een gemeente niet strenger mag zijn dan op het federale niveau, maar in de staart van deze crisis zou enige

mildheid voor de burgemeesters, die zware tijden hebben gekend, op haar plaats geweest zijn. Zij willen vooral hun inwoners beschermen. Daar lijkt mij niets verkeerd mee. Ik stel wel vast dat u heel streng bent voor de stad Deinze, maar ik heb geen antwoord gehoord op mijn vraag waarom u dan zo mild bent voor de vier Brusselse gemeenten waar een dergelijk verbod van toepassing is?

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Het incident is gesloten, mijnheer de minister. Het Parlement heeft het laatste woord.

Ik richt mij nu tot minister De Block. U bent vandaag gelukkig, mevrouw de minister, want u bent de gelukkige grootmoeder geworden van een kleinzoon. Veel geluk en van harte proficiat.

07 **Question de Christophe Bombled à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "La politique de vaccination contre le coronavirus en Belgique" (55000876P)**

07 **Vraag van Christophe Bombled aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "Het vaccinatiebeleid tegen het coronavirus in België" (55000876P)**

07.01 **Christophe Bombled (MR)**: Monsieur le président, madame la ministre, je tiens, tout d'abord, à vous adresser mes sincères félicitations.

La situation sanitaire que nous connaissons tend à se stabiliser, ce qui est une excellente nouvelle.

La quatrième phase de déconfinement a commencé hier, et nous sommes persuadés que l'ensemble de la population continuera à rester vigilante afin d'éviter un rebond de la pandémie. En effet, pour lutter contre ce virus, il est important de continuer à respecter les mesures barrières et les protocoles qui ont été établis. Toutefois, nous ne pourrions envisager sérieusement la sortie de cette crise que quand un vaccin sera disponible.

J'ai lu dans la presse que le Conseil Supérieur de la Santé devait vous remettre, ce jeudi, son avis sur la politique de vaccination contre le coronavirus en Belgique.

Madame la ministre, dans le cadre de la découverte d'un futur vaccin, la Belgique a-t-elle déjà conclu un accord avec un laboratoire de recherche, comme c'est le cas de plusieurs pays? Y aura-t-il des vaccins pour tout le monde? Si tel n'est pas le cas, pouvez-vous nous donner des indications concernant les groupes cibles qui en bénéficieront en priorité? Les citoyens appartenant à ces groupes cibles seront-ils obligés de se faire vacciner? Quand le vaccin sera-t-il disponible? Enfin, les citoyens devront-ils déboursier de l'argent pour se faire vacciner?

07.02 **Maggie De Block**, ministre: Monsieur le président, monsieur Bombled, nous sommes en train d'élaborer une stratégie pour la vaccination contre le COVID afin d'être prêts quand le vaccin sera disponible.

La stratégie mise en place repose sur deux piliers.

Nous devons, tout d'abord, veiller à ce que notre pays soit approvisionné. Pour ce, nous travaillons au niveau européen. Notre pays est membre du groupe de pilotage. Une équipe de négociateurs se charge des négociations avec les entreprises. Nous explorons aussi le terrain et nous sommes en discussion avec différentes firmes qui tentent de développer un vaccin. Je travaille également en concertation avec toutes les firmes pharmaceutiques concernées qui sont implantées en Belgique. Ces concertations portent notamment sur les études cliniques et sur la production des vaccins.

Des études cliniques relatives au vaccin COVID sont en cours en Belgique et à l'étranger. Selon le scénario le plus optimiste, un vaccin pourrait déjà être disponible cet automne ou durant le premier trimestre 2021.

Nous savons déjà que plusieurs firmes souhaiteraient produire leur vaccin en Belgique. Il est aussi important pour notre stratégie de vaccination de consulter le secteur. Je pense notamment à la question de savoir si la vaccination devrait se faire chaque saison ou bien une seule fois, ou encore dans quelle mesure la production sera répartie dans le temps. Je profite de cette occasion pour vous rappeler que la Belgique dispose d'un climat favorable au développement des vaccins.

Le deuxième pilier de notre stratégie consiste à déterminer le meilleur moyen de vacciner nos citoyens. C'est entre autres au Conseil Supérieur de la Santé de recommander quels sont les groupes cibles prioritaires. Un avis lui a été demandé. Le virus SARS-CoV-2 a frappé certains groupes plus fortement que d'autres, comme celui des personnes âgées. C'est sur la base des avis du Conseil Supérieur de la Santé et des organismes multilatéraux comme l'Organisation mondiale de la Santé (OMS), mais aussi de l'Accord sur le commerce, le développement et la coopération de l'Union européenne que sera déterminé qui devrait avoir accès au vaccin en premier. Au fur et à mesure que nous disposerons de plus d'informations spécifiques sur ce vaccin, nous pourrons élaborer les modalités exactes quant à la vaccination, mais aussi mettre en place un régime de remboursement.

07.03 **Christophe Bombled** (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Nous espérons vraiment que des accords seront bientôt trouvés au niveau européen, assez rapidement, comme c'est le cas pour l'Allemagne, l'Italie, la France ou les Pays-Bas. Il est important de pouvoir envisager de manière sereine cette sortie de crise.

Vous avez également parlé de groupes cibles. Il est vrai que des groupes prioritaires pourraient être déterminés si les vaccins ne sont pas disponibles pour tout le monde au même moment. Ces groupes pourraient concerner les personnes de plus de 65 ans, les personnes ayant un organe malade, ou encore celles qui souffrent d'une maladie dont il est démontré qu'elle peut rendre le COVID-19 fatal, et bien entendu notre personnel soignant.

Enfin, il importe que ce vaccin soit disponible le plus vite possible. Vous avez évoqué l'automne 2020, ce qui serait une très bonne chose. Et, s'il y a un remboursement, ce sera encore mieux!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 **Vraag van Sofie Merckx aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "Het budget voor het zorgpersoneel" (55000884P)**

08 **Question de Sofie Merckx à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le budget pour les blouses blanches" (55000884P)**

08.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Monsieur le président, madame la ministre, les soignants de notre pays sont en colère contre vous. Ils vous l'ont montré. Ils sont aussi en attente d'un signal. Ils ont tourné le dos à Mme Wilmès lors de sa visite à l'hôpital Saint-Pierre. Depuis ce jour-là, vous avez enfin entamé les négociations pour discuter avec eux de leurs revendications. Il est clair que les 300 euros qui ont été votés ici, la semaine dernière, ne suffisent pas du tout pour les gens qui sont sur le terrain.

Onze coronahelden zijn moe, mevrouw de minister. Eén op vijf zegt ook de sector te willen verlaten. Zij kunnen hun beroep niet uitoefenen zoals zij het willen, zij kunnen geen vakantie nemen. De uitloop is al heel groot, en hij riskeert nog veel groter te worden.

Een aantal weken geleden is hier gezegd dat er 200 miljoen vrijgemaakt werd om eventueel tegemoet te komen aan bepaalde eisen van de sector. Een aantal jaren geleden is afgesproken dat er serieuze loonsverhogingen nodig waren in de sector. Van die belofte is vandaag slechts één vijfde uitgevoerd. Wij weten dat er meer nodig is dan 200 miljoen.

Mijn vraag is dus de volgende.

Is de regering eindelijk bijna klaar? Hebt u de budgettaire ruimte vrijgemaakt om echt een signaal te sturen naar de mensen op het terrein dat wat zij hebben meegemaakt zeer ernstig is en dat wij hun werk echt appreciëren? Zij zaten al op hun tandvlees, en nu is het nog erger. Ik meen dat het tijd is dat de regering hen een signaal stuurt, vóór 21 juli. Dat hebt u beloofd. Hoever staat u daarmee?

08.02 **Maggie De Block**, ministre: Madame Merckx, la proposition de loi relative à l'affectation des moyens accordés au Fonds blouses blanches a en effet été votée le 18 juin dernier à la Chambre. Le gouvernement est en train de prendre les arrêtés techniques d'exécution concernant son augmentation à destination des hôpitaux, ainsi que le versement de moyens au Maribel social pour les infirmiers à domicile salariés, les

infirmiers et les aides-soignants. De même, nous sommes occupés, avec l'INAMI, à élaborer les arrêtés d'exécution pour les infirmiers à domicile indépendants.

Au surplus, la concertation sociale est en cours. Je m'y attèle avec la ministre de l'Emploi, Nathalie Muylle et le ministre du Budget, David Clarinval.

Net als bij het vorige sociaal akkoord kijken wij samen met de sector naar wat de behoeften zijn inzake loon, maar ook naar de arbeidsvoorwaarden voor het zorgpersoneel. Wij nemen zeker het engagement op om er in de toekomst aan tegemoet te komen. De deelnemers hebben zich er allemaal toe geëngageerd om het overleg op een constructieve manier en in alle sereniteit te laten verlopen, en er dus op voorhand geen mededelingen over te doen. Ik houd mij daaraan. Wij werken goed verder en zullen te gepasten tijde hier samen over communiceren, alsook over het budget dat door de regering zal worden vrijgemaakt. Wij komen onze afspraken na.

08.03 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Madame la ministre, j'entends que vous respectez les négociations, ce qui est tout à fait normal, mais je ne comprends pas pourquoi les décisions tardent autant. En effet, il est grand temps aujourd'hui d'être plus concret. Il y a des semaines, j'ai déjà demandé le montant qu'on allait mettre sur la table. On sait qu'il faut au moins 800 millions d'euros. Certes, c'est beaucoup, mais il est nécessaire de dégager ces moyens. Je ne comprendrais pas, et les acteurs de terrain non plus, qu'un signal ne soit pas rapidement donné et que des moyens supplémentaires ne soient pas rapidement dégagés, parce que c'est bien de cela qu'il s'agit, en faveur des personnes qui travaillent en première ligne dans les hôpitaux et afin de mieux soigner les patients.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 **Vraag van Nawal Farih aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "De niet-betaling van artsen voor hun prestaties in de triagecentra en bij de testprocedures" (55000891P)**

09 **Question de Nawal Farih à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Le non-paiement de médecins pour leurs prestations dans les centres de triage et lors des tests" (55000891P)**

09.01 **Nawal Farih** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, 3,5 maanden geleden zaten we aan het begin van een sanitaire crisis. Sindsdien hebben wij heel wat gevraagd van de zorgsector en heeft de politieke wereld veel gedaan om die sanitaire crisis door te geraken. Het was alle hens aan dek op elk niveau. Wij hebben hier in het Parlement al vaak gesproken over het zorgpersoneel en de ziekenhuizen. Vandaag denk ik dat wij ook aandacht moeten hebben voor de huisartsen en de eerstelijnszorg.

Van de huisartsen werd verwacht dat zij triagecentra zouden oprichten, wat zij met heel veel goodwill gedaan hebben, ondanks de afspraken over verloning. In de beginperiode, in de eerste fase tussen 15 maart en 2 mei, werd aan de artsen gevraagd om prestatiegericht te werken, wat betekent dat zij per behandelde patiënt een verloning kregen. Vanaf 4 mei werd die beslissing omgedraaid en krijgen de artsen een forfaitair bedrag per uur, een honorarium, zodat zij toch niet al te veel inkomsten verliezen. Ik vind dat laatste een goede zaak. Wij stellen vandaag echter vast dat de betalingen nog steeds niet in orde zijn.

Mevrouw de minister, hoe zit het met de opstartkosten voor de triagecentra? We zijn nu 3,5 maanden na de opstart en de huisartsen wachten daarop. Sommige artsen zetten zelfs persoonlijke financiële middelen in om te kunnen voortwerken. In de commissievergadering heb ik vernomen dat er een tweede koninklijk besluit uitgevaardigd moet worden. Wanneer zal dat er komen? Hoe zit het met de personeelskosten? Wanneer kunnen de huisartsen hun verloning verwachten?

09.02 **Minister Maggie De Block**: Mevrouw Farih, het was inderdaad nodig om triage- en afnamecentra te installeren. Dat was nieuw. Wij hebben daarvoor dan ook zeer snel een financiering opgezet, want het was belangrijk om onze besmette patiënten snel te kunnen onderzoeken om zo de verdere verspreiding van het virus te vermijden.

Er was het KB nr. 20 om die financiering te regelen. Ik ben daarmee naar de COVID-19-commissie gekomen. Er zijn tegemoetkomingen voor onderzoek en staalname, een forfaitaire tegemoetkoming voor de coördinator van het centrum, dat is ook een arts, en een tegemoetkoming voor de verpleegkundige

ondersteuning en de administratieve ondersteuning van het centrum. Ik heb navraag gedaan en kan u meedelen dat al deze tegemoetkomingen voor de werking van de triagecentra tot begin mei door de verzekeringstellingen zijn uitbetaald. Het gaat om een bedrag van 33 miljoen euro. Dan is er nog een eenmalige vergoeding per centrum voor de opstartkosten. Daarvoor is inderdaad nog een KB nodig. Dat heeft een advies van de Raad van State gekregen. Het KB zal begin volgende week worden gepubliceerd.

Intussen hebben we een eenvoudiger financieringssysteem opgezet voor de terugbetaling van de kosten vanaf 4 mei. In afwachting van de publicatie van die nieuwe regeling betaalt het RIZIV nu al de ingediende facturen voor de activiteiten van de zorgverstrekkers binnen de 24 uur terug, zegt men mij.

In totaal zal in de werking van de triagecentra 66 miljoen euro zijn geïnvesteerd.

Ik wil u eraan herinneren dat er heel snel moest worden gewerkt en dat we heel veel hebben gedaan om de inspanningen van de huisartsen om de triagecentra te installeren en laten werken zo vlug mogelijk te kunnen honoreren. We hebben nog andere zaken voor de huisartsen gedaan, zoals de terugbetaling van telefonische consultaties. Intussen hebben we al meer dan 6 miljoen van deze consultaties gefactureerd. Daarvoor hebben wij ook een nieuwe regeling moeten maken.

Iedereen doet zijn best. Wij appreciëren de inspanningen van de huisartsen zeker. Wij hopen dat de triagecentra verder blijven bestaan, want als er een tweede golf zou komen, hebben we die zeker nodig. Daarom werd een eenvoudiger financieringssysteem gemaakt voor de volgende maanden.

09.03 Nawal Farih (CD&V): Mevrouw de minister, ik ben tevreden met het antwoord dat ik vandaag krijg. Ik ben ook blij dat de politiek zich ervan bewust is dat we ons moeten voorbereiden op een tweede golf. Uit de open brief van de huisartsen begrijp ik toch dat de betalingen vanaf 4 mei niet zo goed verlopen als ik vandaag van u verneem. Ik wil daar zeker nog gesprekken over voeren en opnieuw bij u komen in commissie indien dat nodig zou zijn.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de Mathieu Bihet à Nathalie Muylle (Emploi, Économie et Consommateurs) sur "Les impacts du télétravail" (55000877P)

10 Vraag van Mathieu Bihet aan Nathalie Muylle (Werk, Economie en Consumenten) over "De gevolgen van telewerk" (55000877P)

10.01 Mathieu Bihet (MR): Madame la ministre, la pandémie du COVID-19 et le confinement qui en a découlé ont provoqué des impacts majeurs sur l'emploi en particulier et l'économie en général.

En l'espace de quelques jours, le télétravail - qui était l'exception - est devenu la règle dans de nombreuses entreprises. À ce sujet, une étude récente d'Acerta révèle une augmentation de près de 13 % des employeurs qui ont décidé de mener une réelle politique de télétravail au sein de leur entreprise. Il y est question d'indemnités versées aux télétravailleurs, mais également des heures prestées ainsi que de l'équilibre entre la vie privée et la vie professionnelle - avec le sacro-saint droit à la déconnexion. En effet, si nous sommes tous d'accord pour reconnaître que le télétravail constitue sans aucun doute une nouvelle forme de travail qui va rapidement se développer, il faudra se montrer particulièrement attentif aux conséquences négatives qu'il pourrait entraîner sur le plan de l'organisation et du bien-être au travail, mais également d'un point de vue économique.

Sur ce dernier aspect, on peut dire que les commerces installés au centre-ville sont les premiers touchés par l'absence de navetteurs fréquentant leurs établissements commerciaux. Pour résumer, le télétravail se révèle très positif pour certains employés et pour la mobilité, mais il peut également entraîner des effets néfastes aussi bien sur les travailleurs que sur l'économie locale. Tout l'enjeu consiste évidemment à trouver un équilibre entre ces deux aspects. Pour nous, il s'agit clairement d'une opportunité à saisir, tant pour le secteur privé que public.

Madame la ministre, mes questions sont donc les suivantes. D'un point de vue économique, disposez-vous d'informations et de chiffres qui confirment ou infirment le ressenti des commerçants? Avez-vous mis en place un groupe de travail pour suivre cette implémentation du télétravail au sein des entreprises et des administrations? Si tel n'est pas le cas, envisagez-vous de le faire?

10.02 Nathalie Muylle, ministre: Monsieur Bihet, je vous remercie pour votre question.

Depuis le début de la crise, un système de télétravail généralisé a été mis en place dans beaucoup d'entreprises et recommandé dans le guide élaboré par les partenaires sociaux afin de limiter la propagation du COVID-19.

Comme vous l'avez bien dit, le télétravail apporte aux travailleurs beaucoup d'avantages, comme moins de perte de temps, de stress, de fatigue dus aux déplacements, et plus de flexibilité et d'autonomie; mais aussi des inconvénients. L'absence de séparation physique rend difficile de différencier la vie privée et la vie professionnelle; moins de contacts entre les collègues; un sentiment d'aliénation et d'isolement; la combinaison avec le soin aux enfants.

Pour répondre à vos trois questions, en ce qui concerne l'aspect économique, je vous informe que le SPF Économie ne dispose pas actuellement d'une étude ou de chiffres concrets sur l'impact économique de l'augmentation du télétravail. Un groupe de travail n'a pas été créé à cette fin par mes services. Toutes mes excuses, mais ce n'était pas une priorité lorsque la crise du COVID-19 a éclaté.

Néanmoins, étant donné que le télétravail continuera à faire partie de notre façon de travailler, il est nécessaire de procéder à la prise de règles ou d'initiatives supplémentaires. Voilà pourquoi j'inviterai les partenaires sociaux à faire une évaluation de ces derniers mois et à formuler des propositions permettant de perpétuer le télétravail de manière économiquement et socialement justifiée.

10.03 Mathieu Bihet (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses. Nous serons bien entendu très attentifs au suivi de l'impact économique du télétravail, et aux résultats de cette concertation sociale avec les partenaires sociaux.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van Melissa Depraetere aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De voorzorgsmaatregelen bij de heropstart van het toerisme" (55000875P)

11 Question de Melissa Depraetere à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les mesures préventives dans le cadre de la relance du tourisme" (55000875P)

De **voorzitter**: De minister van Buitenlandse Zaken zal antwoorden namens de regering. Dank voor uw begrip daarvoor.

11.01 Melissa Depraetere (sp.a): Mijnheer de minister, het blijkt niet uit het weer, maar de zomer is nu begonnen en heel veel mensen hebben uitgekeken naar een vakantie in eigen land of het buitenland. We mogen echter niet vergeten dat het virus nog steeds in ons land aanwezig is. Terwijl er eerder sprake was van een zomer onder Europeanen, blijken nu toch bepaalde niet-Europeanen ons land weer binnen te mogen.

België was in deze crisis een van de zwaarst getroffen landen ter wereld. Het is goed dat we opnieuw wat vrijheid hebben om te kunnen genieten van de zomer, maar het is ook onze verantwoordelijkheid en onze plicht erover te waken dat alle mogelijke voorzorgsmaatregelen worden genomen om een heropflakking te vermijden. U gaf al aan dat ons land zeer voorzichtig zal zijn en dat de voorbereidingen om de niet-Europeanen weer binnen te laten, niet voor 7 juli afgerond zullen zijn. Als ik het goed heb begrepen, zullen daarnaast enkel niet-Europeanen uit landen die het minstens even goed doen als de Europese landen, ons land binnen mogen.

Ook al mag niet iedereen ons land binnen, heel veel mensen, die zich zeer strikt aan de regels hebben gehouden, blijven bezorgd. Virologen steken de gevaren trouwens ook niet onder stoelen of banken en de huisartsen hebben al een maand geleden aan de alarmbel getrokken. We mogen genieten van de zomer en we moeten dat zelfs doen, maar tegelijkertijd moeten we wel erkennen dat er risico's zijn bij de heropening van de grenzen, zelfs al het gaat over grenzen binnen Europa.

Een paar maanden geleden was een van de redenen waarom ons land zo zwaar getroffen werd, net de ongecontroleerde stroom in en uit ons land. Mijnheer de minister, we kunnen alleen vragen om het deze

keer beter te doen en ervoor te zorgen dat we beter voorbereid zijn. We hebben daar nu immers de kans toe.

Ik heb eigenlijk slechts een enkele vraag voor u. Welke maatregelen zult u nemen opdat we de zomer veilig tegemoet kunnen gaan?

11.02 Minister **Philippe Goffin**: Mevrouw Depraetere, voor de Belgische toeristen die naar het buitenland wensen te reizen, kan ik voor u de volgende punten herhalen. De reisadviezen van de FOD Buitenlandse Zaken worden opgesteld met de ruimere Belgische gemeenschap als doelgroep. Zeker in populaire toeristische bestemmingen proberen mijn diensten via officiële bronnen precieze informatie te verzamelen, die onze burgers een beter inzicht kunnen geven in de maatregelen die worden genomen.

Landgenoten die zich zorgen maken over de toestand van de epidemie in de regio waarheen zij met vakantie gaan, controleren best geregeld de reisadviezen op de website van de FOD Buitenlandse Zaken. Het blijft nu meer dan ooit van belang dat landgenoten de aanwijzingen van de lokale autoriteiten nauwgezet opvolgen en eveneens hun reis registreren op de website Travellers Online.

Momenteel zijn reizen enkel toegelaten binnen de Schengen+-zone. Op 30 juni 2020 werd op Europees niveau een akkoord bereikt over veertien landen buiten die zone waarmee de grenzen geleidelijk open kunnen gaan. De Belgische regering evalueert met experts wanneer en tegen welke voorwaarden Belgische toeristen naar die veertien landen – Algerije, Australië, Canada, Georgië, Japan, Montenegro, Marokko, Nieuw-Zeeland, Rwanda, Servië, Zuid-Korea, Thailand, Tunesië, Uruguay – zullen mogen reizen.

Voor het toerisme naar België voor buitenlanders gelden de volgende voorwaarden. Sta mij toe te herhalen dat toeristen uit de Schengen+-zone sinds 15 juni 2020 zonder bijkomende voorwaarden naar België mogen reizen. Wat de toeristen van buiten de Schengen+-zone betreft, zal er binnenkort een beslissing worden genomen over de op Europees niveau afgesproken lijst.

Voor de toegang tot het grondgebied is de Dienst Vreemdelingenzaken bevoegd, terwijl de controle aan de grens een bevoegdheid is van Binnenlandse Zaken. Voor de gezondheidsmaatregelen is dan weer Volksgezondheid bevoegd.

Het invullen van een *passenger locator form* wordt opgelegd als binnenkomstvoorwaarde voor alle aankomsten van buiten de Schengen+-zone. Het formulier is bijna klaar en zal voor de boarding moeten worden ingevuld en ondertekend.

De bedoeling van het formulier is te identificeren wie waar op het vliegtuig zit en contact- en verblijfsgegevens in België te verzamelen, evenals reizigers te wijzen op de na te leven sanitaire maatregelen. Saniport zal die gegevens verwerken en gebruiken, indien er een positief geval gemeld wordt. De gegevens worden na 28 dagen vernietigd.

Wat quarantaine betreft, kan ik u meedelen dat Volksgezondheid werkt aan een systeem van 14 dagen zelfisolatie. De belangrijkste principes blijven: 14 dagen zelfisolatie voor alle reizigers van buiten de Schengenzone. Eventueel kan er een uitzondering worden gemaakt voor landen op de aangepaste EU-lijsten.

Concluderend wil ik nog zeggen dat België een mooi land is voor toeristen uit België zelf.

11.03 **Melissa Depraetere** (sp.a): Dank u wel, mijnheer de minister.

U hebt vooral verwezen naar maatregelen voor mensen die van buiten Europa komen. Mijn punt was net dat er ook binnen de Europese grenzen heel wat risico's en gevaren zijn. U zegt dat reizigers naar de webstek van FOD Buitenlandse Zaken kunnen surfen of hun reis kunnen registreren. Dat is allemaal goed en wel, maar belangrijke voorzorgsmaatregelen op het moment zijn temperatuurmetingen, opsporen, testen waar nodig en isolatie waar nodig. Dat heb ik in uw antwoord heel weinig gehoord.

Het minste wat we mogen verwachten na de periode die we nu hebben meegemaakt, is dat er een doordachte aanpak komt om een tweede golf te vermijden. Met een reis te registreren op de webstek van de FOD Buitenlandse Zaken vrees ik dat we er niet zullen komen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Einde van het vragenuurtje.

Scrutin

Geheime stemming

12 Désignation des membres du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles et d'une Cellule administrative de coordination de la lutte contre les organisations sectaires nuisibles sur présentation du Conseil des ministres

12 Aanwijzing van de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiefcel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties op voordracht van de ministerraad

L'ordre du jour appelle le scrutin secret en vue de la désignation des membres du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles sur présentation du Conseil des ministres.

Aan de orde is de geheime stemming met het oog op de aanwijzing van de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties op voordracht van de Ministerraad.

Le Centre comprend huit membres effectifs et huit membres suppléants désignés par la Chambre des représentants à la majorité des deux tiers. Quatre membres effectifs et quatre membres suppléants sont désignés sur présentation du Conseil des ministres, deux candidats étant proposés pour chaque mandat à conférer.

Het Centrum bestaat uit acht vaste en acht plaatsvervangende leden die met een tweederdemeerderheid door de Kamer van volksvertegenwoordigers worden aangewezen. Vier vaste en vier plaatsvervangende leden worden aangewezen op voordracht van de ministerraad en voor elk te begeven ambt worden twee kandidaten voorgedragen.

La liste des candidats présentés par le Conseil des ministres a été communiquée au cours de la séance plénière du 11 juin 2020.

De door de ministerraad voorgedragen kandidatenlijst werd meegedeeld tijdens de plenum vergadering van 11 juni 2020.

Le document portant les noms des candidats vous a été distribué. **(1387/1)**

Het stuk met de kandidatenlijsten werden u bezorgd. **(1387/1)**

Conformément à la décision de la séance plénière du 25 juin 2020, les membres ont pu voter du vendredi 26 juin 2020 à aujourd'hui 14 h.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 25 juni 2020 hebben de leden vanaf vrijdag 26 juni 2020 tot vandaag 14 uur kunnen stemmen.

Les deux membres les plus jeunes présents (Khalil Aouasti et Kristof Calvo) sont invités à assister au dépouillement du scrutin. Celui-ci aura lieu maintenant dans la Salle 3.

De twee jongste aanwezige leden (Khalil Aouasti en Kristof Calvo) worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij het opnemen van de stemmen. Dit zal nu plaatsvinden in Zaal 3.

13 Commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique – Composition

13 Bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België – Samenstelling

Le 25 juin 2020, la séance plénière a adopté le texte d'une motion demandant l'institution d'une commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique, n° 1394/1.

Op 25 juni 2020 heeft de plenaire vergadering de tekst van een motie aangenomen aangaande het verzoek tot instelling van een bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België, nr. 1394/1.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous propose de procéder à la

nomination des membres effectifs et suppléants de cette commission.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020 stel ik u voor over te gaan tot de benoeming van de vaste leden en de plaatsvervangers van deze commissie.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Conformément à l'article 158 du Règlement, les nominations des membres des commissions se font à la représentation proportionnelle des groupes politiques.

Overeenkomstig artikel 158 van het Reglement geschieden de benoemingen van de leden van de commissies op grond van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties.

Les présidents de groupe m'ont fait parvenir les noms de leurs candidats.

De fractievoorzitters hebben mij de namen van hun kandidaten medegedeeld.

Étant donné que le nombre de candidatures recevables correspond au nombre de places à conférer, il n'y a pas lieu à scrutin conformément à l'article 157, n° 6, du Règlement.

Daar het aantal ontvankelijke kandidaturen overeenstemt met het aantal te begeven plaatsen, moet, overeenkomstig artikel 157, nr. 6, van het Reglement, niet worden gestemd.

En conséquence, je proclame élus les candidats présentés.

Dienvolgens verklaar ik de voorgedragen kandidaten verkozen.

N-VA

Membres effectifs/Vaste leden: Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yngvild Ingels.

Membres suppléants/Plaatsvervangers: Peter De Roover, Joy Donné, Wim Van der Donckt.

Ecolo-Groen

Membres effectifs/Vaste leden: Kristof Calvo, Barbara Creemers, Laurence Hennuy.

Membres suppléants/Plaatsvervangers: Georges Gilkinet, Julie Chanson, Evita Willaert.

PS

Membres effectifs/Vaste leden: Eliane Tillieux, Patrick Prévot, Hervé Rigot.

Membres suppléants/Plaatsvervangers: Ahmed Laaouej, Hugues Bayet, Éric Thiébaud.

Vlaams Belang

Membres effectifs/Vaste leden: Barbara Pas, Dominiek Snelpe.

Membres suppléants/Plaatsvervangers: Ellen Samyn, Marijke Dillen.

MR

Membres effectifs/Vaste leden: Mathieu Bihet, Michel De Maegd.

Membres suppléants/Plaatsvervangers: Nathalie Gilson, Emmanuel Burton.

CD&V

Membre effectif/Vaste lid: Nawal Farih.

Membre suppléant/Plaatsvervanger: Sammy Mahdi.

PTB-PVDA

Membre effectif/Vaste lid: Sofie Merckx.

Membre suppléant/Plaatsvervanger: Raoul Hedebouw.

Open Vld

Membre effectif/Vaste lid: Robby De Caluwé.

Membre suppléant/Plaatsvervanger: Bram Delvaux.

sp.a

Membre effectif/Vaste lid: Karin Jiroflée.

Membre suppléant/Plaatsvervanger: Jan Bertels.

14 **Ordre du jour**

14 **Agenda**

Collega's, er was mij gevraagd om rekening te houden met een voorstel van resolutie dat eerst zou moeten worden behandeld in plenaire vergadering, omdat verschillende leden van de nieuw op te richten commissie ook het woord willen nemen met betrekking tot dit agendapunt. Daarna kan de installatie van de commissie plaatsvinden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

15 **Demande d'avis au Conseil d'État (amendements sur la proposition de loi n° 158)**

15 **Verzoek om advies aan de Raad van State (amendementen op het wetsvoorstel nr. 158)**

15.01 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Ik zou graag een verzoek tot de plenaire vergadering willen richten met betrekking tot het achtste punt op de agenda. Dit wetsvoorstel nr. 158/1-12 behandelt de vroegtijdige zwangerschapsonderbreking.

Ik vraag een advies van de Raad van State.

De Raad van State heeft zich reeds gebogen over deze wettekst, zoals goedgekeurd in de commissie. Op basis daarvan heeft de CD&V-fractie een veertigtal amendementen ingediend. Ook andere fracties hebben ter zake amendementen ingediend. Ik heb toen opnieuw aan de Kamer gevraagd de Raad van State toe te staan advies uit te brengen over de amendementen. Dat is gebeurd, en we danken hen daar ook voor. Als we dat advies lezen, blijven er juridische vragen en bedenkingen. Er blijven vragen omtrent de strafbaarheid van zij die abortus willen verhinderen of daar te kritisch over willen zijn bij publieke uitingen en er zijn problemen met de vrijheid van meningsuiting. Er blijven problemen met de niet-strafbaarheid van zij die abortus willen uitvoeren en zelf de voorwaarden, zoals ze in het voorstel staan, totaal negeren. Dan blijven er problemen met betrekking tot de niet-strafbaarheid van mensen die abortus uitvoeren en die geen arts zijn. Dan blijven er problemen met betrekking tot de evaluatie en registratie.

Om die juridische vragen en bedenkingen heeft de CD&V-fractie nieuwe amendementen ingediend. Andere fracties hebben ook nieuwe amendementen ingediend. Deze discussie gaat onder meer over de strafbaarheid of niet-strafbaarheid. Strafwetgeving moet uiterst precies zijn, opdat mensen weten welk risico ze lopen als ze bepaalde gedragingen stellen, of ze al dan niet in overeenstemming zijn met het recht. In een gevoelige materie als deze lijkt het dan ook gepast dat de wetgeving geen enkel risico neemt.

Mijnheer de voorzitter, ik zou graag al deze adviezen opnieuw naar de commissie voor Justitie verzenden, opdat wij op basis van het grondige juridisch werk dat verricht is door de Raad van State en de tientallen amendementen die werden ingediend in de plenaire vergadering, een aanvullend debat zouden kunnen voeren. Ik betreur dat ik daarvoor geen meerderheid gevonden heb. Er rest mij dan ook geen enkele andere optie dan advies te vragen aan de Raad van State over deze nieuwe elementen, mij baserend op het Reglement, dat mij dit toestaat.

Mijnheer de voorzitter, ik vraag het advies van de Raad van State over alle amendementen die in verband met deze wetsvoorstellen in de plenaire vergadering zijn ingediend.

De **voorzitter**: Collega's, u kent het Reglement. U weet dat over de adviesaanvraag die de heer Verherstraeten heeft aangekondigd alle fracties kunnen interveniëren. Ik benadruk nogmaals: in principe één lid per fractie, gedurende een tijdsspanne van een vijftal minuten.

Dit is een belangrijke aangelegenheid, dus ik zal zeker de nodige souplesse hebben, maar probeer u daaraan te houden.

15.02 **Anneleen Van Bossuyt** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, het gaat hier inderdaad over een belangrijke

aangelegenheid.

Er kunnen vragen worden gesteld over de manier waarop dit wetsvoorstel tot stand is gekomen. Er wordt gezegd dat het al voldoende doorgesproken werd. In de bevoegde commissie zijn er echter nooit hoorzittingen georganiseerd. De tekst hing dan ook met haken en ogen aan elkaar, wat ook blijkt uit het eerste advies van de Raad van State.

Collega Verherstraeten heeft nu de nog hangende juridische zaken terecht aangehaald. Veel vragen en bedenkingen blijven open, terwijl het toch een belangrijk, zwaarwichtig dossier is.

Bovendien rijst de vraag of de mensen, gelet op alles wat er momenteel gebeurt, erop zitten te wachten dat nu hier dergelijk voorstel wordt goedgekeurd.

Daarenboven is er voor dit zeer belangrijk en zwaarwichtig ethisch voorstel geen Vlaamse meerderheid. De Vlaamse opinie vraagt er niet om. Ik vind het heel onethisch dat de huidige situatie misbruikt wordt om zoiets erdoor te duwen.

15.03 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le président, nous travaillons sur ce dossier depuis neuf mois. Nous l'avons abordé dans cinq commissions. Nous avons réalisé, sous la précédente législature, des auditions de vingt experts et acteurs de terrain. Nous avons déjà obtenu deux avis du Conseil d'État. Les arguments ont été échangés de part et d'autre. Nous recevons les courriers où nous voyons bien ces arguments. Je pense que plus personne ne changera d'avis. Le dossier est mûr et il est temps maintenant d'aboutir.

On parle d'un contexte. Justement, parlons-en! Pendant la crise, les femmes ont subi encore plus que d'habitude des difficultés notamment liées à la vie sexuelle et reproductive. Aujourd'hui, nous leur devons de garantir leurs droits, de leur garantir la liberté de disposer de leur corps. Personne ne sera jamais obligé de recourir à l'IVG mais par contre, nous voulons garantir qu'elle puisse se passer dans les meilleures conditions pour celles qui le désirent.

15.04 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, Mme Tilieux s'exprimera au nom du PS, mais je tiens, cependant, à vous annoncer notre demande. Nous souhaitons que cette demande de renvoi au Conseil d'État fasse l'objet d'un vote nominatif.

15.05 Eliane Tillieux (PS): Monsieur le président, chers collègues, le Conseil d'État n'est pas là pour gagner du temps. C'est la troisième fois que son avis est sollicité. N'est-ce pas honteux?

On sait que le Conseil d'État se plaint d'une surcharge de travail liée au COVID-19, aux nombreuses mesures qui ont été prises. Le Conseil d'État est donc, aujourd'hui, mis sous pression.

Pourtant, le parti du ministre de la Justice décide d'exploiter le Conseil d'État à des fins politiques. C'est juste inadmissible! Vous prenez le même chemin que Theo Francken qui a procédé de la sorte avec d'autres tribunaux quand il était secrétaire d'État. C'est juste inadmissible!

On a effectivement déjà, lors de précédentes législatures, sollicité l'avis du Conseil d'État. Le PS l'a fait, bien entendu, aussi. Mais quand on est en minorité, on se doit de se plier au sens de la démocratie. Quand on a une majorité qui a recueilli l'avis des experts, qui a tenu compte de ces avis, qui a accepté de moduler la règle, qui a accepté de moduler le texte, on se doit de la respecter, surtout quand il s'agit de renforcer les droits des femmes parce que les femmes, monsieur le président, constituent probablement la plus grande des minorités au monde.

Monsieur Verherstraeten, vous avez dit en commission que vous alliez protéger la minorité parlementaire. Dans le Règlement, il y a des règles pour protéger les minorités linguistiques, mais il n'y pas de règles visant à protéger les minorités parlementaires, protéger la N-VA, le Vlaams Belang ou le CD&V. Ce faisant, vous ne respectez pas la démocratie. Vous ne respectez même pas le Conseil d'État et, pire encore, vous ne respectez pas les citoyennes et les citoyens! Je rappelle que c'est la troisième fois que des amendements sont déposés, sachant que les amendements que vous déposez, aujourd'hui, portent notamment sur la question de l'opportunité de remplacer les mots "mère célibataire" par "femme mariée" Vous vous moquez vraiment du monde! J'aimerais donc vraiment entendre vos explications sur chacun de vos amendements.

15.06 **Marijke Dillen** (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie steunt het verzoek van collega Verherstraeten om het advies te vragen van de Raad van State.

Ik heb de amendementen inmiddels gelezen en het zijn een aantal terechte argumenten waarover de Raad van State zeker zijn licht moet laten schijnen. Het gaat hier over een heel belangrijk dossier waarin een aantal strafbaarstellingen worden ingevoerd. Men mag daar niet lichtzinnig overheen gaan. Er moet voldoende zekerheid zijn dat het allemaal correct is. Vandaag is die zekerheid er niet. Lees het advies van de Raad van State maar in verband met een aantal andere amendementen. Er blijft heel veel onzekerheid en onduidelijkheid.

Het is een heel belangrijk debat. Wij mogen niet vergeten dat het gaat over leven en dood. Dat wil ik toch nog eens onder uw aandacht brengen. Het gaat over een heel verregaande uitbreiding van de abortuswetgeving.

Collega's van PS, u kunt dan misschien wel zeggen dat er in dit Parlement een meerderheid zou kunnen zijn, we moeten dat nog zien. In de samenleving is die meerderheid er niet. In Vlaanderen is er geen meerderheid om dit voorstel erdoor te drukken en ik durf zelfs eraan twijfelen dat die meerderheid er is in Franstalig België. Ik verwijs naar een peiling van *La Libre Belgique* waaruit heel duidelijk bleek dat 65 % van de bevolking tegen dit voorstel is. *La Libre Belgique* is een krant die hoofdzakelijk Franstalige lezers heeft.

Collega's, ik wil u erop wijzen dat dit debat op een ernstige wijze moet worden gevoerd in een volwaardig, voltallig Parlement, waaraan alle parlementsleden kunnen deelnemen en waar iedereen een inbreng moet kunnen hebben. Het mag niet worden gevoerd in dit herleide coronaparlement waaraan slechts een handvol parlementsleden mag deelnemen, alhoewel ik zie dat een aantal fracties wel heel veel mensen laat deelnemen, tegen de afspraken in, maar dat terzijde.

Tot slot wil ik een bedenking formuleren ten aanzien van collega Laaouej.

Collega's van PS, een aantal weken geleden heeft uw fractie een bepaald voorstel van de agenda van dit coronaparlement gehaald. Als ik mij niet vergis, was het een voorstel inzake mobiliteit. U hebt dat van de agenda laten halen met het argument dat het veel te belangrijk is om in een beperkt Parlement te behandelen en dat dit in een volwaardig Parlement moet worden behandeld. Welnu, als er iets is wat zeker door een volwaardig Parlement moet worden behandeld, dan is het wel een voorstel dat gaat over leven en dood.

15.07 **Raoul Hedebouw** (PVDA-PTB): Monsieur le président, je vais laisser la parole à ma camarade, Sofie Merckx.

Je formulerai simplement deux petites remarques.

Si j'ai bien compris, aujourd'hui, l'opposition peut sans arrêt faire référence au Conseil d'État pour bloquer une loi. J'ai entendu ce signal du CD&V. Dorénavant, vous pourrez vous attendre à une partie de ping-pong avec le Conseil d'État. Alors que j'étais nouveau parlementaire, on m'avait dit que ce recours pouvait avoir lieu une fois ou deux maximum. Maintenant, c'est *open bar!* Toutes les lois pourront donc être revues sans arrêt au Conseil d'État. Elles seront sans cesse bloquées. Comptez, dès lors, sur nous pour exploiter cette jurisprudence qui vient de s'ouvrir aujourd'hui dans le cadre des lois antisociales et des lois qui constituent des infractions en matière de droits des femmes.

Monsieur le président, je voudrais également faire référence à un droit que vous avez. L'article 98.2 du Règlement vous permet de demander un avis d'urgence dans un délai de cinq jours au Conseil d'État. Je ne peux évidemment que vous encourager à le faire.

De **voorzitter**: Daarjuist heeft men dat ook gedaan. Men heeft geen inleiding nodig om iemand het woord te geven. In principe krijgt één persoon per fractie het woord. Mevrouw Merckx, u kunt de resterende tijd gebruiken, maar dan zou ik toch zeggen één persoon per fractie. We zullen zien wat we daarna doen.

15.08 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Les personnes qui ont déposé cette proposition ont été extrêmement patientes. Le dossier a été largement discuté en commission. Tout a commencé en 2018 et nous avons vu deux renvois au Conseil d'État. Aujourd'hui, nous perdons patience. Nous assistons à un véritable blocage du travail parlementaire et un abus de ce à quoi sert le Conseil d'État.

Monsieur Verherstraeten, vous omettez de dire vraiment ce que le Conseil d'État a déclaré, à savoir qu'il appartient à la femme de disposer de son corps, conformément à la Convention européenne. C'était là le message le plus important du Conseil d'État.

Het is niet omdat er geen regering is, dat het Parlement moet ophouden met werken. Er werden hier al beslissingen genomen. Het Zorgpersoneelfonds werd goedgekeurd.

Vandaag is er hier een grote meerderheid om tegemoet te komen aan de rechten van de vrouwen, rechten die zij vandaag niet volledig hebben. De Vrouwenraad, de feministische organisaties, de vrouwen die nood hebben aan abortus hebben geen volledig recht op abortus in ons land. Daaraan willen wij beantwoorden. De vraag zelf komt van op het terrein. Het is een kwestie van respect voor vrouwen. U wilt er alles aan doen en roept alle hens aan dek om toch maar terug te keren naar de tijd toen de katholieke kerk kon bepalen wat vrouwen wel en niet mochten doen. Het enige wat wij vragen is respect voor de keuze van de vrouw die abortus wil en ook respect voor de keuze van de vrouw die geen abortus wil. Daar gaat het om, respect.

15.09 Karin Jiroflée (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, uiteraard betreuren wij deze gang van zaken. Wanneer een zo belangrijk ethisch debat, waarbij deze Kamer trouwens de traditie heeft iedereen naar geweten te laten stemmen, zomaar het voorwerp wordt van politieke spelletjes, is dat schandelijk. Dan zou ieder van ons die daaraan meedoet zich moeten doodschamen. Dit is de politiek compleet onwaardig.

Mijnheer de voorzitter, wij zijn in 2018 begonnen te praten over zwangerschapsafbreking. Wij hebben toen 20 experts gehoord. Er zijn wekenlang hoorzittingen geweest. In 2019 hebben wij dat nog eens overgedaan en hebben wij opnieuw wekenlang gediscussieerd.

Het voorstel dat nu voorligt, is in de commissie al twee keer met een ruime meerderheid goedgekeurd. Zelfs de Raad van State zegt in zijn advies: "Dit is aan de politiek om te beslissen".

Wel, collega's, de politiek heeft al beslist. Al twee keer. Dat wij nu gedwongen worden mee te gaan in dit soort spelletjes, terwijl het gaat over 500 vrouwen per jaar die in moeilijkheden zitten, en die wij nota bene naar het buitenland sturen op het moment dat het moeilijk wordt, is schandelijk.

Aan diegenen die deze spelletjes meespelen: *shame on you*.

15.10 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, nous avons demandé il y a déjà quelques mois d'envoyer nos amendements au Conseil d'État et cela avait été soutenu par plusieurs partis. Je ne vois pas au nom de quoi aujourd'hui nous ne soutiendrions pas la demande du CD&V de renvoyer ses amendements au Conseil d'État.

Certains disent que le débat est clos, que tout a été dit et qu'il ne reste qu'à voter. Plusieurs ici évoquent les vingt experts qui ont été auditionnés mais sur ces vingt experts, quatre seulement s'étaient effectivement positionnés en faveur de l'allongement du délai à dix-huit semaines. Hier encore, plus de 2 600 soignants, dont de nombreux gynécologues obstétriciens, de nombreux infirmiers et sages-femmes ont appelé à ce que ce texte ne soit pas voté tel quel. Ils appellent à ce que l'IVG sans raison médicale ne soit pas allongée à ce délai de 20 semaines d'aménorrhée – la moitié de la grossesse. On ne peut renvoyer d'un revers de la main cet appel de plus de 2 600 soignants.

Vous dites qu'il y a une majorité à la Chambre. C'est vrai, elle est arithmétique. Mais il faut entendre l'appel de très nombreux citoyens et regarder les sondages et je ne suis pas sûre qu'il y ait une majorité au sein de la population en faveur de cette extension au cinquième mois de grossesse pour une IVG sans raison médicale. Au niveau européen, plus de 85 % des pays ont un délai similaire au nôtre actuellement.

Depuis le début, nous nous sommes montrés ouverts sur une dépénalisation complète pour la femme: plus de sanction, plus de prison. Nous nous sommes également montrés ouverts pour qu'on puisse prendre en compte de manière particulière des situations douloureuses qui peuvent survenir après douze semaines de grossesse. Mais cela ne justifie pas l'extension de toute interruption volontaire de grossesse sans raison médicale jusqu'à dix-huit semaines. Cela va trop loin et d'abord pour des raisons médicales.

Nous soutiendrons donc ce renvoi au Conseil d'État. Du reste, je lisais à l'instant une carte blanche écrite par un collègue du MR exprimant haut et fort, au moyen de plusieurs arguments – relayant en cela l'appel de

ces plus de 2 600 soignants – que, pour lui et pour d'autres, le travail parlementaire doit encore être affiné et qu'on ne peut pas légiférer à la légère et – point de vue que je partage – que l'on peut aboutir à un accord plus large pour avancer, tout en restant particulièrement attentif à la situation médicale de ces femmes.

Le **président**: Enfin, dois-je dire, madame Rohonyi, vous avez la parole.

15.11 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame Fonck, j'ai un scoop pour vous: le Parlement représente la population. Dès lors, quand vous affirmez que ce texte n'est pas soutenu par elle, c'est faux. En effet, huit partis – de gauche comme de droite, du Nord comme du Sud du pays – ont appuyé cette proposition de loi. Et vous ne pouvez pas revenir là-dessus, que cela vous plaise ou non.

Certes, vous avez légalement le droit de solliciter l'avis du Conseil d'État – c'est même votre droit le plus légitime. Vous pouvez recourir à cette manœuvre dilatoire à l'infini. Toutefois, nous parlions d'éthique à l'instant. Considérez-vous que votre démarche est morale? Cette question se pose d'autant plus que, pour ce faire, de qui avez-vous besoin? De l'extrême droite!

15.12 Catherine Fonck (cdH): (...)

15.13 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame Fonck, je vous ai écoutée; j'aimerais que vous fassiez de même avec moi.

Votre manœuvre est aussi, et vous le savez, irrespectueuse de l'institution du Conseil d'État, qui s'est déjà prononcé à deux reprises sur ce texte.

Du reste, j'ai pris connaissance de vos différents amendements. Qu'apportent-ils de neuf à ceux sur lesquels le Conseil d'État s'est déjà prononcé? Nous vous avons déjà posé la question. Mes collègues et moi-même aimerions donc obtenir une réponse très claire.

Vous invoquez cette hypothétique possibilité de demander un avortement au-delà de douze semaines, parce que vous n'acceptez toujours pas que le délai soit porté de douze à dix-huit semaines. À un moment donné, vous devez accepter le choix qui a été entériné en commission à deux reprises, comme ma collègue Jiroflée vient de le rappeler.

Vous avez également eu deux semaines pour déposer ces amendements. Vous attendez aujourd'hui pour le faire, soit au même moment où l'on apprend par voie de presse que le président du CD&V, donc des dépositaires de ces amendements, considère qu'il s'agit ici d'une question de gouvernement. C'est vrai que nous avons besoin de constituer un gouvernement en urgence. Nous avons besoin de trouver des solutions pérennes et urgentes pour répondre à cette crise économique et sociale. Nous avons besoin de trouver des solutions pour répondre au déficit budgétaire. En quoi, aujourd'hui, le fait de bloquer cette avancée qui doit être significative et historique pour les droits des femmes va-t-il nous permettre demain, soudainement, de constituer ce gouvernement? J'aimerais sincèrement que vous répondiez à cette question.

Je trouve aussi que votre manœuvre est purement dilatoire. Je ne comprends pas non plus que vous ne soyez pas mal à l'aise du fait que vous estimiez utile d'imposer votre point de vue idéologique. On le sait, historiquement, vous avez toujours été opposés à la question de l'avortement alors que justement, le cadre que l'on propose ici à travers notre proposition de loi, permet à chacune la liberté de choix, quelles que soient ses convictions. On offre un cadre à chacune de recourir à l'avortement dans des conditions qui soient sûres d'un point de vue tant médical que juridique. C'est cela le travail du législateur aujourd'hui. Ce n'est pas de servir les plats aux négociateurs fédéraux parce qu'ils estiment que cela heurte leur conscience.

La manœuvre dilatoire à laquelle vous recourez aujourd'hui heurte notre conscience et heurte en particulier la conscience de nos concitoyens et concitoyennes qui nous regardent aujourd'hui et qui trouvent votre procédé déplorable et indigne de l'institution parlementaire que nous représentons. J'aimerais tout de même rappeler que ce faisant, vous reportez de plusieurs mois un vote important pour des femmes qui, durant la crise, se sont vues confrontées à des difficultés auxquelles ce texte proposait des réponses importantes.

De **voorzitter**: Collega's, ik ga u raadplegen. Ik pas het Reglement toe. Als de Kamer daar geen goesting in heeft...

(...): (...)

De **voorzitter**: Mevrouw Dillen, alstublieft, ik ben aan het woord. Ik ga een voorstel doen aan de Kamer, voordat u mij begint te onderbreken.

Ik pas het Reglement toe. Alle fracties hebben hun mening gegeven over het advies dat men opnieuw wil vragen aan de Raad van State over een aantal nieuw ingediende amendementen. Het Reglement is eenvoudig: als minimaal 50 leden dat steunen, is dat eigenlijk een automatisme. Dan is dat van rechtswege verworven. Dat zegt het Reglement.

De Kamer moet zich daarover uitspreken, maar om geen enkele discussie te hebben over de manier waarop de Kamer zich uitspreekt in deze moeilijke tijden – normaal gebeurt dat bij zitten en opstaan, zodat men de leden kan tellen – stel ik alleszins voor dat wij hierover een naamstemming houden. Degenen die het voorstel steunen, zullen op dat ogenblik 'ja' moeten antwoorden en dan kunnen wij objectief tot de telling van de leden overgaan.

Ja, mevrouw Pas, anders is het niet objectief. Ik wil niet in een discussie over deze en gene vervallen en ik weet ook dat, als wij een stemming organiseren, de leden van de Kamer die hier niet zijn, ten minste de tijd moeten krijgen om verwittigd te worden dat er een stemming zal doorgaan. Ik ga dus alleszins de vergadering voor een halfuur schorsen teneinde de installatie klaar te maken voor de stemming en zodat alle leden op de hoogte zijn dat er op een bepaald uur zal worden gestemd.

Wij zijn niet bezig over de grond van de zaak, wij zijn bezig over een verzending naar de Raad van State.

Fracties die dat gevraagd hebben, hebben zich kunnen uitspreken. Als men nu een tweede ronde wil doen, dan doen wij een tweede ronde. De heer Verherstraeten vraagt het woord voor een persoonlijk feit. Iemand anders zal daarop willen antwoorden. Als er een tweede ronde komt, dan is dat zo, maar ik ben daar eigenlijk niet voor. Ik ben daar niet voor. Waarom moeten wij systematisch afwijken van het Reglement? Iedereen heeft kunnen zeggen of hij het hiermee eens of oneens is en uiteindelijk beslist de Kamer.

Ik wil wel het volgende zeggen: op een bepaald ogenblik moet een parlementaire assemblee in de mogelijkheid zijn om zich uit te spreken. Inspraak is een belangrijk principe, maar dat een assemblee zich uitspreekt op een bepaald ogenblik, is een even belangrijk principe.

Als ik naar de historiek van deze tekst kijk, dan zie ik dat hij een vrij lange behandeling heeft gekend en dat hij tot twee keer toe naar de Raad van State is gegaan. Men heeft dat tot twee keer toe gevraagd. Alhoewel het theoretisch kan, kan het nooit de bedoeling zijn geweest dat men repetitief en eindeloos een stemming kan vertragen. Dat staat zo niet in de teksten. Het Parlement zou zich daarover eens moeten buigen en het eigen Reglement goed moeten bekijken, want het eindeloos herhalen van een adviesaanvraag zou kunnen impliceren dat men het in theorie onmogelijk maakt dat een meerderheid in het Parlement zich op een bepaald ogenblik kan uitspreken.

U kunt menen dat ik hiermee buiten mijn rol tred, maar dat is niet het geval. De voorzitter van een parlementaire assemblee heeft immers het recht en de plicht om die vergadering erop te wijzen dat men na verloop van een bepaalde tijd, met respect voor de procedures, moet kunnen stemmen. Ik zei het zonet al, na inspraak moet er een uitspraak kunnen volgen.

Dat gezegd zijnde, u vraagt de toepassing van het Reglement in zijn huidige vorm en ik moet dat respecteren.

Ik stel wel voor om geen tweede ronde te lopen want de meningen zijn gekend en we weten al wie wat gaat zeggen. Ik weet dat sommige zaken persoonlijk waren, maar iedereen heeft zijn standpunt naar voren kunnen brengen.

De adviesvraag van de heer Verherstraeten gaat over de nieuw ingediende amendementen, de nrs. 48 tot 53 ingediend door mevrouw Van Hoof en de nrs. 54 tot 56 van mevrouw Fonck.

15.14 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik meen dat er ook een amendement van de N-VA-fractie is waarvoor wij het advies willen vragen met de gebruikelijke termijn van 30 dagen.

Mijnheer de voorzitter, u bent helemaal niet uit uw rol gevallen. Ik ben hier een paar keer persoonlijk

aangesproken en men heeft mij woorden in de mond gelegd die ik zelfs niet uitgesproken heb, maar ik wil mij schikken naar wat u suggereerde. Ik zal dus geen tweede ronde vragen en mij onthouden van commentaar. Ik zal die commentaar wel geven als het debat hier gevoerd wordt.

De **voorzitter**: Amendementen nrs. 48, 49, 50, 51, 52 en 53 van mevrouw Van Hoof en de heer Verherstraeten; amendementen nrs. 54, 55 en 56 van mevrouw Fonck en het amendement nr. 57 van mevrouw Van Peel zijn alle nieuwe amendementen, die aan de Raad van State kunnen worden voorgelegd.

15.15 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Ik wil het hebben over een andere aanvraag voor het advies van de Raad van State.

De **voorzitter**: Zullen we eerst dit dossier afhandelen?

15.16 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Ik dacht dat het dossier afgerond was, maar dan wacht ik geduldig af.

De **voorzitter**: Mijnheer Calvo, u vraagt het woord. Dan zijn we weer vertrokken.

15.17 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik wil maar heel kort het woord.

De **voorzitter**: Heel kort, dat kan niet. We zijn weer vertrokken en iedereen die wil, krijgt het woord in een tweede ronde.

Het is onwaarschijnlijk. Is het dan nooit mogelijk om zich neer te leggen bij mijn goed inleidend betoog? Is er iemand van de leden van de Kamer die niet weet waar het over gaat? Is er iemand die nog moet worden overtuigd of die u zult overtuigen in de ene of de andere richting?

15.18 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): (...) Mijn fractie heeft dat gerespecteerd. Dat is niet helemaal (...)

Mijn vraag is dat u de mogelijkheid in het Kamerreglement gebruikt om het advies van de Raad van State op korte termijn te vragen in plaats van op lange termijn, gelet op de voorgeschiedenis van het dossier.

De **voorzitter**: Mijnheer Calvo, ik was van plan om daar nu niets over te zeggen. Dat is een prerogatief van de voorzitter.

Ik wil eerst weten of er voldoende leden zijn die het advies vragen. Daarna zal ik iets zeggen over de wijze waarop ik dat zal doen, in de volgorde van de werkzaamheden.

Met uw goedvinden schors ik nu de vergadering tot 17.15 uur.

Om de zeden wat te verlichten, zullen we nu de nieuwe commissie installeren. Alle leden van de nieuwe commissie begeven zich naar de Europazaal.

De vergadering is geschorst.
La séance est suspendue.

*De vergadering wordt geschorst om 16.48 uur.
La séance est suspendue à 16 h 48.*

*De vergadering wordt hervat om 17.21 uur.
La séance est reprise à 17 h 21.*

De vergadering is hervat.
La séance est reprise.

De **voorzitter**: Collega's, de aangekondigde stemming kan nu plaatsvinden.

Ik heb de amendementen geciteerd waarvoor het advies van de Raad van State gevraagd wordt. Daarover is er geen misvatting. Normaliter wordt daarover gestemd bij zitten en opstaan, maar in dit geval wordt het een naamstemming. Zij die het eens zijn met het voorstel van de heer Verherstraeten moeten dus ja

stemmen. Wie het niet eens is, moet niet deelnemen aan de stemming. De stemming dient alleen om vast te stellen of het benodigde aantal stemmen effectief wordt gehaald. U kunt zich dus niet onthouden, want bij een stemming bij zitten en opstaan, kan dat ook niet. U moet ook niet neen stemmen. Alleen als het u eens bent met het voorstel van adviesaanvraag, stemt u ja. In het andere geval moet u niet deelnemen aan de stemming.

C'est donc bien clair? On ne peut pas s'abstenir, mais il ne faut pas voter "non". Ceux qui sont favorables à la demande d'avis formulée par M. Verherstraeten votent "oui". Les autres ne doivent pas participer au vote, lequel sert uniquement à voir si cinquante membres ou plus demandent l'avis du Conseil d'État.

Mag ik aannemen dat dit duidelijk is?

*Il est procédé au comptage électronique.
Er wordt elektronisch geteld.*

(Vote/stemming 1)

Ik kan de stemming afsluiten, aangezien 55 leden een positieve stem hebben uitgebracht. Zij zijn het bijgevolg eens met het verzoek om advies aan de Raad van State.

Derhalve moet ik dat advies inwinnen.

*En conséquence, le président demandera l'avis du Conseil d'État en application de l'article 98, n° 3, alinéa 2, du Règlement, sur les amendements déposés.
Bijgevolg zal de voorzitter het advies van de Raad van State vragen, met toepassing van artikel 98, nr. 3, tweede lid, van het Reglement, over de ingediende amendementen.*

Ik stel u het volgende voor. Ik zal morgen tijdens een ontmoeting met de eerste voorzitter van de Raad van State van gedachten wisselen over die adviesaanvraag. Dan kan ik daar even over nadenken en vervolgens zal ik u mijn beslissing medelen over de tijdspanne waarbinnen ik het advies wens te krijgen, wat mijn prerogatief is als voorzitter.

Je répète en français ce que je viens de dire. Demain, je contacterai le premier président du Conseil d'État et, après cet entretien, je communiquerai sur le délai dans lequel je demande l'avis.

15.19 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, je prends bonne note de ce que vous proposez.

Cependant, j'aimerais que celles et ceux qui ont déposé des amendements puissent nous expliquer ce qu'ils contiennent. C'est la raison pour laquelle je demande l'application de l'article 98, 7°, alinéa 3, du Règlement qui prévoit que l'examen des dispositions faisant l'objet de la demande d'avis est suspendu sauf décision contraire de la Chambre.

De fait, nous pouvons circonscrire les termes de ma demande. Il se peut que certains ne voient pas d'intérêt à refaire un débat. Personnellement, je pense que c'est fondamental. Il faut au moins que les amendements nous soient présentés. Il faut qu'on puisse nous dire sur quoi ils portent et quelle sera leur valeur ajoutée d'un point de vue juridique, éthique, moral et politique. Il ne faut pas que nous, Parlement, soyons les victimes consentantes, silencieuses d'une tentative d'obstruction. Il faut que, dans le cadre de cet article, nous puissions au moins avoir une explication substantielle sur les amendements qui ont été déposés.

15.20 Le président: Chers collègues, vous avez entendu la proposition de M. Laaouej qui demande l'application de l'article 98, 7°, alinéa 3, du Règlement.

Ik lees dat artikel even voor in het Nederlands: "Behoudens andersluidende beslissing van de Kamer, wordt de bespreking van de bepalingen waarover advies gevraagd is, in de plenaire vergadering geschorst."

Er is dus sprake van schorsing, behoudens andersluidende beslissing van de Kamer.

Ik lees verder artikel 98, 7°, vierde lid: "Er mag geen andersluidende beslissing worden genomen wanneer de voorzitter het advies vraagt in geval van toepassing van nr. 3, tweede lid, en nr. 4, tweede lid." Wat artikel 98, 3°, tweede lid bepaalt, is wat wij nu aan het doen zijn.

Je suis obligé de demander l'avis du Conseil d'État si la demande est soutenue par 50 membres. Dans le dernier alinéa de l'article 98, 7°, alinéa 4, il est indiqué qu'on ne peut pas prendre d'autre décision si on est dans le champ d'application tel que décrit.

Ik zal mijn woorden nog eens in het Nederlands herhalen.

De heer Laaouej vraagt dat de bespreking zou doorgaan, hoewel in principe de bespreking geschorst is. Er kan worden gevraagd dat de bespreking niet wordt geschorst. Dat kan men vragen.

Ik lees hier in fine dat men dat niet kan vragen, dat geen andersluidende beslissing kan worden genomen wanneer het advies van de Raad van State wordt gevraagd in toepassing van nr. 3, tweede lid, en nr. 4, tweede lid. Nr. 3, tweede lid is precies datgene wat hier voorligt, dat 50 leden het advies hebben gevraagd.

Ik vraag de mening van de Kamer over het voorstel van de heer Laaouej. Is de Kamer het eens met wat ik net heb toegelicht? Ik ben immers het orakel van Delphi niet. Mocht ik dat zijn, dan zou ik het nog anders aanpakken.

15.21 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, nous demandons *a minima* une explication sur les amendements qui ont été renvoyés au Conseil d'État.

15.22 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou mij er gemakkelijk van kunnen afmaken door collega Laaouej te verwijzen naar mijn motivering op het ogenblik dat ik de adviesaanvraag indiende, aangezien ik op dat moment heel specifiek op de argumenten heb gewezen. Artikel 98, 7° van het Reglement, dat ik nu even ter hand neem, slaat enkel op de werkzaamheden in de commissievergaderingen. Ik citeer: "In de commissie schorst het verzoek om advies de bespreking niet van de bepalingen waarover het advies wordt gevraagd." Wij zitten nu niet in een commissie, maar in de plenaire vergadering. Mijnheer de voorzitter, om die reden meen ik dat de debatten thans geschorst kunnen worden.

Ik heb echter respect voor collega Laaouej, net als voor alle andere collega's. Ook inzake de cruciale materie, die nu aan de orde is, respecteer ik de mening van collega's die er anders over denken. Ik heb echter ook het recht om het daarmee fundamenteel oneens te zijn. Dat getuigt daarom niet van een gebrek aan respect voor het standpunt van de anderen.

Collega's, respect veronderstelt tweerichtingsverkeer, respect komt van twee zijden. Van een gewezen eerste minister heb ik ooit geleerd dat in communautaire aangelegenheden een meerderheid haar wil niet mag opleggen aan een minderheid, maar dat een minderheid ook niet mag weigeren te spreken en te onderhandelen. Welnu, naar mijn mening is dat in ethische zaken evenzeer van toepassing.

Mijnheer de voorzitter, ik zal, indien collega Laaouej erop aandringt, de amendementen, die wij overigens gisteren al hebben ingediend, overlopen.

Amendement nr. 48 brengt aanpassingen aan in de tekst in antwoord op opmerking nr. 14 van het advies van de Raad van State. Het gaat vooral om taalkundige en technische aanpassingen.

Ook amendement nr. 49 is een technisch amendement, dat tracht tegemoet te komen aan opmerking nr. 15 van de Raad van State. Het amendement wijzigt licht de *libellé* van het artikel.

Belangrijk, collega's, is amendement nr. 50, waarbij wij een nieuw voorgesteld lid willen vervangen als volgt: "De instelling voor gezondheidszorg waar een vruchtafdriving plaatsvindt buiten de voorwaarden bedoeld in artikel 2, en waarvan de organen door hun gedrag meewerken aan de overtreding van die voorwaarden, wordt veroordeeld tot een geldboete van 100 tot 500 euro."

Collega's, wie in de commissie de debatten heeft gevolgd, weet dat wij het fundamenteel lastig hebben met het ontbreken van enige strafbepaling voor degenen die straks, als het wetsvoorstel wet wordt, die wet overtreden. Ze komen er zonder sanctie vanaf. Ik hoop u niet te herinneren aan mijn vraag hoe u dan de wet kunt afdwingen. Hoe kan men dan straks, wanneer een abortus wordt uitgevoerd na 20, na 22 of 23 weken, de betrokkene sanctioneren zonder strafsancities? Wij betwisten het zelfbeschikkingsrecht van de vrouwen in kwestie niet. Dat hebben we bewezen door de voorbije legislatuur een compromis te sluiten, waarbij het uitgangspunt van de wet is dat abortus een recht is, maar te vervullen binnen de wettelijke voorwaarden

zoals vastgelegd, hetzij om medische redenen, hetzij nu binnen de 12 weken.

Als men strafsancties wenst, moeten die precies en duidelijk zijn. Daarom hebben we een formulering voorgesteld, die tegemoetkomt aan een opmerking van de Raad van State om ook instellingen die bewust meewerken aan een onwettige praktijk, strafbaar te stellen.

Dat geldt ook voor de laatste passage, namelijk met betrekking tot de soort strafbepaling. Net wegens die strafbepalingen, die wij juist en correct willen, achten wij het gepast om het advies van de Raad van State te vragen.

De **voorzitter**: Collega's, ik meen het antwoord van de heer Verherstraeten te mogen beschouwen als een antwoord uit parlementaire hoffelijkheid – zoals ik het wil noemen – op de vraag van de heer Laaouej om toelichting bij de amendementen.

Wij zullen het debat ten gronde echter niet starten om de eenvoudige reden dat ik het ook niet eens ben met wat de heer Laaouej beweert over artikel 98, 7°. Wij zijn niet in de commissie, wij zijn in de plenaire vergadering. Het derde lid van 7° gaat echter net over de plenaire vergadering. Daarin staat dus: "behoudens andersluidende beslissing van de Kamer wordt de bespreking... in de plenaire vergadering geschorst."

Het feit dat zij wordt geschorst behoudens andersluidende beslissing, zou ons toelaten te veronderstellen dat wij een andersluidende beslissing zouden kunnen nemen. Wij kunnen echter geen andersluidende beslissing nemen, want als wij verder lezen onder 4° staat er duidelijk dat in de toepassingsfeer van nr. 3, tweede lid – dus een adviesaanvraag waarvoor 50 leden zich hebben uitgesproken – geen andersluidende beslissing kan worden genomen. Dat is mijn lezing van het Reglement.

Ik herhaal dat de heer Verherstraeten omwille van parlementaire hoffelijkheid heeft geantwoord. Ik kan de vraag van de heer Laaouej dus niet ter stemming voorleggen. Ze is immers volgens mijn lezing van het Reglement niet ontvankelijk.

Mevrouw Van Bossuyt, u had nog een andere adviesaanvraag.

Wil u over het voorgaande nog spreken? Dat debat zullen wij stoppen, want anders zullen de heer Calvo en andere leden het woord vragen en zijn wij herbegonnen. Het is goed dat altijd iemand anders plaatsneemt, maar ik zou het hierbij laten en gewoon wat ik daarnet heb gesteld, nog eens aan het Parlement willen meegeven.

Ik zal de adviesaanvraag morgen of vanavond nog, indien het aan mij ligt, aan de Raad van State bezorgen. Ik zal echter morgen daarover een onderhoud met de eerste voorzitter van de Raad van State hebben. Ik zal nadien mijn beslissing nemen over de termijn waarbinnen de Raad van State zijn advies kan geven.

Mevrouw Van Bossuyt, u had nog een vraag over een andere adviesaanvraag.

15.23 **Anneleen Van Bossuyt** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil tussenkomen over de termijn.

U zegt dat u uw beslissing na het overleg met de Raad van State zal nemen, wil ik u ter inspiratie graag verwijzen naar de bijbel van dit Parlement. Op pagina 286 in paragraaf 435 staat: "De voorzitter blijft in principe meester van de termijnen, zelfs wanneer hij door een derde van de leden van zijn assemblee of door de meerderheid van de leden van een taalgroep wordt verplicht het advies van de Raad van State te vragen. Aangenomen mag worden dat de voorzitter hierbij toch in zekere mate rekening houdt met de desiderata van de Parlementsleden die om de adviesaanvraag hebben verzocht."

Ik denk dat hier duidelijk is uitgesproken dat wij een volwaardig advies vragen. Dit ter herinnering en een leidraad uit de bijbel van dit Parlement.

De **voorzitter**: Dan geef ik het woord aan de heer Calvo.

15.24 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, er zijn heel goede redenen om het advies te vragen op korte termijn, zoals de lange parlementaire bespreking en het feit dat het de derde keer zou zijn. Wij zullen die argumenten ook schriftelijk aan u bezorgen met zo veel mogelijk indieners.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Bossuyt heeft verwezen naar het feit dat ik daarover te allen tijde zelf een beslissing mag nemen. Ik mag hier in dit Huis niet veel, maar sommige dingen wel.

16 Demande d'avis au Conseil d'État (amendements sur la proposition de loi n° 654)

16 Verzoek om advies aan de Raad van State (amendementen op het wetsvoorstel nr. 654)

Mevrouw Van Bossuyt, u krijgt nu het woord inzake een verzoek tot advies van de Raad van State met betrekking tot een ander wetsvoorstel en de daarop ingediende amendementen.

16.01 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de voorzitter, wij hadden ook heel graag het advies van de Raad van State gevraagd over de amendementen die zijn ingediend op het wetsvoorstel nr. 654 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 over de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de bescherming van slachtoffers van intrafamiliaal geweld in het kader van de gezinshereniging betreft.

16.02 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, certains considèrent visiblement que le recours à l'avis du Conseil d'État est là pour retarder les travaux parlementaires, pour faire de l'obstruction.

Moi, je vous demande de justifier votre amendement, pas simplement avec l'une ou l'autre formule. Ce qui est en train de se passer dans ce Parlement est totalement inacceptable. Je viens d'entendre M. Verherstraeten. Ces amendements-là ne justifient pas un avis du Conseil d'État. Ce sont des considérations d'ordre technique, quasi légistiques. Prendre notre institution en otage avec des amendements à répétition à chaque fois que vous avez une difficulté à assumer un vote où vous êtes mis en minorité, cela commence à bien faire! Je demande une vraie justification de vos amendements.

16.03 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer Laaouej, wij vragen hier gewoon de toepassing van het Reglement, meer niet.

(...): (...)

De **voorzitter**: Er is geen enkel probleem voor een naamstemming. Ik heb die al laten programmeren. Dat was geweten voor de eerste schorsing. Wij kunnen het doen via een naamstemming. Een naamstemming geeft geen aanleiding tot verschillende interpretaties.

Wat de vraag van de heer Laaouej betreft, daar zal ik niet ten gronde op in gaan. Ik zeg: maak gebruik van de recesperiode om eens goed de bepalingen van het Reglement te bekijken. Minderheden moeten beschermd worden, maar dat kan niet tot gevolg hebben, zoals ik daarnet gezegd heb, dat de uiteindelijke meerderheid van het Parlement zich niet kan uitspreken.

In justitiële termen noemt men dat *dilatoire manoeuvres*. Ik zal dat niet zo omschrijven, hoor, maar dat zijn procedure-elementen waarvan men soms zegt dat zij op een oneigenlijke manier worden aangewend. Ik zeg niet dat dit het geval is, maar ik hoor deze discussie altijd maar terugkeren. Het Reglement en de commissie van het Reglement lijken mij dus aangewezen om dat eens te bekijken.

Kunnen wij stemmen over de adviesaanvraag van mevrouw Van Bossuyt inzake het wetsvoorstel nr. 654?

Het gaat over de amendementen nrs. 13, 14, 16, 15, 17, 18 en 19 van mevrouw Safai en consorten.

We gebruiken dezelfde procedure. Wie de adviesaanvraag van mevrouw Van Bossuyt steunt, stemt ja. De anderen worden verzocht niet te stemmen. Ik doe nog een poging. Enkel een ja-stem interesseert mij en de assemblee.

*Il est procédé au comptage électronique.
Er wordt elektronisch geteld.*

(Vote/stemming 2)

Aangezien 51 leden ja hebben gestemd, is de bespreking van het wetsvoorstel nr. 654 opgeschort en zal ik de adviesaanvraag bezorgen aan de Raad van State.

En conséquence, le président demandera l'avis du Conseil d'État en application de l'article 98, n° 3, alinéa 2, du Règlement, sur les amendements déposés.

Bijgevolg zal de voorzitter het advies van de Raad van State vragen, met toepassing van artikel 98, nr. 3, tweede lid, van het Reglement, over de ingediende amendementen.

Projet de loi et propositions

Wetsontwerp en voorstellen

17 Proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/1-7)

17 Voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/1-7)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Els Van Hoof, Nawal Farih, Leen Dierick, Barbara Creemers, Laurence Hennuy, Jan Bertels, Karin Jiroflée, Catherine Fonck, Kathleen Depoorter, Hervé Rigot.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1211/6)**

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1211/6)**

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

17.01 **Eliane Tillieux**, rapporteur: Monsieur le président, je renvoie au rapport écrit. Nous allons essayer de faire avancer les travaux aujourd'hui!

17.02 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, de resolutie voor een toegankelijke en betaalbare geestelijke gezondheidszorg is na hoorzittingen tot stand gekomen en wordt kamerbreed gedragen. Al van vóór de COVID-crisis steunden verschillende fracties de roep om een meer betaalbare en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg en naar aanleiding van de rapporten van het KCE waren er reeds stappen gezet. Als echter slechts 500 van de 15.000 psychologen deelnemen en als slechts 500.000 euro van het voorziene budget van 22,5 miljoen wordt gependeed, dan blijkt toch wel dat het systeem verre van optimaal was. Het liep niet bepaald op wietjes.

Toen kwam COVID. Als COVID ons één ding geleerd heeft, dan is het wel dat de geest en het lichaam als een tandem werken en dat ze allebei verzorgd moeten worden. Onze jongeren en ouderen bleken de meest kwetsbare groepen te zijn en dat waren net de groepen die tot voor kort geen toegang hadden tot die betaalbare en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg. Dat de impact van COVID op onze jongeren en ouderen zo gigantisch was hoeft ons eigenlijk niet te verbazen. De sociale omgang blijkt bij jongeren immers een heel grote impact te hebben op hun evolutie en bij ouderen op het totaalbeeld van hun leven.

Het is dan ook heel mooi dat de hulplijnen in Vlaanderen samengewerkt hebben om één groot platform te creëren en proactief te werken met de psychologen. Het is ook prachtig dat de verzorgenden in de woonzorgcentra alles gegeven hebben om de ouderen te omringen en de leegte die er was door gebrek aan familie en kennissen, door gebrek aan knuffels, te ondervangen. Dat was echter niet voldoende. Ik zwijg dan nog over onze zorgverstrekkers die zelf helemaal tot op het bot zijn gegaan en die nu ook wel begeleid mogen worden.

Ik ben mevrouw Van Hoof dan ook dankbaar dat ze dit onderwerp op de agenda heeft gezet en dit initiatief heeft genomen. Ik was dan ook enthousiast om deze resolutie mee te ondertekenen en mee vorm te geven.

Het is belangrijk dat we hoorzittingen hebben gehouden waar we onze experts echt aan het woord hebben gelaten. Een van de experts heeft het heel mooi verwoord: er komt nog een vierde golf. Voor die vierde golf zullen we ons moeten wapenen. Dan had hij het niet over de gevolgen van de geestelijke gezondheidszorg

op de korte termijn. Door COVID-19 zijn er inderdaad therapieën gestopt en is er een heractivering van bepaalde psychische stoornissen, maar na COVID, op lange termijn zullen we ook zien hoe de gevolgen van de quarantaine er bij onze jongeren op in heeft gehakt.

Een andere expert wist ons te vertellen dat de kiem van een psychische stoornis in de jongvolwassenheid wordt gelegd. Het zijn net die jongvolwassenen die een heel grote impact ondervonden van de quarantainemaatregelen. Zij moesten zich plots aan een nieuw leven in een bubbel, in quarantaine aanpassen.

Het KCE-rapport verwijst bovendien naar de vastgeroetheid van onze psychische zorg, onze psychiatrische zorg, onze aanpak van de geestelijke gezondheidszorg. Ik denk dat we deze vastheid met deze resolutie zullen doorbreken.

Wat we tot nu toe hebben gedaan, was behandelen bij een crisissituatie, behandelen wanneer er symptomen zichtbaar worden. We zouden echter al veel vroeger moeten kunnen ingrijpen, wanneer de kiem van de psychische stoornis zich gaat ontpoppen. We moeten voorkomen dat er een crisissituatie komt. Inzetten op vroege detectie en vroege behandeling is dus heel belangrijk.

Ook in de hoorzittingen hebben we over de terugverdieneffecten gehoord. We bekijken dat niet alleen economisch, hoewel dat economische aspect er zeker is want mensen die psychische problemen hebben, die geen hulpverlening hebben, die niet meer vooruit kunnen, zullen niet gaan werken. We zien in rapporten ook dat er een grote graad van absentisme is. Men zegt: arm maakt ziek en ziek maakt arm. We zien inderdaad hoe bepaalde patiënten in die vicieuze cirkel zitten en er niet meer uitgeraken.

De ingreep die we vandaag met deze resolutie doen is dus heel belangrijk. We gaan breder en we gaan dieper. We zullen meer patiënten bereiken in de eerstelijnspsychologie en we zullen meer patiënten kunnen doorverwijzen naar de tweede lijn. Heel belangrijk voor de N-VA-fractie is dat de huisarts centraal blijft en dat de psycholoog naast de huisarts staat en dat de informatie doorstroomt, zodat het patiëntendossier in zijn geheel kan worden bekeken.

We moeten ook afstappen van het hokjesdenken. De doorstroming van medische informatie is heel belangrijk. De mentale gezondheidszorg moet naast de somatische zorg kunnen staan en moet geïntegreerd worden in het volledige gezondheidsbeleid.

Voor de budgetten werd de omgekeerde weg gevolgd. Vorige week is hier het amendement goedgekeurd waardoor 200 miljoen euro werd uitgetrokken voor de geestelijke gezondheidszorg. Het feit dat we daar zo snel een invulling aan kunnen geven en dat we de noodzaak effectief zien, bijvoorbeeld bij de COVID-19-patiënten die heel lang gehospitaliseerd zijn, is heel hoopgevend. Het is ook heel hoopgevend dat via het amendement de liaisonpsychiatrie in de resolutie is gekomen. Er liggen nog altijd COVID-19-patiënten in de ziekenhuizen. We zullen ervoor zorgen dat de psychiater aan het bed van de zieken komt. Dit zal niet alleen in COVID-19-tijden zo zijn, maar het zal veel breder gaan. Op andere afdelingen binnen het ziekenhuis zullen we ervoor zorgen dat de psychiater toegang heeft tot de patiënten in de kiem, op het moment dat het probleem kan ontstaan. Ook in de revalidatie van de COVID-19-patiënten zal dit een belangrijke rol spelen. We zijn tevreden dat ons amendement in dezen weerhouden is.

Ook hebben we met veel overtuiging het amendement rond het terugdringen van de psychofarmaca ondersteund. Uit rapporten is gebleken dat er te veel pillen worden geslikt en dat er te lang pillen worden geslikt. Het is dan ook goed dat we daaraan zullen werken en dat we de patiënten zullen begeleiden in het minder nemen van zowel terugbetaalde als niet-terugbetaalde psychofarmaca.

Ons land heeft jammer genoeg een heel trieste reputatie op het vlak van depressies, zelfmoord en pillen slikken. Onze fractie hoopt dat wij via deze resolutie ons steentje kunnen bijdragen om tot een gebalanceerde geestelijke gezondheidszorg te komen voor al onze patiënten.

Wat de amendementen betreft die hier vandaag nog ter sprake zullen worden gebracht, is de belangrijkste boodschap die ik meegeef dat wij het eens zijn met amendement nr. 31 over het KCE-rapport. Inderdaad, het KCE-rapport verwijst naar de continuïteit tussen de sociale sector en de geestelijke gezondheidszorg.

Wij gaan niet mee met de amendementen nrs. 37 en 35. Daar wordt budget gevraagd, een groeipad naar 10 %. Waarom gaan wij daarin niet mee? Omdat die 200 miljoen vorige week goedgekeurd is. Daar is in

voorzien. Wij vinden het heel belangrijk dat wij groeien en evalueren in de geestelijke gezondheidszorg, maar ik wil erop wijzen dat wij de middelen waarin al voorzien was nog niet opgebruiken op dit moment. Wij zouden veel liever evalueren hoever onze patiënten geraken met die 200 miljoen. Wij moeten toch over het budget waken, ook in deze COVID-tijden.

Voor amendement nr. 32 zullen wij ons onthouden, want het KCE-rapport zit er al in via het vorige amendement.

Voor de amendementen nrs. 36 en 33 zullen wij tegenstemmen.

Amendement nr. 33, collega's, gaat over artikel 107. Dat is een Vlaamse bevoegdheid. En als N-VA zijn wij het uiteraard volmondig eens met het feit dat Vlaanderen zijn bevoegdheid perfect kan uitvoeren en dat dit op het Vlaamse niveau moet worden uitgeklaard.

Met amendement nr. 34, het overhevelen van de geestelijke gezondheidszorg naar de Vlaamse bevoegdheid, zijn wij het dan weer volmondig eens.

17.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, het is voor iedereen een heel vreemde periode geweest. Corona heeft ons heel veel geleerd. Als ik naar de voorliggende resolutie kijk, durf ik toch een beetje optimistisch zijn dat wij het over bepaalde zaken in het Parlement echt wel eens zijn en dat wij het eens zijn over iets dat zo belangrijk is als de geestelijke gezondheidszorg. Wij beseffen eens te meer hoe belangrijk het is om mensen gezond te houden in plaats van ze langzaam ziek te laten worden, wij beseffen hoe cruciaal de geestelijke gezondheidszorg is en dat wij op dat vlak samen vooruit kunnen gaan. Wij zien ook dat de impact van de ratrace waarin wij verzeild raken, ons te veel aan het worden is.

Het is dan ook het uitgelezen moment om op het vlak van de geestelijke gezondheidszorg in het bijzonder en de gezondheidszorg in het algemeen naar een nieuw normaal te gaan. Met deze resolutie was er al een heel stevige basis, dankzij collega Van Hoof, voor de coronacrisis. Mevrouw Depoorter zei immers al dat minister De Block in de vorige legislatuur een goede poging heeft gedaan om de geestelijke gezondheidszorg terug te betalen, maar de experts en het budget tonen aan dat het niet goed genoeg werkt. Door de Psycho-Mut in het leven te roepen, geven wij daar een heel goed antwoord op omdat wij zo de procedure van uitbetaling vereenvoudigen en dus ook de geestelijke gezondheidszorg, vooral in de eerste lijn, eenvoudiger en toegankelijker maken.

Midden in de coronatijd hebben wij drieënhalve dagen besteed aan het luisteren naar experts. Dat waren de interessantste hoorzittingen die ik heb meegemaakt in het jaar dat ik in de Kamer zetel. Wij kunnen met deze resolutie gehoor geven aan een aantal problemen die er al waren: het gebruik van antidepressiva, waar mevrouw Depoorter al naar verwees, maar ook het feit dat psychische problemen aan de basis liggen van de helft van de invaliditeitsuitkeringsaanvragen. Wij leerden in de hoorzittingen veel meer over het taboe dat nog altijd heerst. Misschien moeten wij aan elkaar veel meer vragen hoe het gaat in deze tijden en daarvoor openstaan. Wij wisten het al, maar wij hebben nog eens zwart op wit gezien dat investeren in de geestelijke gezondheidszorg echt rendoert en dat wij niet zo veel schrik moeten hebben voor de vele drempels die er zijn.

Een mooi amendement dat werd ingediend gaat bijvoorbeeld over het voortzetten van onlineconsultaties, zoals dat in de coronacrisis gebeurde. Tijdens de lockdown gingen psychologen aan de slag met onlineconsultaties en wij leerden van de experts dat men op die manier een andere doelgroep kon bereiken die men voordien veel moeilijker bereikte.

Dat is een heel mooi voorbeeld van de manier waarop wij al meteen een aantal punten die wij van de experts hebben geleerd, in de resolutie hebben verwerkt, zoals ook het betrekken van de mantelzorgers en de nulde lijn.

Collega's, wij mogen trots zijn op het werk dat hier voorligt. Er zijn nog heel veel amendementen toegevoegd om alles wat wij geleerd hebben, ook coronaproof te maken.

Ik beseef echter ook dat het nog maar het begin is. Het gaat om een stevige resolutie, waar vorige week ook al enig budget tegenover is geplaatst. Wij zijn er echter nog niet. De resolutie is een stevig signaal dat wij de komende jaren op de geestelijke gezondheidszorg moeten blijven inzetten. Wij hebben absoluut nog heel veel werk. Ik denk in de eerste plaats ook aan zorg voor wie zorgt alsook aan alle mensen die trauma's

hebben opgelopen door in de vuurlinie en in de frontlinie te staan en mensen te hebben zien sterven. Zij moeten samen met de patiënten die nu revalideren, op dit moment de absolute prioriteit van de geestelijke gezondheidszorg zijn. Wij mogen hen niet vergeten en moeten hen weerbaar maken voor het moment waarop wij hen opnieuw nodig hebben in geval van een tweede golf.

Ik dank de collega's omdat wij samen, in alle sereniteit, aan de resolutie hebben gewerkt. Ik doe ook een oproep om de resolutie slechts als een begin te zien en de komende jaren heel veel aandacht aan de problematiek te besteden.

17.04 **Hervé Rigot (PS):** Monsieur le président, chers collègues, la crise sanitaire que nous traversons a eu de lourdes conséquences sur la santé de la population. Plus de 60 000 cas confirmés au COVID-19, près de 18 000 personnes hospitalisées et malheureusement près de 10 000 décès, voilà le dernier bilan publié par Sciensano.

Des conséquences sur la santé physique ont régulièrement été mises en avant: des symptômes plus ou moins graves de la maladie, la prise en charge intensive au sein des hôpitaux, la convalescence, la rééducation et la revalidation souvent très longues des personnes touchées.

Très vite, à côté de ces conséquences somatiques, mon groupe a porté une attention particulière aux conséquences psychologiques liées à cette crise et au confinement qui a dû être mis en place. Avec une volonté de prendre en considération l'impact sur les personnes touchées par la maladie évidemment, sur leur entourage mais également sur les personnes qui ont dû continuer à aller travailler pendant la crise et singulièrement sur l'ensemble du personnel soignant qui a travaillé jour et nuit dans des conditions extrêmement difficiles.

Les études se sont d'ailleurs multipliées dans ce cadre et tous les experts que nous avons entendus en commission de la Santé ont été unanimes. Les besoins étaient criants hier et ils le seront encore plus demain avec cette crise qui pourrait, selon eux, provoquer un véritable tsunami en termes de santé mentale.

Les problèmes psychologiques étaient déjà en large progression dans notre pays avant la crise sanitaire. Le dernier rapport de performance du système de santé belge réalisé par le KCE (le Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé), l'INAMI et le SPF Santé publique le démontre clairement: le nombre de suicides reste trop élevé, la consommation d'antidépresseurs ne cesse d'augmenter et les prises en charge dans les institutions psychiatriques restent importantes. Les symptômes et souffrances antérieurs à la pandémie risquent donc bel et bien de s'amplifier. Le confinement a sans aucun doute provoqué une détresse psychique terrible, de l'angoisse forte chez certaines personnes. Il a pu exacerber des situations de crise comme celle liées aux violences intrafamiliales.

La mort qui frappe les familles est violente et difficile à accepter. L'impossibilité de rendre hommage au défunt pendant le confinement a également rendu le deuil très compliqué. Avec l'obligation du télétravail, de nombreux ménages se retrouvent à devoir tout gérer en même temps: le travail, les enfants, les tâches ménagères, etc. On peut donc craindre une recrudescence des burn-out parentaux, des dépressions et, dans le pire des cas, des suicides. Toutes ces conséquences peuvent être singulièrement plus importantes sur les personnes déjà fragilisées psychologiquement ou encore sur les personnes isolées comme les résidents des maisons de repos ou le secteur du handicap par exemple.

Et puis, les auditions l'ont également suffisamment démontré, une attention devra également être portée aux jeunes, enfants et adolescents, qui ont eux aussi subi un bouleversement de leurs habitudes et qui ont été contraints à un isolement forcé et qui ont vécu une fin d'année scolaire chaotique.

Enfin, comment pourrait-on oublier toutes celles et ceux qui ont été en première ligne: les soignants et tout le personnel des institutions de soins qui ont dû travailler dans des circonstances parfois inhumaines, qui ont été confrontés à une pression psychologique importante? Nos héros ont pris soin de nous alors qu'ils devaient faire face au sentiment de vulnérabilité ou de perte de contrôle, avec la peur au ventre aussi, la peur d'être contaminé et de contaminer leurs proches, avec l'isolement volontaire ou forcé.

En Belgique, des initiatives ont été mises en place au sein même des hôpitaux ou de certaines maisons de repos, qu'il s'agisse de cellules de soutien, d'interventions psychosociales proposées au sein des institutions ou de plates-formes pour répondre aux craintes et questions des soignants. Il faut aujourd'hui des réponses structurelles et nous devons tout mettre en œuvre pour que notre personnel soignant soit apte à réagir

demain à une nouvelle vague.

Monsieur le président, chers collègues, les besoins liés à la santé mentale sont criants et ne pas agir avec célérité provoquerait des effets désastreux tant pour les citoyens que pour la société dans son ensemble. Il nous faut donc une réponse structurelle.

La proposition qui est sur nos bancs aujourd'hui et que nous avons cosignée est le fruit d'un travail constructif que nous avons pu mener en commission de la Santé et tous les éléments que nous avons défendus s'y retrouvent. Nous remercions d'ailleurs nos collègues du CD&V, particulièrement Mme Van Hoof, pour le travail d'écoute constructif et fructueux.

Nous espérons maintenant que le gouvernement – ou le futur gouvernement – mettra rapidement en oeuvre les recommandations que nous formulons aujourd'hui. La prise en charge des besoins psychologiques de la population doit constituer un point d'attention primordial dans la gestion de la crise que nous traversons, à l'instar de la santé somatique et de l'économie. Il est d'ailleurs difficilement compréhensible que la prise en compte des soins de santé mentale, que les aspects psychologiques, n'aient pas été plus grands dans le cadre des décisions liées au confinement mais également au déconfinement.

La santé mentale est une composante et fait pleinement partie de la santé. Elle participe au bien-être dans lequel une personne peut se réaliser, faire face au stress de la vie, accomplir un travail épanouissant et s'impliquer pleinement dans la société. Faire de la santé mentale une politique prioritaire améliorera non seulement la vie de la population mais aura également des effets sociaux et économiques bénéfiques. Accordons-lui enfin la place qu'elle mérite!

17.05 **Dominiek Snepe** (VB): Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Belang is uiteraard ook blij met onderhavig voorstel. Onze fractie heeft in de commissie voor Gezondheid verscheidene vragen gesteld over geestelijke gezondheidszorg, bewijze dat die ons na aan het hart ligt. Wie zien al jaren dat die sector ondergewaardeerd wordt en dus ook ondergefinancierd. Reeds jaren smeekt de koepel van geestelijke gezondheidszorg om meer middelen en trekt aan de alarmbel over het hoge aantal depressies en zelfmoorden. Dat bleek ook duidelijk uit de hoorzittingen en dat zal door de COVID-19-crisis alleen maar erger worden. Elk voorstel inzake toegankelijkheid en betaalbaarheid van de geestelijke gezondheidszorg mag dan ook op de steun van het Vlaams Belang rekenen. Een van de sprekers zei het al tijdens de hoorzittingen: elke cent die gespendeerd wordt in de geestelijke gezondheidszorg, wordt door de samenleving menigmaal terugverdiend.

Het Vlaams Belang pleit voor een integrale gezondheidszorg, waarbij het klassieke medische begrip van patiënt wordt uitgebreid op basis van een visie op de totale mens, die streeft naar levensvervulling en harmonie met zijn leefomgeving. Gezondheidszorg moet uitgaan van een holistische benadering, die zowel geest als lichaam heelt. Of, zoals men vroeger zei, *mens sana in corpore sano*.

In de commissie diende het Vlaams Belang vier amendementen in, die helaas door de blinde volgzzaamheid inzake het cordon tegen mijn partij het niet haalden. Wij leggen ze hier nogmaals ter stemming, voor het geval de zogenaamde democratische partijen amendementen en wetsvoorstellen zouden beoordelen op inhoud, niet op indier.

In de eerste drie amendementen verwijzen we naar het KCE-rapport 318. Amendement 1 verwijst naar dat rapport, waarin wordt gesteld dat respondenten als hoogste prioritaire doelstelling het waarborgen van de continuïteit tussen de sociale sector en de gezondheidszorgsector naar voren schuiven. Dat wordt ook bevestigd door de resultaten van de kwalitatieve focusgroepen. Het lijkt ons dan ook logisch rekening te houden met het rapport bij de hervorming van de geestelijke gezondheid. Als u toch tegen dat amendement stemt, dan zegt u eigenlijk dat de focusgroepen en de respondenten ongelijk hebben, dan vindt u het waarborgen van de continuïteit van de sociale sector en de gezondheidssector geen prioritaire doelstelling en dan vindt u bovendien dat het KCE-rapport niet waardig genoeg is om te worden meegenomen in de hervormingen.

Voorzitter: André Flahaut, ondervoorzitter.
Président: André Flahaut, vice-président.

Ons tweede amendement verwijst naar hetzelfde rapport, dat duidelijk vermeldt wat volgens de belanghebbenden de prioriteiten zijn. Het is dus interessant om de resultaten van de bevestigingen van de

belanghebbenden, met name zorgverstrekkers, patiënten en hun mantelzorgers, mee te nemen in de volgende stappen in de hervorming van de geestelijke gezondheidszorg. Als u tegen dat amendement stemt, dan stelt u eigenlijk dat er geen rekening moet worden gehouden met de prioriteiten van de belanghebbenden en verwijst u eens te meer het KCE-rapport naar de prullenbak.

Ons derde amendement gaat over de artikel 107-hervormingen, gelanceerd in 2010 in de vorm van experimentele projecten. Voor de invulling van bepaalde nieuwe initiatieven werd het artikel 107, een artikel van de wet op de ziekenhuizen, gebruikt. Artikel 107 gaf zijn naam dan ook aan de hervorming 107 en ook aan de projecten 107. Het doel van de hervorming 107 is de integratie van de geestelijke gezondheidszorg in de gemeenschap. Dat doel zou moeten worden bereikt met de projecten 107, die trouwens de therapeutische projecten vervangen. Uit de hervorming vloeiden ook de artikel 107-netwerken, formele samenwerkingen tussen zorgaanbieders om zorg te verlenen aan een specifieke doelgroep. Ze worden tijdelijk gefinancierd, voornamelijk vanuit de financiering van de psychiatrische ziekenhuizen door de bevroering van bedden op vrijwillige basis. In het kader van de hervorming van de geestelijke gezondheidszorg is het onzes inziens nuttig om de bestaande netwerken te evalueren en de resultaten van die evaluatie mee te nemen in verdere hervormingen. Het spreekt uiteraard voor zich dat daarvoor de nodige financiële middelen zullen moeten worden vrijgemaakt. Als u tegenstemt, dan vindt u eigenlijk dat de 107-netwerken niet geëvalueerd dienen te worden en dat de evaluatie ook niet meegenomen dient te worden in de hervorming van de geestelijke gezondheidszorg.

Het vierde amendement strekt ertoe bij een komende staatshervorming de geestelijke gezondheidszorg integraal over te hevelen naar de Gemeenschappen. Een veelgehoorde klacht op het veld is dat de geestelijke gezondheidszorg te sterk versnipperd is. Om de versnippering tegen te gaan en opdat elke Gemeenschap de geestelijke gezondheidszorg volgens de eigen behoeften zou kunnen organiseren, willen we erop aandringen de bevoegdheid volledig over te hevelen naar de Gemeenschappen. Zo wordt de geestelijke gezondheidszorg toegankelijker en begrijpelijker voor zowel de zorgverstrekkers en de patiënten als hun mantelzorgers.

Waarde collega's, drie van de vier amendementen gaan over zaken die niemand vanuit ideologisch of politiek oogpunt zou wegstemmen, mochten ze van een andere partij komen. Ik wil er dan nog eens op aandringen om de haat jegens mijn partij opzij te zetten, voluit te gaan voor de verbetering van de geestelijke gezondheidszorg en de amendementen dus goed te keuren. Ze betreffen immers stuk voor stuk pijnpunten, die moeten worden aangepakt. Ik hoop dat u allen de geestelijke gezondheidszorg echt een warm hart toedragen en dat het niet enkel bij woorden en politieke spelletjes blijft.

17.06 **Caroline Taquin** (MR): Monsieur le président, chers collègues, l'accessibilité des soins psychologiques est une préoccupation prise en compte depuis plusieurs années par le gouvernement. Bien entendu, il est indispensable de faire encore plus, certainement beaucoup plus pour le bien-être psychique de notre population au travail ou dans la sphère familiale. Il nous semble important de rappeler que ce gouvernement a décidé du remboursement des soins psychologiques de première ligne pour les 18-65 ans, alors que ce remboursement a été étendu à tous en avril dernier pour les jeunes et les seniors.

Durant la crise aiguë de la pandémie, la ministre de la Santé a en outre mis en place un remboursement de l'aide psychologique à distance à travers de consultations vidéo par un psychologue ou un orthopédagogue clinicien conventionné. Nous le savons tous, la pandémie laissera indubitablement des traces physiques dans notre société, auprès des professionnels de la santé, mais pas seulement. Nous l'avons vu, des détresses psychologiques sont nées ou se sont parfois renforcées pendant la période de confinement.

Pour les enfants et les adolescents qui n'ont pas pu se rendre à l'école pendant une longue période, pour nos aînés pour lesquels cette période de confinement a été synonyme d'isolement total, il est important selon nous de pouvoir garantir une adéquation optimale entre les possibilités de soins et les besoins réels au sein de la population. Cela appelle des mesures concrètes. Cette proposition de résolution y participe grandement. C'est dans ce sens que nous avons amendé ce texte afin de pouvoir, premièrement, réviser la méthode de recensement des soins dans le strict respect de la confidentialité de ces soins et de la protection de la vie privée, comme le demandait d'ailleurs le Centre fédéral d'expertise (KCE) et, secondement, pour obtenir des données précises permettant d'apporter une réponse rapide aux besoins.

Nous avons tous lu le rapport du KCE. Dans ce rapport 2019 sur l'organisation des soins de santé mentale dans notre pays, il est souligné qu'il n'existe pas de données centralisées ni de chiffres vérifiables pour garantir l'adéquation entre les possibilités de soins et les besoins réels de la population. Le secteur de la

santé mentale a besoin de réponses rapides, mais cohérentes, fournies en transversalité par l'ensemble des niveaux de pouvoir et sur la base de données précises. Notre amendement a dès lors pour objectif de demander au gouvernement de réviser la méthode de recensement et d'encodage de données de soins de santé mentale sur les niveaux de la prévalence, de la nature, de la gravité des problèmes, de l'offre et de l'utilisation des soins en santé mentale.

Une meilleure accessibilité et une meilleure qualité des soins passeront inévitablement par la réalisation de futurs investissements dans le domaine des soins de santé mentale ainsi que dans la recherche scientifique dédiée à ces mêmes soins.

Pour obtenir les résultats escomptés, il sera également primordial d'agir de manière coordonnée et concertée avec les entités fédérées.

Le groupe MR – vous l'aurez compris – soutiendra cette proposition de résolution, en saluant le travail efficace et constructif qui a été de mise au sein de la commission.

17.07 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, naar *Het verdriet van België* heb ik tijdens de hoorzittingen verwezen. Iedereen kent het boek als de klassieker van Hugo Claus, maar 'het verdriet van België' is helaas ook een goede omschrijving voor de geestelijke gezondheid van ons land.

Dat verdriet gaat diep. De cijfers zijn alarmerend: één op drie Belgen voelt zich niet goed in zijn vel. Dat zijn niet mijn woorden maar de woorden van het KCE over de performantie van het Belgische gezondheidssysteem, dat in zijn rapport uit 2019, waarnaar al is verwezen, de geestelijke gezondheidszorg een van de pijnpunten in ons systeem noemde. België is top inzake zelfdoding. Dat is beschamend. Er zijn 15,8 zelfdodingen per honderdduizend inwoners, waarmee wij ver boven het Europese gemiddelde zitten. Wij zijn ook de koploper in het slikken van antidepressiva. Het Europese gemiddelde bedraagt 64 dosissen per dag per duizend inwoners. Wij zitten aan 79 dosissen.

Wij moeten dat verdriet van België dus grondig aanpakken. Wij hebben dat ook gedaan. Wij zullen een en ander niet snel snel doen. Geloven dat wij met een paar ingrepen hier en daar of met extra middelen hier en daar alles zullen oplossen is niet serieus. Dan zijn wij echt wel verkeerd bezig. Verschillende generaties zullen nog last hebben van dat verdriet en zullen het ook meesleuren.

Wij zijn dan ook in de commissie voor Gezondheid rond dat belangrijke onderwerp heel grondig en serieus te werk gegaan. Wij hebben een reeks boeiende hoorzittingen gehad. Ik sluit mij daarbij aan. Ik wil hier nogmaals de experts bedanken die daaraan hebben meegewerkt en ook vandaag in de tribune het debat volgen, waarvoor ik hen dank. Zij hebben tijdens de hoorzittingen ook hun ervaring, hun kennis en hun visie met ons gedeeld.

Ik ben ook erg trots en heel tevreden dat de resolutie vandaag in de plenaire vergadering voorligt. Ik wil alle commissieleden bedanken voor hun constructieve samenwerking en steun aan de voorliggende tekst.

Het voorstel van resolutie wordt breed gedragen. De Kamer geeft daarmee een belangrijk en gedragen signaal aan iedereen die het moeilijk heeft of zich slecht in zijn vel voelt. Wij horen hen. Aan de sector van de geestelijke gezondheidszorg, die al lang vraagt om meer erkenning en een meer gelijke behandeling in vergelijking met de somatische zorg, willen wij zeggen dat wij hen hebben gehoord. Het Parlement wil ook bijdragen aan een oplossing voor hen.

Met voorliggend voorstel van resolutie zetten wij een kader uit voor een grondige hervorming van de geestelijke gezondheidszorg. Mevrouw Depoorter, de coronacrisis heeft inderdaad het belang van de geestelijke gezondheid nog eens extra in de verf gezet en de mentale veerkracht, die echt nodig is, extra benadrukt. We moeten dit momentum aangrijpen om de noodzakelijke hervormingen door te voeren. Met dit voorstel van resolutie vragen we eigenlijk hervormingen op lange, middellange en ook korte termijn. Op lange termijn is binnen tien jaar. Dan moet er een paradigmashift zijn doorgevoerd. We moeten afstappen van een geestelijke gezondheidszorg die enkel gericht is op klinische genezing. We moeten naar een geestelijke gezondheidszorg die gericht is op herstel, niet enkel klinisch herstel, maar ook persoonlijk en sociaal herstel.

Professor Chantal Van Audenhove legde tijdens de hoorzitting uit dat een medisch model uitgaat van een ziek persoon met symptomen en een duidelijke diagnose. Dat is het klinisch aspect. Het doel van dit

medisch model is genezing. Dat lukt spijtig genoeg niet altijd. Een zware psychische stoornis, een persoonlijkheidsstoornis kan niet echt worden genezen. Iemand met deze stoornis kan wel perfect functioneren in de samenleving door een persoonlijk herstel, door ervoor te zorgen dat hij kan leven in verbondenheid met anderen, maar ook door sociaal herstel, door kansen te krijgen, kansen om te studeren, kansen op de arbeidsmarkt. Naar dat model tracht de volledige geestelijke gezondheidszorgsector te gaan. Geen genezing, maar kwaliteit van leven is het doel van het herstelmodel.

Daarvoor moet eerst het taboe worden doorbroken. Mensen met mentale problemen raken nog al te vaak geïsoleerd. Ze bevinden zich aan de rand van de samenleving. Ze horen in het midden van de samenleving. Ze horen thuis op de arbeidsmarkt. Ze horen thuis in het verenigings- en vrijetijdsleven. Ze horen thuis bij hun gezin. Daarom is een model gericht op herstel zo belangrijk. We moeten daar een belangrijke stap voor zetten. We moeten ervoor zorgen dat de geestelijke gezondheidszorg ambulante en laagdrempelig wordt, dat de zorg letterlijk bij de mensen thuis geraakt om er ook voor te zorgen dat de mantelzorg maar ook ervaringsdeskundigen worden betrokken. Psychologische zorg aan huis of in de buurt die gericht is op dat herstel is belangrijk.

Vandaag wordt slechts 6 % van het federaal gezondheidsbudget geïnvesteerd in geestelijke gezondheidszorg. Dat is echt te weinig, en dit terwijl de psychische problemen van Belgen onze economie elk jaar 20,7 miljard euro kosten en het RIZIV 7,1 miljard euro besteedt aan uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid, waarvan psychische problemen steeds vaker de oorzaak zijn. Wij moeten en kunnen deze middelen beter investeren. Men heeft berekend dat van elke euro die men in de geestelijke gezondheidszorg investeert men 4 euro terugverdient. Daarom vinden wij dat groeipad, mevrouw Depoorter, wel heel belangrijk. Het is niet genoeg om eenmalig 200 miljoen euro uit te trekken. We moeten dat structureel aanhouden om te komen tot die verdubbeling van dat budget. Op deze manier zullen wij daar inderdaad 10 jaar over doen. Het is belangrijk dat wij dat doel vooropstellen. De OESO, een toch heel belangrijk orgaan, zegt dat het te weinig is en dat we meer moeten doen. Ik denk dat we veel te veel economische kosten hebben en veel te veel kosten aan invaliditeitsuitkeringen als we niet snel vooruitgaan. Daarom vraag ik vooralsnog uw steun voor dit amendement.

Op middellange termijn moet er ook voor alle zorgverstrekkers psychologische hulp zijn en niet alleen tijdens de coronacrisis. De coronacrisis heeft de vinger op de wonde gelegd, maar er zijn talrijke burn-outs in de zorgsector. We zien allemaal de cijfers in de krant. We merken meer en meer dat heel wat verpleegkundigen ermee willen stoppen omdat ze de druk en de drukke shifts niet meer aankunnen. Er moet een systeem worden ontwikkeld en gefinancierd om de mentale gezondheid van de zorgverstrekkers te versterken en te herstellen, niet alleen tijdens de coronacrisis, maar ook op langere termijn. Ik zeg middellange termijn, maar in Vlaanderen heeft minister Beke al 25 miljoen euro toegekend voor het *Actieplan Mentaal Welzijn, Zorgen voor morgen begint vandaag*, bestemd voor zorgverstrekkers. Wij willen echter dat alle gezondheidszorgverstrekkers in heel België toegang hebben tot een systeem gericht op mentaal welzijn en op de zorg voor de zorgverstrekkers.

Het werd al een paar keer gezegd dat het onvoorstelbaar is dat psychologen en GGZ-professionals vandaag niet worden betrokken binnen het RIZIV. Het model van conventie dat vroeger werd ontwikkeld, werd ontwikkeld zonder de psychologen. Het werd ontwikkeld met de psychiatrische ziekenhuizen omdat zij wel vertegenwoordigd zijn binnen het RIZIV.

Wij vinden dat niet kunnen. Vandaar dat wij in deze resolutie hebben opgenomen dat er een Psycho-Mut moet komen die kan onderhandelen, ook met de verzekeringsinstellingen, de psychologen, de orthopedagogen en de GGZ-professionals.

Zij kunnen het dan hebben over de financiering, het sluiten van tariefakkoorden en ook over de terugbetaling. Want met de terugbetaling loopt het nu grondig fout. Het was een verdienste dat er een systeem werd opgezet, maar er zijn weinig psychologen die zich contractueel verbinden en er zijn weinig middelen van die 22,5 miljoen euro die opgebruikt worden. Wij moeten de drempels dus wegnemen op administratief vlak, zowel voor de patiënt, want er zijn maar bepaalde pathologieën toegelaten, als op het vlak van de tarieven, die vandaag te laag zijn om erin te stappen.

De toekomst van de geestelijke gezondheidszorg is een multidisciplinaire en geïntegreerde toekomst. Iedereen moet niet vanuit zijn eigen kot onderhandelen. Daarom vinden wij het wel belangrijk dat er inderdaad een federale raad komt waarin psychologen, mutualiteiten, psychiaters, huisartsen, mantelzorgers en ervaringsdeskundigen terecht hun plaats hebben. Zij moeten advies kunnen geven aan alle betrokken

RIZIV-organen over alle aangelegenheden die de geestelijke gezondheidszorg aanbelangen. Wij moeten gaan voor *mental health in all policies*, ook binnen het RIZIV.

Tot slot, vragen wij in deze resolutie naar een meer gelijkwaardige benadering van de geestelijke gezondheidszorg ten aanzien van de somatische gezondheidszorg. Wij willen ook op korte termijn dat er snel begeleidingscapaciteit wordt uitgebouwd, zodat kinderen en vooral jongeren snel een afspraak kunnen hebben. Dat is heel duidelijk als een amendement ingebracht in deze resolutie. Dat is heel belangrijk op korte termijn.

Wij vragen ook op korte termijn over te gaan tot een volledige uitvoering van de wet op de geestelijke gezondheidsberoepen. Het is nu meer dan vier jaar later. Het is hoog tijd dat ondersteunende GGZ-beroepen als psychologisch consulent erkend worden, en dat de professionele stage van de klinisch psychologen en orthopedagogen geregeld wordt op het vlak van financiering. Dat staat ook al heel lang in deze wet.

Collega's, met de resolutie die voorligt, leggen wij een krachtige eisenbundel op tafel. Met deze visie, die hier breed gedragen wordt, kunnen wij de geestelijke gezondheidszorg hervormen. Wij geven een sterk signaal voor een gelijkwaardige behandeling van de geestelijke gezondheidszorg ten aanzien van de somatische gezondheidszorg. Wij vragen zorg die gericht is op herstel. Wij vragen nabije, toegankelijke en laagdrempelige geestelijke gezondheidszorg. Wij vragen dat het verdriet van België voor toekomstige generaties voltooid verleden tijd wordt.

Nogmaals dank voor jullie constructieve samenwerking in de commissie en ook voor jullie woorden in deze plenaire vergadering.

17.08 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Monsieur le président, le PTB soutiendra cette résolution qui tend à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant et après la crise du coronavirus. C'est un pas très important car cette résolution met sur le même pied d'égalité la santé physique et psychique et appelle à reconnaître l'importance de la santé psychique au niveau de l'INAMI.

En tant que médecin généraliste, je peux en témoigner: très souvent, les patients viennent nous voir pour des problèmes psychiques. Comme cela a été dit, les raisons d'invalidité ou de maladie de longue durée sont souvent psychologiques. Je pense ici notamment au burn-out et à la dépression. Il est important de voir le patient comme une personne entière en traitant à la fois sa santé physique et psychique.

En Belgique, les hôpitaux sont à la pointe en termes d'équipements. Mais, au niveau des soins psychologiques, nous sommes réellement à la traîne car l'accès aux psychologues reste très cher et difficile.

Voor ons is het belangrijk dat de geestelijke gezondheidszorg effectief boven aan de agenda komt. We werden door veel mensen geïnterpelleerd op het terrein met de vraag dat het Parlement een statement zou maken. Dat gebeurt vandaag. Toen kwam de corona-epidemie die ons toonde hoe belangrijk geestelijke gezondheidszorg effectief is. Daardoor is het hier sneller aan de agenda gekomen en dat is positief. Nog een belangrijk element is de aandacht voor de psychische gezondheid van de werknemers in de zorgsector. Daar moet veel meer aandacht voor zijn, want we zien dat de gevolgen op psychisch vlak daar vandaag toch zeer zwaar zijn.

Ik was wel wat verbaasd te zien dat het initiatief voor deze resolutie van CD&V kwam. Ik herinner mij, zoals waarschijnlijk iedereen, dat de heer Beke met een aantal kille besparingsmaatregelen kwam. Ik noem er een aantal, want het is belangrijk daaraan te herinneren. Er werd 5 miljoen aan besparingen voorgesteld bij de centra voor geestelijke gezondheidszorg waardoor zij 2.000 patiënten minder zouden kunnen behandelen. Er waren ook besparingen bij de dienst voor suïcidepreventie, hoewel wij in België één van de hoogste cijfers inzake zelfmoord hebben. Men moet maar durven.

Er was de aanhoudende mobilisatie van de sector, met bijvoorbeeld 8.000 betogers op 5 maart, tegen de besparingsmaatregelen van de regering met CD&V, N-VA en Open Vld in Vlaanderen. Er was protest van Zorgnet-Icuro dat zeer streng was voor en zeer kwaad op de Vlaamse regering.

Het is positief dat men op federaal vlak een andere kaart trekt.

Ik wil hier even aangeven wat ik op het terrein hoor. De besparingen die deels werden ingetrokken in

Vlaanderen, zijn niet volledig ingetrokken. De besparingen op de CAW's bevatten een eenmalige vermindering met 8 miljoen, maar vanaf volgend jaar moeten zij opnieuw de volle 5 miljoen besparen. Daarom moeten zij onder andere snoeien in de teams "Levens- en Gezinsvragen". Dat is een zeer laagdrempelige dienst voor psychologische hulpverlening, iets waar we in deze resolutie voor pleiten. Er wordt ook 92.000 euro bespaard in de vertrouwenscentra voor begeleiding bij kindermishandeling en dat wordt ook niet teruggedraaid, evenmin als de besparing van 1 miljoen euro op het steunpunt Mens en Samenleving.

Ik hoor dat er 25 miljoen euro voor de zorgverstrekkers wordt uitgetrokken. Dat is een positieve zaak, maar ik hoop dat deze resolutie ook op het Vlaams beleidsniveau zal leiden tot een ommekeer in de besparingspolitiek die nog steeds wordt gevoerd door de regering van CD&V, N-VA en Open Vld.

Het is duidelijk dat we in de plaats van besparen in de gezondheidspreventie moeten investeren. Elke euro die we in preventie steken, verdient zich in veelvoud terug.

17.09 Els Van Hoof (CD&V): U zegt dat er alleen maar besparingen zijn gebeurd, maar die besparingen zijn ook teruggedraaid, ook voor zelfmoordpreventie. Dat weet u. Naast die extra 25 miljoen euro was ook in 12 miljoen euro extra voorzien voor de centra voor geestelijke gezondheidszorg in deze legislatuur. Het is dus geen eenzijdige besparingspolitiek.

Wat CD&V betreft, was het mevrouw Muylle die de psychologen heeft erkend en het eerste wetsvoorstel met betrekking tot de terugbetaling van de psychologische zorg heeft ingediend. Het is dus geen eenzijdig verhaal. Dat wil ik toch even nuanceren.

17.10 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw Merckx, u verwijst naar de Vlaamse regering en de besparingen die daar zijn doorgevoerd. Mevrouw Van Hoof heeft al gezegd dat dit werd teruggedraaid. Dat is punt een.

Punt twee, ik wil u er toch op wijzen dat de partijen die de Vlaamse regering hebben gecreëerd hun verantwoordelijkheid hebben genomen. Zij hebben aan regeringsdeelname willen doen, wat ik van uw partij niet kan zeggen op het Waalse niveau.

Ik zou iets minder hoog van de toren blazen. Het is zeer gemakkelijk om het woord te nemen en allerlei oplossingen voor de gezondheidszorg naar voren te schuiven zonder daar middelen tegenover te zetten of zonder verantwoordelijkheid te nemen.

Onze regering en onze partijen hebben op zijn minst de verantwoordelijkheid genomen. Zij hebben ingezien dat andere bestedingen beter waren. Zij hebben bepaalde besparingen teruggeschroefd. Zij zetten nu een traject uit voor de toekomst. Ik denk dat dit het belangrijkste is voor al onze patiënten.

17.11 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw Depoorter, ik denk dat er niets nieuws gezegd is. De regering van N-VA, CD&V en Open Vld heeft besparingen aangekondigd, maar is daarop moeten terugkomen vanwege protest.

Ik denk dat de PVDA toch wel aan de basis lag van het vrijmaken van de 400 miljoen euro waardoor er 4.000 jobs bijkomen in de zorgsector. Wij hebben die middelen vrijgemaakt en dat hier bij stemming laten goedkeuren. Vorige week werd er ook 200 miljoen goedgekeurd voor de geestelijke gezondheidszorg. Onze andere voorstellen kan N-VA eveneens steunen, zoals de coronataks waarmee wij middelen willen vrijmaken, of het kiwimodel waardoor er 400 miljoen euro vrijgemaakt kan worden. Ik raad de N-VA en eventueel ook CD&V aan om dat te steunen wanneer wij dat voorleggen.

17.12 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw Merckx, ook u zegt niets nieuws. U hebt niet deelgenomen aan de Waalse regering omdat u uw verantwoordelijkheid ontloopt.

De **voorzitter:** Wij spreken hier op federaal niveau. We zijn hier niet in Wallonië of in Vlaanderen.

17.13 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, ik herneem mijn toespraak.

Voor ik onderbroken werd, had ik het over preventie. Vandaag wordt slechts 3 % van het nationaal budget voor de gezondheidszorg aan preventie besteed. Dat moet volgens ons meer zijn. In de oorspronkelijke tekst

van de resolutie stond er dan ook een ambitieuze zin met de vraag om het budget voor de geestelijke gezondheidszorg van 6 % naar 12 % te laten stijgen. Wij betreuren dat dit er op vraag van MR uit is gehaald, zagezegd om meer manoeuvreerruimte te laten. Voor ons is het wel belangrijk om een resolutie zo concreet mogelijk te maken. Om die reden hebben wij vandaag een amendement ingediend om de thans vage omschrijving – het budget naar een groter aandeel te laten evolueren – te vervangen en terug de oorspronkelijke 12 % in de resolutie te zetten. Ondertussen heb ik gezien dat mevrouw Van Hoof een amendement heeft ingediend om het budget tot 10 % op te trekken, dus ik vermoed dat ons amendement daartoe inspiratie heeft gegeven. Mevrouw Van Hoof, het kan interessant zijn te vernemen waarom u het percentage van 12 % tot 10 % verlaagd hebt.

Een tweede punt in de resolutie waar ik vragen bij heb, is de afbouw van het aantal psychiatrische ziekenhuisbedden. We zien daar vandaag immers een besparing. De ambulante zorg is nodig en moet verder uitgebouwd worden, iets wat ook in de resolutie staat, maar ik stel vast dat er psychiatrische ziekenhuisbedden worden afgebouwd zonder dat er voldoende ambulante zorg aanwezig is voor de patiënt.

Ik ben al 20 jaar huisarts en ik kan u zeggen dat het 20 jaar geleden gemakkelijker was om een patiënt te laten opnemen in de psychiatrie. Vaak gaat het daarbij nochtans om echt dramatische toestanden, zoals mensen die zelfmoordneigingen hebben. Als men voor die mensen geen plaats kan vinden, dan is dat echt schrijnend. Wel hebben we de laatste twee à drie jaar mobiele teams ter beschikking gekregen maar ik wil hier toch voor die afbouw van bedden waarschuwen.

Daarnaast is er het probleem van de overconsumptie van psychotrope medicatie. Slechts weinig mensen krijgen echt psychologische hulp maar heel velen nemen antidepressiva of kalmeermiddelen. Wij hebben dan ook een amendement ingediend om het Kenniscentrum te vragen om een studie te maken en samen met het BCFI een plan op te stellen om de overconsumptie van psychotropica in ons land aan te pakken. We zijn uiteraard heel verheugd dat ons amendement is aangenomen.

Tevens is het belangrijk om de drempels naar de psycholoog verder weg te werken. Deze resolutie bevat een aantal zaken in die zin en voor ons is het belangrijk dat psychologische consultaties voor alle leeftijdsgroepen en aandoeningen worden terugbetaald. Er moet bovendien geïnvesteerd worden in een brede groep van eerstelijnspsychologen.

Wij hebben ook een amendement ingediend inzake het probleem van de taal en de cultuur. Dat is op het terrein namelijk een belangrijk gegeven voor de toegankelijkheid van de psychologische hulp.

Een anderstalige hulpverlener vinden, is bijna onmogelijk. Het grote probleem is ook dat de anderstalige hulpverlening niet in kaart is gebracht. Er zijn heel veel vragen om een psycholoog te consulteren die een andere taal dan Frans of Nederlands spreekt. Er wordt dan ook te weinig ingezet op interculturele fenomenen. Daarom hebben wij een amendement ter zake ingediend.

Pour terminer, je voudrais dire qu'il ne faut pas que cette résolution reste un vœu pieux, mais qu'elle soit effectivement suivie d'effet. Avec le PTB, nous y resterons attentifs. Pour nous, c'est très important.

17.14 **Els Van Hoof** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, er werd een vraag gesteld over de verhoging naar 10 %. Dat is de OESO-norm: elk land moet die 10 % halen. Oorspronkelijk stond er in ons voorstel 12 %, maar een meerderheid heeft beslist dat het complementaire middelen moeten zijn en dus heb ik gezocht naar een compromis. Ik hoop dan ook dat de resolutie op deze manier toch een ruimer draagvlak zal krijgen. Dat is eigenlijk de enige reden: ik zoek naar een ruim draagvlak, want het heeft geen zin als de tekst wordt weggestemd. Ik hoop dus op uw steun te kunnen rekenen.

Wat de psychiatrische ziekenhuizen betreft, er gaat vandaag 2,7 miljard euro naar de geestelijke gezondheidszorg in België. Daarvan gaat 2 miljard euro naar de psychiatrische ziekenhuizen. Dat is een onevenwicht en ik denk dat er gerust ruimte is voor de ambulante zorg, wetende dat wij aan de top staan qua psychiatrische bedden en dat wij eigenlijk meer moeten werken aan het sociaal en persoonlijk herstel. Dat doet men beter in de familie en in de context waarin psychiatrische patiënten leven in plaats van in psychiatrische ziekenhuizen. De sector van de geestelijke gezondheidszorg vraagt die switch ook zelf.

Le **président**: J'ai parfois l'impression que nous refaisons les débats de commission en plénière. Mais c'est autre chose.

17.15 Robby De Caluwé (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik zal het iets korter houden dan de mensen die mij zijn voorgegaan.

Geestelijke gezondheidszorg is uiteraard een domein in de gezondheidszorg waar een inhaalbeweging nodig is. Open Vld is zich daar terdege van bewust. De sector van de geestelijke gezondheidszorg kampt al decennialang met een gebrek aan investeringen. Dat is niet nieuw. Minister De Block was gestart met de invoering van een systeem voor de terugbetaling van consulten bij klinisch psychologen en bij orthopedagogen, waarvoor zij graag over meer middelen had kunnen beschikken. Er zijn ook extra middelen geïnvesteerd in de artikel 107-netwerken, waar de mobiele teams werden versterkt.

Wij steunen in grote mate de vraag die in deze resolutie wordt voorgelegd. Bij de artikelsgewijze stemming in de commissie hebben wij dat ook getoond. We zullen ons echter toch met pijn in het hart onthouden bij deze resolutie. Het is echt jammer dat het budget op federaal niveau wordt verhoogd, maar dat dat niet aan de regio's wordt gevraagd. De Open Vld-fractie had een amendement ingediend waarbij ook aan de regio's een gelijke verhoging van de budgetten zou worden gevraagd, maar dit werd weggestemd. Preventie is immers een belangrijke schakel in de geestelijke gezondheidszorg. De heer Kraewinkels van Mentaalwijs stelde tijdens de hoorzittingen dat een euro investeren in de geestelijke gezondheidszorg zich dubbel en dik terugbetaalt. Het is dan ook jammer dat ons amendement niet werd aangenomen. Nu ontbreekt naar onze mening de preventieschakel.

17.16 Karin Jiroflée (sp.a): Mijnheer de voorzitter, de resolutie die voorligt kaart een problematiek aan waar we ons al vele jaren van bewust zijn en waarover in dit Huis ook al diverse voorstellen hebben voorgelegd. Nog nooit is daar op een ernstige manier werk van gemaakt. Er zijn initiatieven geweest, maar het bleef steeds oplapwerk. Laten we eerlijk zijn. Het is deze coronacrisis die een momentum creëerde, doordat we ons allemaal plotseling zeer bewust zijn van het nut van geestelijke gezondheidszorg. Eenzaamheid vierde hoogtij de laatste maanden en de stress die verpleegkundigen hebben ervaren kan nog jaren voelbaar zijn, om maar twee voorbeelden te noemen.

De cijfers van de geestelijke gezondheidszorg in België zijn ook niet echt om over naar huis te schrijven. De wachtlijsten worden steeds langer en worden niet weggewerkt. We schrijven te veel antidepressiva voor en we nemen een trieste koppositie in als het gaat om de zelfmoordstatistieken.

Het is de verdienste van dit voorstel dat er een geïntegreerde tekst voorligt, een tekst die verschillende aspecten van de geestelijke gezondheidszorg samenbrengt.

Ik licht er graag drie elementen uit die heel belangrijk zijn voor onze fractie.

Ten eerste, de integrale benadering is voor ons een bijzonder belangrijk punt. Op dit moment zijn er in de geestelijke gezondheidszorg veel te veel silo's. De verschillende aspecten van het zorgsysteem staan niet of nauwelijks met elkaar in relatie, ieder werkt op zijn eilandje. We moeten van een versnipperd beleid naar een geïntegreerd beleid, met een duidelijke taakverdeling. De huisartsen, in samenwerking met de psychologen, moeten de motor zijn van detectie en behandeling. Laat het duidelijk zijn, niet ieder psychisch ongemak vraagt om zware medicatie of lange behandelingsperiodes. Iemand terug op weg zetten kan soms vrij gemakkelijk en vrij kort zijn.

Ten tweede, we willen dat er wordt ingezet op een meer gelijkwaardige benadering van de geestelijke gezondheidszorg ten aanzien van de somatische gezondheidszorg en dan vooral als het gaat over financiering. Op dit moment investeert België 6% van het gezondheidsbudget in de geestelijke gezondheidszorg. Dat is weinig in vergelijking met de ons omringende landen. Wij willen graag evolueren van 6% naar 12%, zoals in deze resolutie staat. Wij hebben al in middelen voorzien, en ik kijk naar collega Bertels. Vorige week zijn er afspraken gemaakt over die 200 miljoen. Investeren in geestelijke gezondheidszorg is immers investeren in onze samenleving.

Ten derde, wij willen een laagdrempelige, betaalbare en toegankelijke zorg. Het huidige systeem van gedeeltelijke terugbetaling is niet transparant en is nodeloos ingewikkeld, zowel voor de psycholoog als voor de patiënt. Uit de ervaring van de eerstelijns psychologische hulp weten we dat 88% van de mensen geholpen is in vijf sessies. Zoals ik daarnet al zei, het hoeven niet altijd heel lange behandelingen te zijn. Als wij er niet in slagen om die snelle zorg te geven, dan worden kleine problemen groot en dat is nefast voor de patiënt, maar uiteraard ook voor onze samenleving.

Wij pleiten dus voor een goede, transparante terugbetaling in een duidelijk en direct toegankelijk systeem. Dat moeten wij op poten zetten. Dat is voor ons het belangrijkste in deze resolutie. Wij hebben die dan ook met overtuiging meegetekend en wij zullen die vandaag uiteraard ook met overtuiging steunen.

Ik wil iedereen die eraan meegewerkt heeft nogmaals bedanken.

17.17 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, je voudrais tout d'abord saluer l'initiative prise par ma collègue, Els Van Hoof et le fait qu'on ait pu travailler en étroite collaboration au niveau du Parlement.

Le texte proposé au vote aujourd'hui est évidemment positif et nous le soutiendrons, même si, sur certains aspects, nous aimerions aller plus loin. En effet, la santé mentale est le parent pauvre de la santé, alors même que les besoins et l'impact sociétal sont majeurs. Si nous connaissons l'impact économique de la pandémie COVID-19 sur la société, celle-ci a également un impact sur la santé mentale de la population et les enquêtes menées depuis le début de la crise ont témoigné d'une détérioration significative de la santé psychologique des Belges.

Rappelons l'étude de l'UCLouvain du Professeur Laurent, qui montrait qu'environ 50 % des personnes interrogées étaient en détresse psychologique au début du confinement! Voilà de nombreuses années que, sur le terrain, pas mal de services manquent de place. Le maillage actuel entre les différents services, pour apporter une réponse à ceux qui en ont besoin, est très en deçà des besoins. Eu égard aux pays voisins, le secteur de la santé mentale est largement sous-financé en Belgique. Les attentes des patients sur la liste sont très longues avant une prise en charge. Sur le plan budgétaire, seulement 6 % des dépenses sont affectés à la santé mentale, alors que l'OCDE plaide en faveur d'un chiffre de 10 % minimum.

À ceux qui tentent de freiner un investissement plus important sur le plan budgétaire, il faut oser répéter que chaque euro investi en santé mentale peut potentiellement en rapporter 4. Cette étude de l'OMS démontre l'impact positif tout d'abord sur le plan de la santé individuelle et donc, avec des économies en soins de santé, en matière de revenus de remplacement, de frais de justice; ensuite en matière de productivité et de croissance économique.

Nous avons également en Belgique – il faut pouvoir le rappeler ici – des points qui ne peuvent qu'interpeller, avec un taux de suicide élevé en Belgique. Nous sommes malheureusement parmi les trois pays européens qui accusent le plus de suicides, avec une moyenne de six suicides par jour. Nous avons une consommation très élevée d'antidépresseurs et de somnifères. Un tiers des demandes d'allocations d'invalidité sont liées à des problèmes mentaux. La situation des adolescents est également extrêmement préoccupante, puisque c'est parmi eux que surviennent la moitié des troubles psychologiques.

Cette proposition de résolution apporte différents points positifs, comme le fait d'investir un financement suffisant, d'en faire une priorité. Aussi, soutiendrons-nous l'amendement de Mme Els Van Hoof pour donner un cap budgétaire plus important. J'ose espérer que nous pourrons aller un pas plus loin que ce qui a été décidé en commission: Je crois qu'au moins un milliard d'euros doit pouvoir être investi en santé mentale, connaissant, pour rappel, les effets retour que je viens d'évoquer.

L'extension du remboursement chez les psychologues est également un élément majeur, surtout le fait de le faciliter, puisque la procédure aujourd'hui est très complexe. Il y a au fond très peu de possibilités réelles pour les patients, puisque seuls 500 psychologues sont conventionnés sur les 15 000 psychologues en Belgique, avec insuffisamment de séances prévues et potentiellement remboursées. Bref, il faut rendre cet accès aux psychologues beaucoup plus facile, et s'assurer du nombre suffisant de psychologues conventionnés afin que les patients aient accès au remboursement.

Nous plaidons également pour faciliter le diagnostic précoce, l'orientation précoce des patients vers les services qui pourront les aider, ce que nous avons fait notamment via des amendements,

Nous plaidons, même si cela n'a pas été retenu en commission, pour la mise en place de trajets de soins de santé mentale, pour vraiment assurer cette continuité et cette pluridisciplinarité, qui doit non pas se baser sur l'organisation des services, mais d'abord et avant tout sur la situation du patient et la continuité de la prise en charge des patients, à la fois avec les médecins généralistes, les psychologues, les psychiatres, en y associant également le secteur de l'aide sociale, les écoles pour nos adolescents et le monde du travail.

Nous plaidons également pour augmenter les capacités de prise en charge en consultation, en garantissant

une consultation dans les 15 jours. Vous savez que c'est un amendement que j'avais déposé. Aujourd'hui, il faut bien souvent attendre au moins un mois.

Nous plaidons pour augmenter le nombre d'équipes mobiles. Il y en a une dizaine en Belgique, contre 500 aux Pays-Bas. Ces équipes peuvent intervenir à domicile auprès du patient et de sa famille. C'est un point extrêmement important dans toute une série de situations délicates et pénibles.

Chers collègues, je n'évoquerai évidemment pas l'entièreté du sujet, mais ces points-ci me semblaient particulièrement importants. Comme je vous l'ai dit, nous voterons pour cette proposition. J'espère que nous pourrons encore, ce jour, voir quelques amendements rencontrer votre approbation.

Je vous remercie, monsieur le président.

Le président: Madame Fonck, je vous remercie.

Pourriez-vous faire un effort pour parler plus fort? Ou il faudrait peut-être que le micro soit plus adapté car, lorsque vous prenez la parole, je dois toujours faire un effort pour vous écouter.

17.18 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, c'est parce que je ne suis pas dans votre axe.

Le président: Je ne sais pas si c'est une question d'axe, mais j'ai déjà signalé ce problème. Je souhaiterais simplement qu'on augmente le son quand vous prenez la parole. Je ne suis pas sourd!

17.19 Catherine Fonck (cdH): On parle en tout cas de santé mentale. Il n'est pas question d'ORL aujourd'hui.

17.20 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le président, chers collègues, je remercie tout d'abord les auteurs de cette proposition de résolution qui est et qui continuera d'être soutenue par mon parti DéFi.

Le financement des soins de santé mentale n'est certes pas un problème récent. On le sait. L'explosion des besoins non plus, d'ailleurs. Voilà des années que ce secteur tire la sonnette d'alarme! Cependant, la crise du coronavirus a révélé à quel point la santé mentale joue un rôle important, tant dans la vie privée que dans la vie professionnelle de tout un chacun, tant dans les dimensions sociales que dans les dimensions économiques de notre société. Des sonnettes d'alarme et conseils pour résister au stress, à l'angoisse et au burn-out ont envahi nos antennes, les réseaux sociaux et les colonnes de la presse écrite. Puis est venu le temps des études. Cela a été rappelé par certains de mes collègues mais je voulais y revenir car leurs constats sont effarants.

Tout d'abord, une étude menée de concert par l'ULB et l'UCL vient de révéler que 71 % des infirmiers risquent un burn-out contre 35 % avant la crise. Il y a aussi une étude de l'Institut de recherche en sciences psychologiques de l'UCL qui a démontré que la crise sanitaire et le confinement ont engendré plus de stress chez 15 % des pères et 15 % des mères, ce qui influence le burn-out des parents mais aussi la violence envers les enfants qui en résulte. Ces chiffres illustrent donc l'importance du soutien psychologique à apporter aux parents.

Et puis, il y a aussi le monde des entreprises qui est sensibilisé. Selon une enquête Acerta menée auprès d'entreprises, il appert que six entreprises sur dix entendent accorder davantage d'attention au bien-être physique et mental de leurs employés dans le cadre de la relance de leurs activités.

Il est exact que si la détresse psychologique n'est pas prise en charge, elle débouche sur l'absentéisme puisque entre un tiers et la moitié des nouvelles demandes d'indemnités d'invalidité sont imputables à des troubles mentaux. Il s'agit donc d'une hausse de près de 60 % en près de dix ans. Tous ces constats nous indiquent qu'il est temps de passer à l'action. Cette proposition de résolution est d'ailleurs un pas dans la bonne direction.

Je n'en rappellerai pas le contenu, mais j'aimerais malgré tout exprimer un regret vis-à-vis de la version finale de ce même texte puisque mon parti DéFI aurait aimé y voir figurer une attention particulière à l'égard de toutes les personnes qui permettent à la société de fonctionner en période de crise comme celle que nous avons traversée et qui risque encore de ressurgir. Nous avons beaucoup entendu parler à juste titre du stress et du risque de burn-out auprès du personnel soignant. Je remercie les auteurs d'avoir amendé leur

texte initial pour en tenir compte. C'était vraiment essentiel.

Toutefois, d'autres professionnels sont particulièrement exposés au stress en cas de pandémie. Je pense aux caissiers, aux policiers, aux ambulanciers, aux éboueurs, au personnel des entreprises de nettoyage pour ne citer qu'eux. Tous sont soumis à la peur d'être contaminés et de contaminer leurs proches et sont, par conséquent, soumis à un risque accru de détresse psychique. J'avais donc déposé en commission un amendement en vue de reconnaître la spécificité de toutes ces professions qui se retrouvent en première ligne dans la gestion de crise aiguë et en vue de mettre en œuvre tous les moyens nécessaires afin d'améliorer et de généraliser leur prise en charge psychologique. Notre amendement a été rejeté. Je le déplore, mais cela n'empêchera pas mon parti de soutenir cette résolution et de poursuivre les travaux en vue de mieux soutenir la santé mentale dans notre pays.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Considérant/Considerans Q(n)

- 31 – Dominiek Sneppe cs (1211/7)

Demande/Verzoek 4

- 37 – Els Van Hoof (1211/7)
- 35 – Sofie Merckx (1211/7)

Demande/Verzoek 17(n)

- 32 – Dominiek Sneppe cs (1211/7)
- 36 – Sofie Merckx (1211/7)

Demande/Verzoek 18(n)

- 33 – Dominiek Sneppe cs (1211/7)

Demande/Verzoek 19(n)

- 34 – Dominiek Sneppe cs (1211/7)

* * * * *

Les amendements sont réservés.

De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

18 Proposition de loi modifiant la loi du 21 mars 2018 modifiant la loi sur la fonction de police, en vue de régler l'utilisation de caméras par les services de police, et modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité et la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1322/1-3)

18 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 maart 2018 tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 novembre 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (1322/1-3)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Franky Demon, Jan Briers, Nahima Lanjri.

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

18.01 **Vanessa Matz**, rapporteur: Monsieur le président, je renvoie au rapport écrit.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1322/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1322/3)**

La proposition de loi compte 3 articles.
Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

19 **Proposition de résolution concernant la prise en considération pour le calcul de la pension de différentes allocations de compétence (736/1-6)**

19 **Voorstel van resolutie over het in aanmerking nemen van de competentiepremies bij de berekening van het pensioen (736/1-6)**

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Sophie Thémont, Daniel Senesael, Marc Goblet, Ludivine Dedonder, Emir Kir, Eric Thiébaud, Hervé Rigot.

Discussion ***Bespreking***

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(736/6)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking (Rgt 85, 4) **(736/6)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de résolution concernant la prise en considération pour le calcul de la pension des allocations de développement des compétences".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "voorstel van resolutie over het in aanmerking nemen van de competentieontwikkelingstoelagen bij de berekening van het pensioen".

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

Le rapporteur est Mme Cécile Thibaut. Elle renvoie à son rapport écrit.

19.01 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, wij zullen onderhavig voorstel van resolutie met veel overtuiging goedkeuren.

Al sinds 2007 weigert men het pensioen van het CALog-personeel correct te berekenen. Die

personeelsleden vormen het administratief en logistiek kader van de politie en moeten zich tijdens hun carrière regelmatig bijscholen, waarvoor zij bepaalde premies ontvangen. Zij hebben dus het recht dat die premie wordt meegenomen in de berekening van hun pensioen. Dat zeggen niet enkel de vakbonden, maar schreef ook het Rekenhof zwart op wit in zijn advies over het voorstel van resolutie. Zij hebben er namelijk 7,5 % F.O.P.-bijdragen op betaald – dat zijn sociale bijdragen. De vakbonden kloppen al langer dan tien jaar op tafel om de pensioenen van die personeelsleden correct te laten berekenen.

De PVDA is heel blij dat nu over het dossier een stemming aan de orde is. Onze partij bracht in januari al aan het licht dat sinds 2010 liefst 800 werknemers van het administratief kader met pensioen zijn gegaan zonder het juiste pensioen. De cijfers van voor 2010 zijn niet beschikbaar, dus waarschijnlijk ligt het aantal nog een heel stuk hoger.

Het pensioenverlies is ook niet min. Wij hebben de berekening gemaakt: indien een politieambtenaar een premie van 1.300 euro per jaar krijgt, zou een alleenstaande contractueel hierop 260 euro per jaar pensioen mislopen. Voor een contractueel met een gezinpensioen zou dat maar liefst 325 euro verlies per jaar betekenen. Het is erg dat het in ons land al te vaak niet zo nauw wordt genomen met de sociale rechten van de werknemers. Wij zagen dat eerder al met de mijnwerkers en nu opnieuw met de politieambtenaren.

Al jaren geven de opeenvolgende ministers van Pensioenen toe dat er een probleem is met de pensioenen van het CALog-personeel, van minister Daerden van de PS tot minister Tobback van sp.a en minister Bacquellaine van de liberalen vandaag. Allemaal gaven zij toe dat er een probleem was, maar dat is nog altijd niet opgelost. Open Vld heeft in de commissie nog wat tegengestribbeld: die noemde het een zoveelste onverantwoorde uitgave, maar de werknemers hebben hier sociale bijdragen voor betaald. Bovendien drong de huidige Kamervoorzitter, de heer Dewael, toen hij nog minister van Binnenlandse Zaken was, er zelf op aan bij zijn collega van Pensioenen om het probleem te verhelpen. Hetzelfde geldt voor mevrouw Turtelboom, toen zij nog minister van Binnenlandse Zaken was. Het Rekenhof was ook duidelijk in zijn advies: ofwel betaalt de overheid die bijdrage terug, ofwel neemt zij ze mee in de berekening van het pensioen.

Wat nu echter gebeurt, is totaal niet correct.

U stelde trouwens in de commissie voor Financiën zelf opnieuw miljarden euro aan cadeaus voor de bedrijven voor, maar dat terzijde.

Wij zijn dus blij dat het voorstel, nadat de vakbonden lang druk hebben moeten zetten, straks waarschijnlijk een meerderheid zal halen. Wij zullen er mee over waken dat de minister de resolutie zal opvolgen.

19.02 Sophie Thémont (PS): Monsieur le président, chers collègues, la proposition de résolution à l'examen aura été le fruit d'un travail plus long qu'attendu, mais il aura permis de mettre tous les éléments dans la main du gouvernement pour rétablir dans leurs droits les travailleurs de la fonction publique qui ont cotisé sur des rémunérations liées à leur volonté de se former pour offrir un service toujours meilleur aux citoyens et qui se voient, aujourd'hui, privés du juste retour de ces cotisations sous la forme de leur retraite. C'est un point qui n'a rien d'un détail parce qu'il rappelle également ce que sont les retraites, à savoir pas une allocation de remplacement, mais un salaire différé et une épargne collective.

En votant cette proposition de résolution, nous donnons mandat au gouvernement d'agir; nous ne nous substituons pas à lui. Nous serons, bien entendu, attentifs à ce qu'il s'en saisisse et transforme nos demandes en actes, au plus vite.

Nous avons accepté la modification réclamée par le ministre de l'Intérieur qui cible plus particulièrement le cadre administratif et logistique de la police fédérale. C'est d'ailleurs la seule catégorie pour laquelle il est compétent. Mais cela ne retire rien au fait que les travaux parlementaires ont permis de donner toutes les cartes au gouvernement pour traiter le cas de l'ensemble des catégories d'agents concernés.

La proposition de résolution invite le gouvernement à agir et, dans sa version actuelle, à agir pour une catégorie particulière, ce qui ne limite pas son action. Rien ne lui interdit de tirer bénéfice de l'exercice de chiffrage réalisé à la fois par la Cour des comptes et par le Service fédéral des Pensions. Il sait désormais quel est le montant requis pour traiter la question des primes de développement de compétence. Il aura sans doute à cœur, en tout état de cause, de ne pas créer de distorsions entre les différents agents concernés. Comme l'écrit la Cour des comptes, si le tort n'était pas réparé, il n'y aurait pas d'autre solution

en droit que de rembourser les cotisations perçues illégalement.

Je terminerai mon intervention en remerciant l'ensemble des collègues membres de la commission de l'Intérieur pour le travail accompli.

19.03 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik spreek even namens mevrouw Kitir. U moet maar denken dat zij spreekt, een mooier beeld.

Wij sluiten ons aan bij de woorden van lof en de dankbetuigingen van vorige sprekers. Dat het voorstel van resolutie zal worden goedgekeurd, is een goede zaak, omdat het erop aandringt dat de competentiepremies zouden worden meegeteld voor de berekening van het pensioen. Zoals de andere sprekers al hebben aangegeven, zijn er immers ook bijdragen betaald. Een fundamenteel principe van ons systeem is dat, indien de bijdragen zijn betaald, zij ook voor de berekening van het pensioen moeten kunnen meetellen.

Wij hopen dat de regering na de goedkeuring van de tekst snel werk maakt van de uitvoering ervan en de competentiepremies dus voor de berekeningen van de pensioenen laat meetellen. De betrokken gepensioneerden van nu en later verdienen dat.

Le **président**: M. Bertels, je vous félicite pour la concision.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

*Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.*

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

20 Proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/1-8)

20 Voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/1-8)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Peter De Roover, Michael Freilich, Theo Francken, Darya Safai.

Discussion Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(967/7)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(967/7)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

Les rapporteurs, Mme Darya Safai et M. Michel De Maegd, renvoient au rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Considérant/Considerans Z/1(n)

- 37 – Steven Creyelman cs (967/8)

Considérant/Considerans Z/2(n)

- 38 – Steven Creyelman cs (967/8)

Considérant/Considerans Z/3(n)

- 39 – Steven Creyelman cs (967/8)

Demande/Verzoek 20(n)

- 40 – Steven Creyelman cs (967/8)

Demande/Verzoek 21(n)

- 41 – Steven Creyelman cs (967/8)

Demande/Verzoek 22(n)

- 42 – Steven Creyelman cs (967/8)

* * * * *

Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.

De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

21 Proposition de résolution relative aux zones anti-LGBT en Pologne (972/1-6)

21 Voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde lgbt-vrije zones in Polen (972/1-6)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

John Crombez, Christophe Lacroix, Goedele Liekens, Simon Moutquin, Els Van Hoof.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (972/5)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (972/5)

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de résolution relative aux zones dites anti-LGBT en Pologne".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde LGBT-vrije zones in Polen".

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

Mme Darya Safai, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

Vous avez la parole, monsieur Lacroix. Nous avons récupéré tout le retard dû à la longueur de la discussion précédente.

21.01 **Christophe Lacroix** (PS): Monsieur le président, je vous remercie pour votre présidence particulièrement efficace!

Monsieur le ministre, mes chers collègues, partout, les forces conservatrices tentent d'amoindrir et de nier les droits fondamentaux ainsi que de remettre en cause les avancées éthiques et sociales. Dans l'Union européenne, on peut dire que la Hongrie et la Pologne figurent parmi les exemples à ne pas suivre les plus cités. Ils se situent en effet au cœur d'une actualité que j'oserais qualifier de putride.

Cependant, il ne s'agit pas pour moi et pour le groupe socialiste d'un acte de dénigrement, mais bien d'un rappel. Quand on adhère à l'Union européenne, c'est aussi et surtout parce qu'on a la volonté inébranlable d'en respecter les valeurs et les droits fondamentaux - dont la lutte contre toutes les discriminations. Et j'applique cette même lecture quel que soit l'État membre où les atteintes à ces valeurs et droits sont

constatées.

Comme l'indique l'excellent texte de mon collègue Crombez, que j'ai cosigné, il est clair que les droits des personnes LGBTQI+ au sein de la société polonaise sont gravement menacés et que les acteurs politiques de ce pays alimentent un climat grave d'intolérance et de discrimination à l'égard de cette communauté. L'homophobie représente déjà un grave problème en Pologne depuis longtemps.

Pour rappel, en décembre dernier, le Parlement européen avait encore relevé avec inquiétude l'existence dans ce pays de dizaines de zones qui se déclarent officiellement "libres d'idéologie LGBTQI+". Dans certaines localités, des autocollants ont même été distribués aux commerçants via la presse, non pas pour demander de consommer local, mais pour signifier qu'il fallait exclure et interdire les LGBT dans ces commerces. Ces initiatives n'ont pas été condamnées par le PiS, le parti au pouvoir en Pologne. La discrimination semble donc devenir une politique d'État, de même que d'autres dérives liberticides. Monsieur le président, mes chers collègues, c'est à l'évidence totalement inacceptable.

Par ce texte, mon collègue Crombez propose une action concrète de la Chambre, ce qui constituerait un appui de poids au gouvernement. La Chambre doit en effet apporter sans tarder son soutien à la communauté LGBTQI+ polonaise qui est gravement menacée dans un pays situé, non pas à des milliers de kilomètres, mais au cœur de l'Europe, au cœur de l'Europe historique et pas seulement de l'Europe politique d'aujourd'hui. Voilà pourquoi il est urgent d'adopter une résolution exprimant la position de la Chambre à ce sujet.

Il s'agit d'un texte d'une cruelle actualité alors que le second tour des élections présidentielles polonaises aura lieu dans quelques jours, le 12 juillet prochain. Comment ne pas être choqué par les récents propos du président polonais sortant qui est candidat à sa réélection et qui, lors d'un meeting de campagne électorale, a qualifié "l'idéologie LGBT" de "néo-bolchévisme", comme si le fait d'être homosexuel relevait d'une idéologie que le monde moderne tenterait d'inculquer aux enfants?

Monsieur le président, chers collègues, je mesure mes mots, parce que je suis profondément choqué et scandalisé par ces déclarations du président polonais. Il s'agit d'une rhétorique nauséabonde par laquelle certains aiment attiser la haine, opposer nos citoyens et prôner une forme de famille traditionnelle en prétendant protéger les enfants contre la propagation de modèles différents. Ces propos sont indignes d'un candidat aux plus hautes fonctions de l'État polonais, une fonction qui exige d'être celle de tous les Polonais et non de certains qui pourraient être plus fréquentables que d'autres à ses yeux.

Je crois que la coupe est pleine aujourd'hui. L'heure des actions concrètes est venue et j'espère que le ministre Geens en charge des Affaires européennes prendra les dispositions qui s'imposent. Il est essentiel, par la présente proposition de résolution et par notre travail parlementaire quotidien, de rappeler l'importance de la lutte résolue contre toute forme de discrimination directe ou indirecte, que ce soit pour des motifs tenant à l'orientation sexuelle, au genre, aux droits sexuels, etc.

Président: Patrick Dewael, président.

Voorzitter: Patrick Dewael, voorzitter.

Cette situation en Pologne est tout simplement inacceptable et inexcusable. Dans ce contexte, mes collègues belges de la N-VA, membres du même groupe au Parlement européen que le PiS polonais, doivent prendre leurs responsabilités. Car mes collègues de la N-VA sont toujours belges, je l'espère encore longtemps d'ailleurs, même si nous ne partageons pas du tout les mêmes idées, ni les mêmes envies ou projets.

Ce travail doit être mené tant au sein de notre pays que dans l'ensemble des pays composant l'Union européenne et le Conseil de l'Europe, en tant qu'organisation intergouvernementale pionnière mondiale en matière de droits humains et gardienne de ceux-ci. Cela doit se faire via des mécanismes de contrôle indépendants qui évaluent le respect des droits de l'homme et des pratiques démocratiques sur le territoire des États membres de l'Union européenne et du Conseil de l'Europe de manière contraignante.

Comme indiqué en commission, j'ai moi aussi pris une initiative plus globale en déposant un texte relatif à la défense des droits des personnes lesbiennes, gays, bisexuelles, transgenres, queer et intersexes au sein de l'assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe, dans laquelle je siège pour notre assemblée avec d'autres collègues et où je suis en ce moment-même rapporteur sur la question des discriminations vis-à-vis

des LGBTQI+ dans le Caucase sud.

Je remercie encore une fois mon collègue socialiste néerlandophone pour cette initiative que nous soutiendrons avec force et qui nous rappelle que, si les avancées juridiques en faveur des personnes LGBTQI+ sont essentielles et doivent se poursuivre dans l'ensemble des États membres, nous devons également nous assurer que ces avancées se traduisent par une réelle égalité ancrée dans nos sociétés.

21.02 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je vous prie de m'excuser pour mon retard. Ce sera une intervention assez courte. Je remercie sincèrement mon collègue, M. Crombez, du sp.a, non seulement pour le dépôt de cette proposition de résolution, mais pour son ouverture à la cosignature.

Il est important et urgent que ce Parlement se prononce pour les droits des personnes LGBT. C'est le cas pour ces droits dans le monde entier. On sait que ce Parlement a déjà notamment discuté de la résolution de Mme Liekens sur l'Ouganda.

Ici, il y a un cri d'alarme, il y a une spécificité. J'ai grandi dans l'idée que l'Europe dans laquelle je vivais était une Europe des droits de toutes et tous. Aujourd'hui, c'est en Europe, c'est en Pologne, que ce que je suis, une partie de ce que je suis, pose problème à une partie de la classe politique polonaise. Cela fait froid dans le dos de se dire que mon Europe, celle que je croyais ouverte à une part de mon identité, a un problème avec cet aspect.

Je pense qu'il est important que ce Parlement envoie un message à M. Goffin, le ministre des Affaires étrangères, mais aussi à M. Geens, le ministre de la Justice, et qu'il leur demande d'agir très clairement contre les dérives du gouvernement polonais. Ces dérives passent notamment par des comparaisons douteuses entre homosexualité et pédophilie et par la promotion, ou du moins le silence envers ces zones "anti-idéologie LGBT".

L'extrême droite européenne – et donc aussi belge – s'attaquait hier (et encore aujourd'hui) aux personnes migrantes. Elle s'attaque aujourd'hui aux personnes LGBT. Elle s'attaquera demain aux femmes et à d'autres. Nous avons un devoir de vigilance permanent par rapport à ces attaques.

En outre, nous devons tous et toutes être attentifs, et pas seulement face à des formations politiques clairement identifiées à l'extrême droite. Quand un secrétaire d'État compare ou rit de la tenue vestimentaire de certains hommes, ou de la transsexualité sur des réseaux sociaux, cela prépare en fait aussi le terrain à des pratiques du genre de celles qui existent aujourd'hui en Pologne.

Je vous appelle toutes et tous à sortir parfois des postures politiques et à œuvrer pour le droit des personnes LGBT.

Je vous remercie.

21.03 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, aandacht voor mensenrechten en identiteit in het algemeen, en seksuele geaardheid in het bijzonder, behoort volgens ons algemeen te worden gerespecteerd. Ik meen te kunnen stellen dat die houding in onze westerse samenleving in globo wordt aanvaard. Als het gaat over de groeiende onverdraagzaamheid ten opzichte van holebi's, kan ik u meedelen dat dit ook in onze fractie leeft. Daarom betreur ik het ook dat de indiener van voorliggend voorstel niet het voorbeeld van zijn collega's in het Vlaams Parlement heeft gevolgd en eerder voorrang heeft gegeven aan een algemeen voorstel van resolutie over de rechten van de lgbt-gemeenschap.

Dit gezegd zijnde, wil ik in het kort herhalen waarom het Vlaams Belang bedenkingen heeft geuit bij voorliggend voorstel.

Zoals men weet is er in Polen enige tijd geleden ophef ontstaan over de symbolische en niet-afdwingbare moties waarbij de lokale PIS-afdelingen een aantal dorpen en steden, via door de *Gazeta Polska* verspreide stickers, vrij verklaarden van lgbt-ideologie en zo eigenlijk een statement hebben gemaakt in de cultuurstrijd tussen de PIS en het Burgerplatform. Men kan voor of tegen dat statement zijn, maar eigenlijk hebben vooral activisten uit het linkse politieke spectrum hieruit geconcludeerd dat dit een poging zou zijn geweest om mensen uit de lgbt-gemeenschap fysiek de toegang te ontfemen tot een aantal dorpen of gemeenschappen.

Hier zijn echter geen bewijzen van, dat heb ik ook in de commissie aangehaald. Integendeel zelfs, in Polen vinden gayparades ipso facto plaats en waarborgt de rechtbank zelfs het plaatsvinden van dergelijke gayparades in de zogenaamde lgbt-vrije zones. Die zones houden bijgevolg op geen enkele manier een inperking in van de vrijheid ter zake. Zoals ik in de commissie al heb aangehaald, bestaan er in Polen dus geen lgbt-vrije zones in die zin van het woord. Dat argument haalt meteen ook de grondslag voor dit voorstel van resolutie onderuit. We hebben dit ook aangegeven in de commissie. Bovendien staat hetgeen in Polen is gebeurd in schril contrast met hoe heel wat andere landen, voornamelijk met een islamitisch regime, tegenover de betrokken gemeenschap staan.

Het is in ruim zestig landen strafbaar als man seks te hebben met andere mannen. In een tiental landen staat op homoseksualiteit zelfs de doodstraf. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om uitgesproken islamitische landen die zich op enkele passages uit de Koran baseren om ter zake de doodstraf op te leggen. Ons inziens zou men beter met deze vorm van echte discriminatie bezig zijn, in plaats van deze eerder louter symbolische dossiers, waarmee men, nogmaals, het al dan niet eens kan zijn.

Voorzitter, in het begin van mijn betoog heb ik gezegd dat ik het betreurt dat de indiener de problematiek niet op een bredere manier wil aanpakken. Ik meen begrepen te hebben uit eerdere voorstellen, onder andere het voorstel waarover hier enige tijd geleden is gestemd, over de strafbaarheid van homoseksualiteit in Oeganda, dat ik hier niet alleen mee sta. Het is daarom dat onze fractie het amendement uit de commissie opnieuw indient. In dat amendement wordt uitdrukkelijk gevraagd ieder land, waar ook ter wereld, waar homofilie of het behoren tot de lgbt-gemeenschap bestraft wordt, met welke straf dan ook, hiervoor uitdrukkelijk te veroordelen.

Collega's, als jullie het echt menen en het goed voorhebben met de bescherming van holebi's en mensen die behoren tot de lgbt-gemeenschap, kunnen jullie gewoonweg niet anders dan dit amendement te steunen. Ik zou mijzelf anders niet meer in de spiegel durven te bekijken. Zij is er nu niet, maar ik richt mij nu toch specifiek tot collega Liekens, die tegen dit amendement gestemd heeft in de commissie, terwijl zij enkele weken voordien dit specifieke amendement mee heeft ondertekend met de collega's van de DÉFI-fractie.

Ik vond dat bijzonder betreurenswaardig. Ik wil haar echt aanraden op dat vlak eens te kijken naar het Vlaams Parlement, waar collega's wel in eer en geweten durven te stemmen, soms tegen de partijlijn in. Dat moet toch kunnen in een democratie. Ik wil haar aanraden de inhoud van het amendement te lezen en op basis daarvan haar stemgedrag te bepalen. Zij heeft mij nadien gezegd dat zij dat wel had willen doen, maar goed.

Mijn fractie en ikzelf kunnen gelukkig wel naar onszelf in de spiegel kijken. Te allen tijde zelfs. In de commissie, mijnheer de voorzitter, collega's hebben wij ons om voorgaande redenen onthouden bij de stemming over dit voorstel. Wij zullen dat ook straks bij de eindstemming doen.

21.04 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le président, nous soutenons bien évidemment cette résolution qui tend à défendre les minorités, en l'occurrence les minorités LGBTQI+ contre les discriminations et violences subies en Pologne. Cette résolution s'adresse, par son titre, à la situation en Pologne.

Toutefois, même si nous soutenons cette résolution à 100 %, il ne faut pas oublier qu'il y a aussi une lutte à mener dans notre propre pays en matière de discrimination envers les minorités et notamment les LGBTQI+. Cette cause mérite encore notre attention et un maximum d'investissement de l'ensemble du Parlement car elle n'est pas gagnée. Il faut faire en sorte qu'il n'y ait plus aucune discrimination ni condamnation en fonction de l'orientation sexuelle.

Nous soutenons donc cette résolution et nous insistons sur le fait que le combat reste à mener aussi chez nous sur cette question.

21.05 John Crombez (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik wil zeker de collega's, en die zijn talrijk, bedanken die deze resolutie steunen. Ik heb ook bijzonder weinig zin om er iets politiek over te zeggen of de verschillen te duiden. Ik vind het vandaag opmerkelijk dat iedereen zich in de plenaire vergadering hierover uitsprekt om ervoor te zorgen dat mensen kunnen zijn wie ze zijn, zeker ook op het vlak van geaardheid. Dat is niet altijd zo geweest, maar het volledige Parlement doet dit nu. Ik wil iedereen zonder uitzondering daarvoor bedanken. Als we dat met 150 parlementsleden vinden, moeten we dat ook doen.

Ik heb deze resolutie in januari ingediend, vrij vroeg. Er gebeuren ernstige feiten in Polen. Polen, dat is in

Europa, dat is vlakbij. Er zijn veel Poolse mensen die in België leven, wonen en werken. We zijn ondertussen juli en het is alleen maar erger geworden. Collega's hebben er al naar verwezen. De uitlatingen van politieke leiders tegen lgbt tijdens de kiescampagne in Polen waren verschrikkelijk. Het is juist dat er geen lgbt-vrije zones bestaan. Daarom staat in de resolutie: de 'zogenaamde' lgbt-vrije zones. De impact op die mensen is enorm. Mensen die aanklagen dat mensen niet mogen zijn wie ze zijn en niet hun geaardheid mogen tonen, worden aangevallen. De minister van Justitie vordert de procureur om die mensen aan te vallen en maakt levens kapot. Dat gebeurt vlakbij. Dat is in Europa.

Dat is voor mij reden genoeg om met het Belgische Parlement en hopelijk ook met de Belgische regering – er is een minister aanwezig die dit zeker zal steunen – heel duidelijk en keihard te reageren tegen wat er gebeurt, want nogmaals, het wordt steeds erger.

Dit Parlement onderstreept heel vaak dat het niet aanvaardt dat mensen, waar ook ter wereld, omwille van hun geaardheid door de structuren en de instellingen worden benadeeld. Dat is een goede zaak. We mogen echter niet verzaken om wantoestanden, ook in Europa, specifiek te maken. We doen dat ook voor religies.

Ik vind dat de discussie zelfs niet moet gaan over wie discrimineert, van waar het probleem komt of hoe het gebeurt, door de bevolking of door politieke leiders. Dit moet gewoon een algemeen statement zijn dat we dit niet aanvaarden en dat we er altijd voor zullen zorgen dat ons land, België, reageert tegen een aanval op datgene wat fel bevochten is. Het is nog niet lang zo dat er een brede aanvaarding is dat mensen mogen zijn wie ze zijn, zeker ook in hun geaardheid. Ook in België is het niet evident dat dit wordt aanvaard. Er komen reacties tegen. Wij moeten daar hard tegen reageren. Laten wij dat ook doen als het in andere landen gebeurt, zeker in Europa.

Bij mijn weten zegt ons Parlement voor het eerst zo uitdrukkelijk dat wij elke geaardheid van mensen aanvaarden en dat wij altijd reageren tegen een beperking van de vrijheid op basis van geaardheid. Welnu, laten wij deze resolutie dan ook unaniem goedkeuren. Misschien klinkt die oproep raar, maar ik stel voor om dat signaal te geven.

Daarom zei ik dan ook er niets politieks over te willen zeggen. Er zijn altijd redenen om een tekst niet te steunen. Wie echt gelooft dat wij samen de geaardheid van mensen moeten vrijwaren, roep ik op om ernaar te handelen. Daartoe bent u als verkozene gelegitimeerd. Er moeten nog andere dingen worden opgelost, laten wij dat vooral doen. Wat nu voorligt, is echter dringend, want het wordt in Polen alsmaar erger.

Mijnheer de minister, ik stel voor dat u Polen redelijk snel het signaal geeft dat wij de huidige toestand absoluut niet nemen. (*Applaus*)

De **voorzitter**: "Aanhoudend applaus" komt dan in het verslag.

Je passe la parole à Mme Rohonyi.

21.06 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Monsieur le président, chers collègues, nous connaissons tous la dérive politique qui est, aujourd'hui, en cours en Pologne.

Depuis 2015, le gouvernement polonais s'est engagé dans une lutte effrénée pour faire tomber les barrières démocratiques et remettre en cause les valeurs les plus fondamentales de l'État de droit.

Au regard des résultats du premier tour de l'élection présidentielle qui s'est déroulé, dimanche dernier, en Pologne, cet affront aux valeurs démocratiques européennes semble avoir de beaux jours devant lui puisque le parti Droit et Justice est parvenu à conserver son influence au moyen de campagnes de désinformation toujours plus inquiétantes.

L'idéologie LGBT, comme il l'appelle, s'est d'ailleurs imposée au cœur de cette campagne présidentielle. Alors qu'Andrzej Duda a signé une charte pour la famille dans laquelle il s'engage à n'autoriser ni le mariage, ni l'adoption d'enfants par des couples homosexuels, son opposant principal, Rafal Trzaskowski, représente, au contraire, un espoir de tolérance pour la communauté LGBT.

Dans ce contexte, les récentes déclarations du président sortant sont particulièrement choquantes dans la mesure où elles comparent la communauté LGBT à un néo-bolchévisme. Les députés de Droit et Justice vont plus loin encore en niant que les personnes LGBT sont des gens. Ils n'ont d'ailleurs aucune honte à

clamer que la Pologne serait beaucoup plus belle sans eux.

Amnesty International dénonce depuis des années l'immobilisme des autorités polonaises face aux violences portées, chaque jour, à l'encontre de la communauté LGBT. Mais la violence ne s'arrête pas là. Aujourd'hui, dans certaines villes, on trouve des zones anti-LGBT dans lesquelles, par exemple, les services privés peuvent être refusés à des personnes LGBT pour des motifs religieux.

La *Gazeta Polska*, l'un des journaux d'extrême droite les plus radicaux en Pologne, publiait, il y a quelques jours encore, un numéro spécial dans lequel elle offrait à ses lecteurs un autocollant sur lequel on pouvait lire: "LGBT free zone". Cet autocollant est destiné à être posé sur les devantures des commerces pour signifier aux personnes LGBT qu'elles ne sont pas les bienvenues.

Ce procédé honteux n'est malheureusement pas sans rappeler celui que nous avons connu durant les pages les plus sombres de notre histoire, procédé que nous espérons ne plus jamais connaître, d'autant plus que la Pologne en a énormément souffert.

Nous ne pouvons plus fermer les yeux sur la mise au ban de toute une communauté pour ce qu'elle est. C'est la raison pour laquelle il est évident que mon groupe et moi-même soutiendrons cette proposition de résolution dont je tiens d'ailleurs à remercier l'auteur et les cosignataires.

Il est impératif de rappeler à la Pologne les engagements qu'elle a pris lorsqu'elle est entrée dans l'Union européenne qui est, avant tout, une Union de valeurs. La dignité humaine, la liberté, la démocratie, l'égalité, l'État de droit, les droits fondamentaux, le pluralisme, la tolérance, telles sont les valeurs qui font de nous ce que nous sommes. La haine et le rejet n'y ont pas leur place.

Ce rappel doit également pouvoir être lancé auprès d'autres États européens qui considèrent eux aussi qu'ils n'ont plus à respecter ces valeurs, désormais qu'ils sont membres de l'Union européenne. Je pense singulièrement à un pays qui m'est cher, la Hongrie, où la communauté LGBT est devenue la nouvelle cible des ultraconservateurs au pouvoir. Jusqu'ici, le gouvernement nationaliste de Viktor Orbán ne s'intéressait pas vraiment aux minorités sexuelles, préférant critiquer les étrangers, les migrants, la communauté rom.

Mais aujourd'hui, le Fidesz, le parti du premier ministre Viktor Orbán, exprime de manière de plus en plus ouverte et décomplexée son homophobie, pour le plus grand plaisir du Jobbik, le parti d'extrême droite hongrois. Ce qui se passe en Hongrie montre à quel point nous ne devons jamais baisser la garde, car, si la dépénalisation de l'homosexualité date de 1962 et qu'une version du PACS existe depuis 2009 en Hongrie, le retour au pouvoir du premier ministre conservateur Viktor Orbán a marqué un retour des valeurs traditionnelles au détriment des valeurs progressistes. Depuis 2011, un amendement à la Constitution dispose que le mariage doit consister nécessairement en l'union d'un homme et d'une femme.

L'extrême droite est également très virulente envers la communauté LGBT. L'impunité dont elle bénéficie a libéré la parole homophobe en Hongrie. Les grandes agressions se déroulent essentiellement lors des gay pride. Et, lorsqu'on est victime d'agression, on essaie de taire l'origine et la dimension homophobe de celle-ci. Être homosexuel et faire de la politique n'est plus non plus envisageable. Faire son coming out peut coûter sa carrière à quelqu'un, comme ce fut le cas pour Klára Ungár. Résultat: une grande partie de la communauté LGBT vit sa sexualité de manière clandestine. Il y a d'ailleurs une grande différence, lorsqu'on est homosexuel, à vivre à Budapest ou dans une petite ville de province, suivant la classe sociale de laquelle on provient.

Aujourd'hui, nous avons le devoir de placer notre pays aux côtés du Parlement européen qui a adopté une résolution fin décembre de l'année dernière pour condamner ces zones anti-LGBT. Après l'indépendance de la justice, la liberté de la presse et, dernièrement, l'avortement, c'est le respect des minorités qui est mis à mal.

Si nous ne mobilisons pas tous les moyens qui sont à notre disposition, qui sait sur quoi portera la prochaine proposition de résolution que nous devons voter ici-même pour condamner les actions de Droit et Justice, le parti polonais?

Nous avons la chance que notre pays dispose d'une législation progressiste en ce qui concerne les droits des LGBT, mais nous ne pouvons baisser notre garde, comme je l'ai dit, et attendre que les ennemis de la liberté minent les rouages de nos démocraties européennes.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:
Considérant/Considerans M(n)
• 8 – Steven Creyelman cs (972/6)
Demande/Verzoek 6(n)
• 9 – Steven Creyelman cs (972/6)
* * * * *

Les amendements sont réservés.
De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

22 **Projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (1105/1-9)**

22 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (1105/1-9)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

22.01 **Georges Gilkinet**, rapporteur: Monsieur le président, mon collègue M. Bayet et moi-même renvoyons au rapport écrit.

De **voorzitter**: Verschillende leden hebben zich ingeschreven voor de algemene bespreking.

M. Gilkinet, vous avez la parole.

22.02 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, au cours de cette séance, on a discuté de sujets très importants mais celui-ci a potentiellement un impact très positif sur la vie de centaines de milliers de familles dans notre pays.

Le Service des créances alimentaires (SECAL) a été créé sous le gouvernement arc-en-ciel en 2003, notamment sous l'impulsion des écologistes et à la demande des mouvements féministes qui étaient demandeurs depuis des années de mécanismes de récupération des pensions alimentaires impayées. Il s'agit d'un dispositif essentiel pour les femmes, pour les enfants, pour la lutte contre la pauvreté infantile. On pourrait même qualifier le Service des créances alimentaires – même s'il est attaché au SPF Finances – de nouvelle branche de la sécurité sociale. Il y a davantage de séparations, de divorces et de créances alimentaires à payer. Un des facteurs de la capacité des familles à vivre dignement est le paiement correct des créances alimentaires.

Il s'agissait d'un premier pas important mais malheureusement, on n'est pas arrivé à la création d'un véritable service universel pour différentes raisons. Le texte initial prévoyait un plafond de revenu pour le parent bénéficiaire, ce à quoi il va être mis fin. Les familles à revenu moyen ne pouvaient pas avoir accès au Service des créances alimentaires car un plafond mensuel d'intervention était prévu. Il n'a pas évolué depuis lors, ce qui est problématique puisque l'augmentation du coût de la vie est bien là. Les services étaient insuffisamment pourvus et équipés pour pouvoir répondre à l'ensemble des demandes. Si des dispositifs intéressants étaient prévus par la loi, comme la mise en place d'une commission de suivi composée de parlementaires accompagnant les services administratifs ou l'élaboration de rapports annuels qui auraient permis au Parlement de suivre l'évolution des dossiers, tout cela a été mis de côté et il a fallu de nombreuses questions parlementaires pour rappeler aux ministres des Finances successifs que leur mission était aussi de faire en sorte que le SECAL fonctionne de façon correcte.

Fort heureusement, des évolutions ont néanmoins été constatées. À la fin de la précédente législature, avec le gouvernement en affaires courantes, nous avons pu trouver une majorité alternative – une coalition de partis amis des familles – pour relever le plafond de revenus en faveur du parent bénéficiaire jusqu'à 2 200 euros. Je m'en réjouis évidemment.

Et puis, voici ce texte, que je trouve assez génial, intéressant dans son dispositif, dans la mesure où il propose un système de récupération automatique des créances impayées, comme c'est déjà le cas pour les amendes routières qui ne sont pas honorées et qui sont alors récupérées lors du paiement de l'impôt - pour autant que le citoyen concerné soit solvable. Il en résulte un triple effet.

Tout d'abord, les créances impayées sont récupérées au bénéfice des familles, des mamans, des enfants et de la lutte contre la pauvreté infantile. Ensuite, cela engendre un moindre coût budgétaire pour l'État, puisque les créances non récupérées, monsieur le ministre, devaient auparavant être compensées par le budget général. Enfin, ce dispositif va exercer une pression sur les créanciers qui seraient tentés de ne pas verser leurs créances à leur ancien conjoint et au bénéfice de leurs enfants, car ils sauront désormais que le bâton sera tendu derrière la porte pour les inciter à verser ce qu'ils doivent.

Monsieur le ministre, et cela ne m'arrive pas souvent à cette tribune, je vous dis bravo et merci pour ce travail! Je félicite aussi votre administration qui a élaboré ce texte. Quand nous l'avons examiné en commission, je vous avais déjà remercié. Je salue aussi les collègues qui ont déposé des amendements en vue de supprimer complètement le plafond. Nous avions franchi un premier pas. Il s'agissait d'en accomplir un nouveau. Merci donc à Mme Thémont et à tous ceux qui ont soutenu cet amendement. Dorénavant, grâce au vote de ce texte, les revenus dus au parent bénéficiaire – qui est souvent la maman – ne seront plus limités.

Je le répète, ce texte constitue une avancée essentielle vers un service universel.

Monsieur le ministre, vous savez avec quoi je vais revenir maintenant, puisque, avec mon collègue M. Dieter Vanbesien, nous avons déposé un autre amendement pour revoir le plafond d'intervention mensuel au bénéfice des enfants, alors que le montant fixé par la loi n'a pas évolué depuis très longtemps. Différentes études, notamment de la Ligue des familles, parlent d'un montant moyen de 250 euros, alors que nous sommes ici à 175 euros.

Dans un premier temps, avec beaucoup d'ambition et de volontarisme, nous nous sommes dit que nous allions faire comme pour le montant de revenus de la maman, ou en tout cas du parent auquel des créances alimentaires sont dues, et supprimer tout plafond. Nous étions proches du but en commission des Finances, puisque notre amendement a recueilli 8 voix sur 17, alors qu'il en fallait 9.

En deuxième lecture, nous sommes revenus avec un amendement qui conservait un plafond, mais en doublant le montant, ce qui nous permet de toucher davantage de familles. Je vous ai senti, monsieur le ministre, intéressé et hésitant par rapport à ce texte. Votre hésitation n'a pas convaincu les membres de la majorité actuelle ou les groupes qui avaient voté contre notre amendement, de nous rejoindre. Le résultat a été le même.

Mais nous persévérons! Avec Dieter Vanbesien, nous redéposons cet amendement, en espérant pouvoir vous convaincre, monsieur Piedboeuf et tous les collègues qui voudraient nous rejoindre, et en espérant que la troisième fois sera la bonne. Parce qu'effectivement, il n'y a pas de raison de limiter l'intervention du Service des créances alimentaires à un montant fixé voici près de 20 ans. Il s'agit très logiquement de

l'indexer.

Nous avons eu un débat sur le coût. Il est vrai que j'ai annoncé, de façon un peu volontariste, que le coût serait nul. Je veux bien corriger ici, en séance plénière, en disant que le coût sera marginal, puisque vous avez mis sur pied, avec ce mécanisme automatique de récupération des créances, l'arme fatale à l'égard des créanciers peu volontaires. Le coût des créances qui seraient à payer à la place des créanciers par l'État avant récupération sera tout à fait marginal. Cela me semble une évidence. En tout cas, nous avons confiance dans le fait que votre système va fonctionner.

Cet amendement, même s'il a un coût qui sera marginal, aura une influence qui sera tout sauf marginale sur la vie concrète, mois après mois, des familles concernées qui doivent aujourd'hui compter chaque euro pour terminer le mois. Si cet amendement est voté et dès lors que le montant de la créance alimentaire est juste, fixé soit par jugement, soit sur la base d'un accord à l'amiable entre les familles, ces familles pourront vivre dignement.

Ce n'est pas tous les jours que notre Parlement a la possibilité, pour un coût "rikiki", d'avoir un effet "maousse costo", très important pour l'ensemble des familles.

J'en termine en disant que nous avons tous constaté que les conséquences socioéconomiques de la pandémie ont fait que des familles qui étaient au bord du gouffre risquaient de plonger ou avaient plongé dans des situations de pauvreté. Le divorce, la séparation, le non-paiement des créances alimentaires sont des facteurs évidents de pauvreté. Notre pays s'est engagé à de nombreuses reprises au plan belge et international pour lutter contre la pauvreté infantile. Il s'agit là de faire un tout petit pas pour le SPF Finances, pour l'État fédéral et un pas immense pour les familles concernées.

Je vous demande dès lors – c'est la troisième fois que nous vous en donnons l'opportunité – de soutenir cet amendement, réellement modeste dans sa forme et dans son impact budgétaire, mais énorme pour les familles concernées. Je sens que je suis en train de vous convaincre sur le sujet.

Monsieur le ministre des Finances, j'aimerais vous convaincre d'une dernière chose. Vous avez hérité d'une administration magnifique, le SPF Finances. Vous avez repris cette fonction et vous l'accomplissez avec beaucoup de cœur, ce que j'apprécie. Je voudrais vous dire que le Service des créances alimentaires est un service trop peu connu et trop peu reconnu au sein du SPF Finances.

Régulièrement, nous avons posé le constat que le personnel dédié à ces missions d'accompagnement des familles et de récupération des créances était trop peu nombreux. Je vous demande dès lors aussi d'être attentif en termes d'équipement, de présence dans les Régions et d'information aux bénéficiaires. Le coût est limité mais les effets sont énormes pour les familles, les mamans et les enfants et je sais que vous avez à cœur, autant que nous, de lutter contre la pauvreté infantile.

De **voorzitter**: Mevrouw Depoorter heeft ons later vervoegd. Ik geef haar nu het woord.

22.03 **Kathleen Depoorter** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik dank u, omdat ik toch nog mag spreken. Ik zal proberen mijn betoog kort te houden.

Mijnheer de minister, het niet-geamendeerde wetsontwerp genoot onze volledige steun. Wij onderstrepen dat DAVO een bijzondere dienst is met een bijzondere functie, met name het verzorgen van voorschotten aan eenoudergezinnen die na scheiding hun alimentatie niet ontvangen. Dat is hier door de heer Gilkinet al aangegeven. Eigenlijk is het een voorschot dat wordt betaald en dat bij de ex-partner, waarmee afspraken zijn gemaakt, moet worden gehaald. Daarom is het wetsontwerp, dat de bedoeling had die voorschotten meer te innen, absoluut gerechtvaardigd. Wij zijn ook zeker partner daarin. Ook zijn wij partner in DAVO zelf. Wij zien immers effectief het aantal aanvragen stijgen. Jammer genoeg zien wij ook het aantal kinderen waarvoor de aanvragen worden ingediend, in de loop der jaren stijgen. Het ontwerp is dus heel gerechtvaardigd.

In het amendement dat in de commissie is goedgekeurd, zijn de loonsvoorwaarden of de netto-inkomensvoorwaarden geschrapt.

Ik wil de leden verwijzen naar de vorige legislatuur, waarin de netto-inkomsten van 1.800 euro naar 2.200 euro zijn opgedreven. Daarvan is nog geen evaluatie gemaakt. Er is nog geen evaluatie gemaakt van

de nood bij inkomens of netto-inkomens hoger dan 2.200 euro. Er is ook geen evaluatie gemaakt van het feit dat een ex-partner een nieuwe partner heeft en dus niet meer alleenstaand is waardoor hun beider inkomens elkaar helpen. Nochtans moet de onderhoudsplichtige aan geen voorwaarden voldoen.

Wij hebben dus vragen bij de manier waarop het amendement in de commissie is goedgekeurd en bij de manier waarop die inkomensgrens tot stand is gekomen.

Ik hoorde de collega van Groen zeggen dat we bij armoedebeleid toekomstgericht moeten denken en gul moeten durven zijn. Dat is nu precies waar het schoentje knelt want DAVO is niet opgericht als instituut om armoede op een duurzame manier te gaan bestrijden met overheidsmiddelen. In 2018 hebben wij 400 miljoen euro aan door DAVO uitbetaalde voorschotten niet teruggevorderd. Het gaat dus niet om een kleine ingreep zoals hier beweerd wordt, het gaat om een structurele ingreep en om vrij veel geld dat op die manier naar onze gezinnen vloeit.

De N-VA-fractie vindt dat we veel beter aan structureel armoedebeleid kunnen doen via onze OCMW's als we niet de bedoeling hebben om de centen terug te vorderen. Dat doet niets af aan de visie waarmee DAVO is opgericht, namelijk dat eenoudergezinnen die na een scheiding geen beroep kunnen doen op de afgesproken alimentatie vooruitgeholpen moeten worden.

Ik kom dan bij het amendement van vandaag waarmee de voorschotten worden verhoogd. Ook daar zijn wij geen voorstander van, net om dezelfde reden. Wij vinden dat het echt van belang is om DAVO te evalueren vooraleer we hier maatregelen nemen en de geldkraan openzetten. We moeten voor een goed, structureel invorderingsbeleid zorgen zodat onze middelen terugvloeien naar de Staat vooraleer ze uitgegeven worden.

22.04 **Sophie Thémont** (PS): Monsieur le président, chers collègues, je vais revenir sur l'adoption de mon amendement qui vise à permettre à toutes les familles monoparentales, essentiellement des femmes seules avec enfants, de pouvoir bénéficier des avances du SECAL lorsqu'elles sont confrontées au non-paiement de leur pension alimentaire. En raison du plafond de revenus, jusqu'à présent, toute une série de personnes n'y avaient simplement pas accès. Mon groupe porte cette proposition depuis plusieurs années maintenant, estimant que le SECAL doit être accessible à toutes et à tous et devenir un véritable service universel, comme il avait été imaginé lors de sa création.

À la fin de la précédente législature, nous avons travaillé ensemble, comme l'a dit mon collègue Gilkinet, et obtenu le relèvement de ce plafond à 2 200 euros. Il s'agissait d'un pas dans la bonne direction mais pour nous, cela restait insuffisant et il fallait continuer le combat. Dois-je rappeler la situation difficile dans laquelle se trouvent de nombreuses familles monoparentales? Une situation de précarité mise en avant notamment par le baromètre interfédéral de la pauvreté et qui, inévitablement, s'accroît lorsque des créances alimentaires ne sont pas payées. Dois-je aussi rappeler que la crise sanitaire que l'on vit aujourd'hui impacte et impactera d'autant plus durement les familles monoparentales? La Ligue des familles rappelle ainsi que plus de huit familles monoparentales sur dix ont de plus en plus de mal à boucler leur fin de mois.

Dois-je enfin rappeler que cette crise économique sans doute l'une des plus importantes des dernières décennies risque évidemment de précipiter de plus en plus de familles monoparentales dans la pauvreté et que le rôle du SECAL, s'il est fondamental en tous temps, le sera d'autant plus à l'avenir?

L'amendement voté en commission des Finances prévoit donc la suppression pure et simple de la condition de revenus déterminés actuellement dans la loi pour bénéficier d'avances mensuelles sur les pensions alimentaires impayées. Le vote de cet amendement revêt un caractère urgent dans la mesure où la crise actuelle plonge de nombreuses familles dans des situations extrêmement difficiles (perte d'emploi, chômage temporaire) et que cette mesure constituera bel et bien une mesure de lutte contre la pauvreté des familles monoparentales, essentiellement des femmes, il faut le répéter.

Chers collègues, mon groupe se réjouit de cette avancée majeure. Je remercie à cet égard l'ensemble des groupes qui ont permis son adoption.

22.05 **Steven Matheï** (CD&V): Collega's, wat in beginsel een technische aanpassing van de werking van de DAVO is, heeft in de praktijk wel heel belangrijke effecten, niet alleen omdat heel wat bepalingen van het Wetboek van de gedwongen en minnelijke invorderingen van toepassing kunnen worden op de alimentatievorderingen, maar ook omdat de fiscale bemiddelingsdienst bevoegd wordt, die dan vanuit een soort helicopterview op zoek kan gaan naar oplossingen. Dat is alleen maar positief voor alle betrokkenen, voor

de eenoudergezinnen en de kinderen.

Wat het amendement betreft dat ertoe strekt om het voorschot van 175 euro te verhogen, wil ik kort herhalen wat wij daarover in de commissie hebben gezegd. Wij willen het debat over de verhoging van het voorschot absoluut aangaan, net zoals wij in de vorige legislatuur trouwens de verhoging van het inkomstenplafond mee bediscussieerd en gesteund hebben, maar wij willen dat doen op basis van correcte en recente cijfers, op basis van een evaluatie en op basis van een update van een belangrijke studie van 2012 van professor Pacolet, wat wij trouwens al in januari in de commissie gevraagd hebben. Op die manier kunnen wij op een redelijke en verantwoorde manier beslissen of de verhoging er al dan niet moet komen en van welke orde zij moet zijn.

Dat is ook de reden waarom wij het amendement, dat is ingehaakt op onderhavig eigenlijk technische wetsontwerp, niet zullen steunen. Het geheel van het wetsontwerp zullen wij wel steunen.

22.06 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, de PVDA-PTB-fractie zal het voorliggend wetsontwerp steunen.

Als een ex-partner de alimentatievergoeding waar een gezin recht op heeft niet betaalt en als de overheid de vergoeding voorschiet, dan is het maar normaal dat wij dat voorgeschoten bedrag zo efficiënt mogelijk invorderen van die ex-partner. Dit wetsontwerp zal dat mechanisme inderdaad efficiënter maken, wat een goede zaak is.

Ik ben ook blij dat in een beweging de inkomensvoorwaarde werd afgeschaft om voorschotten van de Dienst voor Alimentatievergoedingen te krijgen. Die voorwaarde was nergens voor nodig. De DAVO moet er gewoon zijn voor iedereen.

Vandaag is er opnieuw een amendement ingediend om het bedrag van de voorschotten op te trekken. Dat amendement werd in de commissievergadering door de rechtse partijen jammer genoeg weggestemd. Wij zullen dat amendement vandaag ook opnieuw steunen. Voor de overheid kost het niets extra, aangezien de centen uiteindelijk toch ingevorderd worden bij diegene die de alimentatievergoeding had moeten betalen, maar het betekent wel een duwtje in de rug voor de gezinnen die het financieel niet gemakkelijk hebben. Daar kunnen wij moeilijk tegen zijn.

22.07 Jan Bertels (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Dienst voor Alimentatievorderingen is een belangrijke dienst, met een belangrijke maatschappelijke functie. Deze dienst is van groot belang voor vele alleenstaande ouders die door hun ex-partner in de steek gelaten zijn of worden.

Het invoeren van een geharmoniseerde invorderingsprocedure voor wanbetalers van alimentatiegeld, het onderhoudsgeld voor kinderen, is een goede zaak. Dat hebben we in de commissie gezegd en beaamt ik volmondig. De invorderingsprocedures voor dit onderhoudsgeld worden nu gelijkgeschakeld met deze voor de normale fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen. Dit moet leiden tot een efficiëntere inning van de alimentatieschulden. Het invorderingspercentage is volgens de minister nu 52 %. Dit percentage moet naar boven. Dat is een goede zaak. Ouders moeten hun verplichtingen nakomen ten aanzien van hun kinderen en ten aanzien van hun ex-partner, als dat zo beslist is. De harmonisering van de invordering is een goede zaak.

We hebben ook graag het amendement gesteund over de afschaffing van de inkomensvoorwaarden om aanspraak te kunnen maken op de maandelijkse voorschotten. Dit amendement is mede op terechte vraag van de Vrouwenraad ontstaan. De Vrouwenraad vraagt dat allang. Dit is een terechte verbetering voor vele alleenstaande ouders met kinderen. Wij hebben dat volmondig gesteund. Dit is een oude vraag van de Vrouwenraad die eindelijk wordt beantwoord.

Wij hebben deze discussie al gevoerd en willen die graag opnieuw voeren. Wij willen een verhoging van het maximale bedrag van het maandelijks voorschot. Dat maximale bedrag bedraagt nu 150 euro, terwijl rechters in het kader van onderhoudsverplichtingen gemiddeld 250 euro per kind toekennen. Die gegevens zijn gekend, ze zijn niet nieuw. Bij een rechterlijke beslissing van gemiddeld 250 euro kan de alleenstaande ouder die in de steek wordt gelaten door zijn of haar ex-partner zelfs niet dat volledige bedrag bekomen als voorschot. We zitten daar ver onder. Het is volgens ons dan ook niet onbillijk om dat bedrag te verhogen. Hopelijk komt u ook tot dat voortschrijdend inzicht.

Alleenstaande ouders, en zeker de kinderen, verdienen dat. Wij mogen hen financieel niet in de kou laten staan, letterlijk en figuurlijk. Collega's, wij hebben daarvoor geen evaluatie meer nodig. Evaluaties zijn er al ten overvloede. Het risico op kansarmoede bij alleenstaande ouders is groter dan gemiddeld. Er zijn daarvoor allerlei wetenschappelijke bewijzen. Dat risico is nog groter als de alleenstaande ouder in de steek wordt gelaten door zijn of haar ex-partner en die zijn of haar verplicht onderhoudsgeld niet wil betalen.

Collega's, wij zullen het amendement steunen voor een verhoging van de maximale voorschotten die door de Dienst voor Alimentatievorderingen kunnen worden uitgekeerd. Voor ons moet een sterke overheid, met een sterke DAVO, die zijn taak goed, snel en efficiënt kan uitvoeren, mee zorgen voor een sterk voorschottensysteem.

DAVO kan en moet die alleenstaande ouder helpen. We zijn daar consequent in. We moeten hulp bieden aan de alleenstaande ouder, en zijn of haar kinderen, die in de steek wordt gelaten door de ex-partner. De overheid moet daar hulp bieden. Ik maak de cirkel rond met punt 1: de overheid moet ook invorderen bij de onwillige partner die zijn verplichtingen niet nakomt.

Tot daar, mijnheer de voorzitter.

22.08 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, nous soutiendrons, bien évidemment, ce projet de loi qui constitue une belle avancée, et ce d'autant plus qu'il abroge les plafonds d'accès au Service des créances alimentaires (SECAL). Les parents, les familles, les familles monoparentales seront donc aidés par ce dernier. Rappelons que quatre familles monoparentales sur dix ne reçoivent pas régulièrement les créances auxquelles elles ont droit. Pourtant, il s'agit souvent d'une part importante du budget du ménage. Ce projet est donc indispensable, d'abord et avant tout, pour les enfants.

Autant nous nous réjouissons de ce volet, autant nous regrettons que les plafonds soient maintenus concernant les avances des contributions alimentaires. En effet, 175 euros maximum par enfant et par mois, c'est peu. On sait que le coût d'un enfant est bien supérieur.

Le résultat du vote à venir sur l'amendement apportera peut-être une éclaircie. L'espoir fait vivre! On verra. Si tel n'est pas le cas, je peux vous assurer que nous remettrons le travail sur la table. Nous avons d'ailleurs déposé une proposition de loi sur le sujet, il y a maintenant déjà un certain temps. J'espère que ce qui n'est pas possible aujourd'hui le sera demain.

Il me semble également important de responsabiliser les vrais débiteurs. C'est la raison pour laquelle nous avons déposé une proposition de loi en commission de la Justice; elle est en cours d'examen. Elle vise à permettre au juge du tribunal de la famille de décider, dès le jugement relatif à la contribution alimentaire, d'une délégation de somme (salaire ou revenu de remplacement) qui pourrait être exécutée, à partir du moment où le débiteur d'aliments ne s'est pas exécuté pour deux versements mensuels. Cela permettrait au greffier de notifier cette délégation de somme par simple pli judiciaire à l'employeur ou au débiteur de revenus, et donc de percevoir rapidement cette créance d'aliments.

Une difficulté actuelle est que le parent créancier doit retourner devant le tribunal pour réclamer cette délégation de somme, ce qu'il ne fait pas dans un très grand nombre de cas, préférant se tourner vers le Service des créances alimentaires où la constitution du dossier est éminemment plus lourde.

Ce texte pourrait permettre de responsabiliser les vrais débiteurs, de compléter le dispositif du SECAL, de compléter l'arsenal juridique permettant de lutter efficacement contre la paupérisation des familles monoparentales et de limiter l'appel aux avances du SECAL car il y a des difficultés en la matière au niveau budgétaire.

Nous voterons en faveur de ce texte, qui constitue une belle avancée, même si d'autres devront suivre.

22.09 Minister Alexander De Croo: Zoals de heer Bertels aangegeven heeft, is de DAVO een belangrijke dienst, die inderdaad misschien niet de bekendheid heeft die hij zou moeten hebben.

Om aan te geven hoe belangrijk die dienst is, vorig jaar bedroeg het totale volume aan voorschotten ongeveer 30 miljoen euro. Die voorschotten worden gegeven voor alimentaties die eigenlijk betaald hadden

moeten zijn.

De wijziging die wij nu aanbrengen, is eigenlijk gebaseerd op het nieuwe Wetboek van de gedwongen en minnelijke invorderingen, dat in de vorige legislatuur door het Parlement werd goedgekeurd. Wat wij nu doen, is eigenlijk een harmonisatie van de invorderingsregels, waarbij die ook worden toegepast op de invorderingen van de DAVO.

Il faut comprendre qu'on le fera mieux en utilisant cette technique, mais que le recouvrement ne sera pas total. Cette amélioration est utilisée par certains dans ce Parlement pour dire que, dans ce cas, on doit pouvoir faire sauter des plafonds et aller plus loin. Je suis sensible à cet argument et je comprends qu'on pourrait mieux aider des parents en difficulté de cette manière-là, mais ne pensez pas que cela n'a aucun coût budgétaire. Cela ne correspond pas à la réalité. Parfois, même avec un recouvrement qui a changé, chez certains parents, il n'y a rien à recouvrer.

Ik was er ook veeleer voorstander van om eerst de doorgevoerde verhoging van het plafond van 1.800 euro naar 2.200 euro te evalueren. Er is een amendement aanvaard. De evaluatie heeft uiteindelijk niet plaatsgevonden. Ik kan mij wel inbeelden dat de doorgevoerde verhoging van het plafond aanvaardbaar was, terwijl de invordering nu verbeterd zal worden. Ik zou eerst een evaluatie gedaan hebben, maar de verhoging valt uiteindelijk wel te verdedigen.

Er ligt een tweede amendement ter stemming. Ik zal het Parlement zich daarover laten uitspreken. We moeten wel rekening houden met het feit dat als alle plafonds worden weggenomen, de morele verantwoordelijkheid voor een stukje verwatert. Uiteindelijk moet het systeem tegemoetkomen aan het probleem dat ouders hun verantwoordelijkheid niet opnemen en verzaken aan hun alimentatieplicht. Hoe vaker we zeggen dat er een voorschotsysteem is, hoe meer wij de morele plicht bij ouders weghalen. Ik begrijp dat men tussen wil komen in nood. Anderzijds is de eerste verantwoordelijke nog altijd degene die de alimentatieplicht heeft.

Je comprends qu'un autre amendement vise à enlever l'autre plafond. De mon point de vue, si l'on devait choisir entre les deux mesures, je pense que c'est plutôt celle qui est proposée maintenant qu'il fallait privilégier. Mais l'autre est déjà passée en commission. Donc j'accepte cela. Est-ce une bonne chose de faire sauter les deux plafonds? Je laisse à l'appréciation de ce Parlement le choix du niveau acceptable.

Een laatste element wat ik wil aanhalen, is dat men hier de opdracht uitbreidt en de rol versterkt van de fiscale bemiddelingsdienst. Die wordt hier in lijn gebracht met het nieuwe invorderingswetboek.

Ik wil beklemtonen dat er in de commissie een goede interactie was en dat er met veel kennis van zaken aan het dossier werd gewerkt. De wijzigingen die er uiteindelijk via de commissie zijn gekomen, tonen aan dat het commissiewerk een goede aanvulling kan zijn bij wat de regering doet. Daarvoor dank ik alle commissieleden.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1105/8)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1105/8)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de supprimer la condition de revenus pour l'octroi d'avances sur les pensions alimentaires dues aux enfants et de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle

du service de conciliation fiscale".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst".

Le projet de loi compte 29 articles.

Het wetsontwerp telt 29 artikelen.

* * * * *

Amendement déposé:

Ingediend amendement:

Art. 1/1(n)

- 19 – *Georges Gilkinet cs (1105/9)*

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservé: l'amendement.

Aangehouden: het amendement.

Adoptés article par article: 1 à 29

Artikel per artikel aangenomen: 1 tot 29

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement en over het geheel zal later plaatsvinden.

23 Cour constitutionnelle – Présentation d'un juge d'expression néerlandaise

23 Grondwettelijk Hof – Voordracht van een Nederlandstalige rechter

Par lettre du 3 juin 2020, le président de la Cour constitutionnelle fait savoir qu'à la suite du départ à la retraite de M. André Alen le 25 septembre 2020, une vacance d'emploi de juge néerlandophone sera publiée au *Moniteur belge* du 26 juin 2020.

Bij brief van 3 juni 2020 deelt de voorzitter van het Grondwettelijk Hof mee dat in het *Belgisch Staatsblad* van 26 juni 2020 een vacature zal worden bekendgemaakt voor het ambt van Nederlandstalige rechter, als gevolg van de opruiming van de heer André Alen op 25 september 2020.

Conformément à l'article 32, alinéa premier, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle, les juges de la Cour sont nommés à vie par le Roi sur une liste double, présentée alternativement par la Chambre des représentants et par le Sénat. La liste doit être adoptée à la majorité des deux tiers des suffrages des membres présents.

Overeenkomstig artikel 32, eerste lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof worden de rechters van het Hof voor het leven benoemd door de Koning uit een lijst met twee kandidaten, beurtelings voorgedragen door de Kamer van volksvertegenwoordigers en door de Senaat. De lijst dient te worden aangenomen met een meerderheid van twee derde van de stemmen van de aanwezige leden.

Le président de la Cour constitutionnelle communique qu'il revient à présent à la Chambre de présenter une liste.

De voorzitter van het Grondwettelijk Hof deelt mee dat het thans aan de Kamer toekomt een lijst voor te dragen.

Il sera pourvu à cette vacance sur la base de l'article 34, § 1er, 1°, de la loi spéciale (catégorie "juriste professionnel").

In de vacature zal worden voorzien op grond van artikel 34, § 1, 1°, van de bijzondere wet (categorie

"beroepsjurist").

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous propose de publier un appel aux candidats au *Moniteur belge*.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020, stel ik u voor een oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

24 Comité permanent de contrôle des services de police – Nomination du greffier

24 Vast Comité van toezicht op de politiediensten – Benoeming van de griffier

L'ordre du jour appelle le scrutin en vue de la nomination du greffier du Comité permanent de contrôle des services de police (Comité P).

Aan de orde is de stemming met het oog op de benoeming van de griffier van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten (Comité P)

La candidature de Mme Eline Van De Weghe a été annoncée au cours de la séance plénière du 7 mai 2020. De kandidatuur van mevrouw Eline Van De Weghe werd tijdens de plenaire vergadering van 7 mei 2020 aangekondigd.

La candidate a été entendue par la commission spéciale d'accompagnement parlementaire du Comité permanent P et du Comité permanent R le 29 juin 2020. Mme Cécile Thibaut a fait rapport de cette audition en Conférence des présidents du 1er juillet 2020.

Op 29 juni 2020 werd de candidate door de bijzondere commissie belast met de parlementaire begeleiding van het Vast Comité P en het Vast Comité I gehoord. Mevrouw Cécile Thibaut heeft verslag uitgebracht over deze hoorzitting in de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020.

Étant donné qu'il n'y a qu'une seule candidate, la Chambre peut déclarer élue Mme Eline Van De Weghe en qualité de greffier du Comité permanent de contrôle des services de police, en application de l'article 157, n° 6, du Règlement de la Chambre.

Aangezien er slechts één kandidaat is, kan mevrouw Eline Van De Weghe als griffier van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten, met toepassing van artikel 157, nr. 6, van het Kamerreglement, voor verkozen worden verklaard.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Scrutin (*continuation*)

Geheime stemming (*voortzetting*)

25 Désignation des membres du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles sur présentation du Conseil des ministres – Résultat du scrutin

25 Aanwijzing van de leden van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties op voordracht van de ministerraad – Uitslag van de geheime stemming

Votants	101	Stemmen
Blancs ou nuls	21	Blanco of ongeldig
Valables	80	Geldig
Majorité des deux tiers	54	Tweederde-meerderheid

Membres effectifs

Vaste leden

M. Luc Willems a obtenu 71 voix.
De heer Luc Willems heeft 71 stemmen gekregen.

M. Hendrik Pinxten a obtenu 7 voix.
De heer Hendrik Pinxten heeft 7 stemmen gekregen.

M. Frank Judo a obtenu 70 voix.
De heer Frank Judo heeft 70 stemmen gekregen.

M. Olivier Faelens a obtenu 8 voix.
De heer Olivier Faelens heeft 8 stemmen gekregen.

M. Dany Lesciauskas a obtenu 69 voix.
De heer Dany Lesciauskas heeft 69 stemmen gekregen.

Mme Béatrice van de Put a obtenu 9 voix.
Mevrouw Béatrice van de Put heeft 9 stemmen gekregen.

M. Eric Robert a obtenu 59 voix.
De heer Eric Robert heeft 59 stemmen gekregen.

M. Jean-François Husson a obtenu 19 voix.
De heer Jean-François Husson heeft 19 stemmen gekregen.

Pour le premier mandat (N)
Voor het eerste mandaat (N)

M. Luc Willems ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre effectif du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Luc Willems die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot vast lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le deuxième mandat (N)
Voor het tweede mandaat (N)

M. Frank Judo ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre effectif du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Frank Judo die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot vast lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le troisième mandat (F)
Voor het derde mandaat (F)

M. Dany Lesciauskas ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre effectif du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Dany Lesciauskas die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot vast lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le quatrième mandat (F)
Voor het vierde mandaat (F)

M. Eric Robert ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre effectif du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Eric Robert die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot vast lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Membres suppléants

Plaatsvervangende leden

M. Hendrik Pinxten a obtenu 70 voix.
De heer Hendrik Pinxten heeft 70 stemmen gekregen.

M. Luc Willems a obtenu 7 voix.
De heer Luc Willems heeft 7 stemmen gekregen.

M. Olivier Faelens a obtenu 70 voix.
De heer Olivier Faelens heeft 70 stemmen gekregen.

M. Frank Judo a obtenu 7 voix.
De heer Frank Judo heeft 7 stemmen gekregen.

Mme Béatrice van de Put a obtenu 69 voix.
Mevrouw Béatrice van de Put heeft 69 stemmen gekregen.

M. Dany Lesciauskas a obtenu 8 voix.
De heer Dany Lesciauskas heeft 8 stemmen gekregen.

M. Jean-François Husson a obtenu 61 voix.
De heer Jean-François Husson heeft 61 stemmen gekregen.

M. Eric Robert a obtenu 16 voix.
De heer Eric Robert heeft 16 stemmen gekregen.

Pour le premier mandat (N)
Voor het eerste mandaat (N)

M. Hendrik Pinxten ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre suppléant du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Hendrik Pinxten die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot plaatsvervangend lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le deuxième mandat (N)
Voor het tweede mandaat (N)

M. Olivier Faelens ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre suppléant du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Olivier Faelens die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot plaatsvervangend lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le troisième mandat (F)
Voor het derde mandaat (F)

Mme Béatrice van de Put ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamée membre suppléant du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
Mevrouw Béatrice van de Put die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot plaatsvervangend lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

Pour le quatrième mandat (F)
Voor het vierde mandaat (F)

M. Jean-François Husson ayant obtenu la majorité des deux tiers, est proclamé membre suppléant du Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles.
De heer Jean-François Husson die de tweederdemeerderheid heeft bekomen is benoemd tot plaatsvervangend lid van het Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties.

26 Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Nomination des membres effectifs

26 Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Benoeming van de effectieve leden

Le Conseil d'administration de l'Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains se compose de six membres francophones et de six membres néerlandophones.

De raad van bestuur van het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens bestaat uit zes Nederlandstalige en zes Franstalige leden.

Lors de la séance plénière du 25 juin 2020, il est apparu que six membres néerlandophones et cinq membres francophones avaient obtenu la majorité des voix.

Tijdens de plenaire vergadering van 25 juni 2020 is gebleken dat er zes Nederlandstalige en vijf Franstalige kandidaten een meerderheid van de stemmen hebben behaald.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous communique le résultat du scrutin secret:

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020 deel ik u de uitslag van de geheime stemming mee:

Nombre de votants: 100

Aantal stemmers: 100

Bulletins blancs et nuls: 4

Blanco en ongeldige bulletins: 4

Votes valables: 96

Geldige stemmen: 96

Majorité absolue: 49

Volstreekte meerderheid: 49

Candidats francophones

Franstalige kandidaten

Monde académique

Academische wereld

- M. Olivier De Schutter a obtenu 76 voix.
- M. Jacques Fierens a obtenu 64 voix.
- M. Michel Forges a obtenu 1 voix.
- M. Olivier Michiels a obtenu 0 voix.
- Mme Véronique Waterschoot a obtenu 0 voix.
- M. Patrick Wautelet a obtenu 1 voix.
- De heer Olivier De Schutter heeft 76 stemmen gekregen.
- De heer Jacques Fierens heeft 64 stemmen gekregen.
- De heer Michel Forges heeft 1 stem gekregen.
- De heer Olivier Michiels heeft 0 stemmen gekregen.
- Mevrouw Véronique Waterschoot heeft 0 stemmen gekregen.
- De heer Patrick Wautelet heeft 1 stem gekregen.

Monde judiciaire

Gerechtelijke wereld

- Mme Muriel Clavie a obtenu 80 voix.
- M. Samuel Dor a obtenu 0 voix.
- Mme Isabelle Fontignie a obtenu 40 voix.
- M. Michel Forges a obtenu 0 voix.
- M. Patrick Henry a obtenu 1 voix.
- Mme Stéphanie Mees a obtenu 1 voix.
- Mme Katrin Stangherlin a obtenu 2 voix.
- Mme Oriane Todts a obtenu 0 voix.
- Mevrouw Muriel Clavie heeft 80 stemmen gekregen.
- De heer Samuel Dor heeft 0 stemmen gekregen.

- Mevrouw Isabelle Fontignie heeft 40 stemmen gekregen.
- De heer Michel Forges heeft 0 stemmen gekregen.
- De heer Patrick Henry heeft 1 stem gekregen.
- Mevrouw Stéphanie Mees heeft 1 stem gekregen.
- Mevrouw Katrin Stangherlin heeft 2 stemmen gekregen.
- Mevrouw Oriane Todts heeft 0 stemmen gekregen.

Société civile

Maatschappelijk middenveld

- M. Hajib El Hajjaji a obtenu 12 voix.
- M. Bernard Garcez a obtenu 1 voix.
- Mme Francine Esther Kouablan a obtenu 0 voix.
- Mme Julie Lejeune a obtenu 60 voix.
- M. Eric Libert a obtenu 3 voix.
- Mme Stéphanie Mees a obtenu 10 voix.
- M. Pol Thibaut a obtenu 1 voix.
- M. Damien Thiéry a obtenu 22 voix.
- Mme Véronique Waterschoot a obtenu 0 voix.
- De heer Hajib El Hajjaji heeft 12 stemmen gekregen.
- De heer Bernard Garcez heeft 1 stem gekregen.
- Mevrouw Francine Esther Kouablan heeft 0 stemmen gekregen.
- Mevrouw Julie Lejeune heeft 60 stemmen gekregen.
- De heer Eric Libert heeft 3 stemmen gekregen.
- Mevrouw Stéphanie Mees heeft 10 stemmen gekregen.
- De heer Pol Thibaut heeft 1 stem gekregen.
- De heer Damien Thiéry heeft 22 stemmen gekregen.
- Mevrouw Véronique Waterschoot heeft 0 stemmen gekregen.

Partenaires sociaux

Sociale partners

- Mme Isabelle Doyen a obtenu 76 voix.
- Mme Francine Esther Kouablan a obtenu 12 voix.
- Mevrouw Isabelle Doyen heeft 76 stemmen gekregen.
- Mevrouw Francine Esther Kouablan heeft 12 stemmen gekregen.

Candidats néerlandophones

Nederlanstalige kandidaten

Monde académique

Academische wereld

- Mme Eva Brems a obtenu 71 voix.
- M. Willem Debeuckelaere a obtenu 1 voix.
- Mme Charlotte Declerck a obtenu 5 voix.
- M. Koen Lemmens a obtenu 90 voix.
- Mme Evelyne Maes a obtenu 2 voix.
- M. Kristof Van Assche a obtenu 1 voix.
- Mevrouw Eva Brems heeft 71 stemmen gekregen.
- De heer Willem Debeuckelaere heeft 1 stem gekregen.
- Mevrouw Charlotte Declerck heeft 5 stemmen gekregen.
- De heer Koen Lemmens heeft 90 stemmen gekregen.
- Mevrouw Evelyne Maes heeft 2 stemmen gekregen.
- De heer Kristof Van Assche heeft 1 stem gekregen.

Monde judiciaire

Gerechtelijke wereld

- M. Alain Bloch a obtenu 76 voix.
- M. Willem Debeuckelaere a obtenu 3 voix.
- Mme Evelyne Maes a obtenu 70 voix.
- De heer Alain Bloch heeft 76 stemmen gekregen.
- De heer Willem Debeuckelaere heeft 3 stemmen gekregen.

- *Mevrouw Evelyne Maes heeft 70 stemmen gekregen.*

Société civile

Maatschappelijk middenveld

- *M. Willem Debeuckelaere a obtenu 60 voix.*
- *M. Martin Vanden Hende a obtenu 0 voix.*
- *Mme Kati Verstrepen a obtenu 15 voix.*
- *De heer Willem Debeuckelaere heeft 60 stemmen gekregen.*
- *De heer Martin Vanden Hende heeft 0 stemmen gekregen.*
- *Mevrouw Kati Verstrepen heeft 15 stemmen gekregen.*

Partenaires sociaux

Sociale partners

- *M. Guy Cox a obtenu 58 voix.*
- *Mme Ineke De Bisschop a obtenu 25 voix.*
- *Mme Caroline Deiteren a obtenu 1 voix.*
- *De heer Guy Cox heeft 58 stemmen gekregen.*
- *Mevrouw Ineke De Bisschop heeft 25 stemmen gekregen.*
- *Mevrouw Caroline Deiteren heeft 1 stem gekregen.*

Dès lors, sont proclamés élus membres effectifs du Conseil d'administration de l'Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains:

Derhalve worden tot effectieve leden van de Raad van bestuur van het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens verkozen:

Comme membres francophones:

Als Franstalige leden:

- Olivier De Schutter
- Jacques Fierens
- Muriel Clavie
- Julie Lejeune
- Isabelle Doyen

Comme membres néerlandophones:

Als Nederlanstalige leden:

- Eva Brems
- Koen Lemmens
- Alain Bloch
- Evelyne Maes
- Willem Debeuckelaere
- Guy Cox

M. Alain Bloch a des connaissances de l'allemand.

De heer Alain Bloch heeft kennis van het Duits.

Au maximum deux tiers des membres sont du même sexe.

Maximaal twee derde van de leden zijn van hetzelfde geslacht.

Étant donné que quatre candidats de la catégorie "monde académique" ont déjà obtenu une majorité des voix, le mandat vacant de membre francophone doit être pourvu par un candidat qui n'appartient pas à cette catégorie.

Aangezien reeds vier kandidaten uit de categorie "academische wereld" een meerderheid van de stemmen hebben behaald, dient het nog openstaande mandaat van Franstalig lid te worden ingevuld door een kandidaat die niet tot deze categorie behoort.

Également selon l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous propose d'organiser un second scrutin pour le mandat vacant de membre francophone en reprenant les candidats restants des catégories "monde judiciaire", "société civile" et "partenaires sociaux" le 9 juillet 2020.

Nog volgens het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020, stel ik u voor een tweede stemronde te organiseren voor het openstaande mandaat van Franstalig lid met de overblijvende kandidaten

van de categorieën "gerechtelijke wereld", "maatschappelijk middenveld" en "sociale partners" op 9 juli 2020.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfroond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 3 juillet 2020 jusqu'à jeudi 9 juillet 2020 à 14 h. Leur bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 1092/1 sont à leur disposition au Secrétariat général.

- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 3 juli 2020 tot donderdag 9 juli 2020 om 14 u. Hun stembiljet en het parlementair stuk nr. 1092/1 liggen ter beschikking op het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

- L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 9 juillet 2020.

- De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 9 juli 2020.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

27 Conseil central de surveillance pénitentiaire – Nomination d'un membre suppléant

27 Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen – Benoeming van een plaatsvervangend lid

Conformément à la décision de la séance plénière du 16 avril 2020, un second appel aux candidats a été publié au Moniteur belge du 22 avril 2020 pour le mandat de membre suppléant néerlandophone de M. Tony Vermeulen, membre du Conseil central de surveillance pénitentiaire.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 16 april 2020 werd in het Belgisch Staatsblad van 22 april 2020 een tweede oproep tot kandidaten bekendgemaakt voor het mandaat van Nederlandstalig plaatsvervangend lid van de heer Tony Vermeulen, lid van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen.

Les candidatures ont été annoncées au cours de la séance plénière du 4 juin 2020.

De kandidaturen werden tijdens de plenaire vergadering van 4 juni 2020 aangekondigd.

Les candidats ont été entendus par la commission de la Justice le 30 juin 2020. Mme Kristien Van Vaerenbergh a fait rapport de ces auditions en Conférence des présidents du 1er juillet 2020.

Op 30 juni 2020 werden de kandidaten door de commissie Justitie gehoord. Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh heeft verslag uitgebracht over deze hoorzittingen in de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 1er juillet 2020, je vous propose de procéder à la nomination du membre suppléant néerlandophone de M. Tony Vermeulen au cours de la séance plénière du 9 juillet 2020.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 1 juli 2020 stel ik u voor over te gaan tot de benoeming van het Nederlandstalig plaatsvervangend lid van de heer Tony Vermeulen tijdens de plenaire vergadering van 9 juli 2020.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la

procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfroond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- *Les membres peuvent voter dès le vendredi 3 juillet 2020 jusqu'à jeudi 9 juillet 2020 à 14 h. Leur bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 1407/1 sont à leur disposition au Secrétariat général.*
- *De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 3 juli 2020 tot donderdag 9 juli 2020 om 14 u. Hun stembiljet en het parlementair stuk nr. 1407/1 liggen ter beschikking op het Secretariaat-generaal.*

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

- *L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 9 juillet 2020.*
- *De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 9 juli 2020.*

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

28 Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles – Désignation de membres effectifs

28 Informatie- en adviescentrum inzake schadelijke en sektarische organisaties – Aanwijzing van vaste leden

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 24 juin 2020, je vous propose de désigner les membres effectifs dont les candidatures ont été directement introduites à la Chambre.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 24 juni 2020 stel ik u voor over te gaan tot de aanwijzing van de vaste leden waarvan de candidaturen rechtstreeks bij de Kamer werden ingediend.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfroond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- *Les membres peuvent voter dès le vendredi 3 juillet 2020 jusqu'à jeudi 9 juillet 2020 à 14 h. Leur bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 1387/2 sont à leur disposition au Secrétariat général.*
- *De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 3 juli 2020 tot donderdag 9 juli 2020 om 14 u. Hun stembiljet en het parlementair stuk nr. 1387/2 liggen ter beschikking in het Secretariaat-generaal.*

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren.

- *L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 9 juillet 2020.*
- *De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 9 juli 2020.*

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

29 Commission spéciale COVID-19 – Composition

29 Bijzondere commissie COVID-19 – Samenstelling

Conformément à la demande du président du groupe DéFI, je vous propose de permettre à Mme Sophie Rohonyi de participer aux travaux de la commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique, en qualité de membre sans voix délibérative.

Overeenkomstig het verzoek van de voorzitter van de DéFI-fractie, stel ik u voor mevrouw Sophie Rohonyi als niet-stemgerechtigd lid deel te laten nemen aan de werkzaamheden van de bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Conformément à la demande de Mme Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, je vous propose également de permettre à Mme Fonck, elle-même, de participer aux travaux de la commission spéciale chargée d'examiner la gestion de l'épidémie de COVID-19 par la Belgique, en qualité de membre sans voix délibérative.

Overeenkomstig het verzoek van mevrouw Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, stel ik u eveneens voor mevrouw Fonck zelf als niet-stemgerechtigd lid deel te laten nemen aan de werkzaamheden van de bijzondere commissie belast met het onderzoek naar de aanpak van de COVID-19-epidemie door België.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

30 Demandes d'urgence émanant du gouvernement

30 Urgentieverzoeken van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée en ce qui concerne l'exemption de la taxe en matière de prestations de soins médicaux à la personne, n° 1369/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wat de vrijstelling van de belasting inzake medische verzorging betreft, nr. 1369/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

30.01 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer de voorzitter, voor het wetsontwerp nr. 1369/1 over de btw op medische goederen is de stemming in de commissie verdaagd. Daarvoor is een urgentieverzoek niet meer aan de orde.

Le président: La demande d'urgence est retirée? (*Assentiment*)

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi portant diverses mesures fiscales urgentes en raison de la pandémie du COVID-19 (CORONA III), n° 1390/1.

De regering heeft eveneens de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp houdende diverse dringende fiscale bepalingen ten gevolge van de COVID-19 pandemie (CORONA III), nr. 1390/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

30.02 Minister **Alexander De Croo**: Wij vragen de urgentie voor het wetsontwerp nr. 1390/1. Gelet op de COVID-19-crisis, de nood om snel te kunnen handelen en om de verreikende impact van deze crisis te kunnen temperen, vragen wij de urgentie.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

De urgentie is met algemeenheid van stemmen aangenomen. Leve de consensus! U ziet dat het ook anders kan.

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant le Code de droit économique et d'autres lois en vue de renforcer les compétences de recherche et d'application conformément au règlement (UE) 2017/2394 du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2017 sur la coopération entre les autorités nationales chargées de veiller à l'application de la législation en matière de protection des consommateurs et abrogeant le règlement (CE) n° 2006/2004 et en exécution de celui-ci (I), n° 1385/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van economisch recht en van andere wetten met het oog op het versterken van de opsporings- en handhavingsbevoegdheden in overeenstemming met en in uitvoering van Verordening (EU) 2017/2394 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2006/2004 (I), nr. 1385/1.

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi organisant la procédure de recours contre la sanction administrative visée au livre XV, titre 1/1 du Code de droit économique (II), n° 1386/1.

De regering heeft eveneens de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot regeling van de beroepsprocedure tegen de administratieve sanctie bedoeld in boek XV, titel 1/1 van het Wetboek van economisch recht (II), nr. 1386/1.

Dit document is niet rondgedeeld, maar het is wel net op de website geplaatst.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.
Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

30.03 David Clarinval, ministre: Monsieur le président, je n'ai pas été en mesure de le présenter en Conférence des présidents mercredi et je vous prie de m'en excuser, mais le gouvernement pour la ministre Muylle sollicite l'urgence pour les textes 1385 et 1386. Il y a une justification pour les deux textes.

Op 12 december 2017 werd de Europese verordening betreffende de samenwerking tussen de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming aangenomen. Deze verordening 2006/2004 is in werking getreden op 17 januari 2020.

Ce nouveau règlement fixe les compétences minimales dont doivent disposer les autorités chargées de la détection des infractions transfrontalières aux droits des consommateurs, comme celles-ci sont prévues dans le règlement et les directives repris dans son annexe. Il comprend également une série de dispositions sur les mesures de poursuite de ces infractions. Afin d'implémenter le règlement CPC, la législation nationale doit être alignée sur les exigences. D'ici là, notre pays ne satisfait pas aux obligations européennes.

De huidige wetsontwerpen hebben tot doel te voorzien in deze overeenstemming. Daar de CPC-verordening reeds in werking is getreden is het aangewezen de implementatie van de nieuwe regels op korte termijn te realiseren. Mijnheer de voorzitter, daarom wordt de urgentie gevraagd voor de behandeling van deze wetsontwerpen.

Voilà, monsieur le président, les deux justifications d'urgence pour ces textes!

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

31 **Prise en considération de propositions**

31 **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

L'ordre du jour mentionne aussi une liste complémentaire de propositions dont la prise en considération est demandée à la Conférence des présidents.

De agenda vermeldt ook een bijkomende lijst van voorstellen waarvan de inoverwegingneming is gevraagd aan de Conferentie van voorzitters.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Je vous propose également de prendre en considération et de renvoyer à la commission compétente:

- la proposition de loi (M. Christian Leysen et Mme Kathleen Verhelst) portant l'introduction d'une réserve de reconstitution pour les sociétés, n° 1412/1.

Ik stel u ook voor inoverweging te nemen en naar de bevoegde commissie te zenden:

- het wetsvoorstel (de heer Christian Leysen en mevrouw Kathleen Verhelst) houdende de invoering van een wederopbouwreserve voor vennootschappen, nr. 1412/1.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Demandes d'urgence
Urgentieverzoeken

Mevrouw Van Bossuyt, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1393/1 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek tot uitbreiding van de procedure betreffende de invordering van onbetwiste geldschulden wat overheidsschulden betreft.

31.01 **Anneleen Van Bossuyt** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, het zal natuurlijk niemand ontgaan zijn dat heel wat bedrijven door de coronacrisis meer dan ooit geconfronteerd worden met betalingsmoeilijkheden. De overheid zou hen kunnen bijstaan door facturen stipter te betalen.

Het wetsvoorstel dat hier voorligt waarvoor de urgentie wordt gevraagd, moet de overheid daartoe aanzetten. Het geeft hiermee ook uitvoering aan een Europese betalingsrichtlijn.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

Mijnheer Van Quickenborne, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1398/1 tot wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 december 1994 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en de regeling van de administratieve controle van de instellingen belast met de controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen.

31.02 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, de spoedige afhandeling van dit wetsvoorstel is aangewezen, zodat de parlementen van de deelstaten, die wij respecteren, nog dit jaar hun regelgeving kunnen aanpassen in het licht van de begroting van 2021. Vandaar dit verzoek tot urgentie.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Mijnheer Verherstraeten, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1400/1 van de heren Demon en Briers tot regeling van de verwerking van operationele politionele informatie door het administratieve en logistieke kader van de geïntegreerde politie.

31.03 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het gaat om een juridische rechtscheiding, die voor de politiediensten een flinke meerwaarde betekent.

De functie en de taken van het administratieve en logistieke kader van de politie, het CALog, zijn doorheen de jaren sterk geëvolueerd, namelijk van een louter administratieve naar een volwaardige ondersteuning van het operationeel kader. Bepaalde sleutelfuncties inzake de verwerking van operationele politionele informatie worden immers door CALog-personeel ingevuld.

Het voorstel strekt ertoe een juridisch kader te scheppen dat duidelijkheid verschaft over de functie van ondersteuning van het administratieve en logistieke kader van de geïntegreerde politie.

De urgentie wordt gevraagd, gelet op het recente advies van het controleorgaan voor de politionele informatie over het onderwerp met het oog op het verschaffen van rechtszekerheid in verband met de ondersteuning van het administratieve en logistieke kader in een dergelijk belangrijke sector.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Monsieur Gilkinet, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1403/1 modifiant les périodes survenues durant le repos prénatal et pouvant être prises en compte pour la prolongation du repos postnatal pour les fonctionnaires.

31.04 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, il s'agit d'une loi réparatrice ou "de complément".

Vous savez que notre Parlement a adopté, il y a peu, une excellente législation pour protéger le congé postnatal des mamans. Apparemment, la règle que nous avons adoptée ne s'applique pas aux travailleuses de la fonction publique. Il s'agit donc ici de compléter la loi pour viser ces travailleuses de la fonction publique, dans la droite ligne de l'excellent texte que nous avons voté, il y a peu.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

Mijnheer Verherstraeten, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1404/1 tot wijziging van de wet van 4 mei 2020 tot regeling van de opschorting van de procedure sociale verkiezingen van het jaar 2020 ingevolge de coronavirus-COVID-19-pandemie om de termijn tot het afsluiten van een akkoord om elektronisch te stemmen bij de sociale verkiezingen 2020 te verlengen.

31.05 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dit gaat over de elektronische stemming bij sociale verkiezingen. Dit moet 90 dagen vóór de verkiezingen aangeplakt worden. Die termijn is reeds voorbij omdat de wet van 4 mei 2020 de verkiezingsprocedure heeft opgeschort, pas 36 dagen later. Er zijn ondernemingen die dat toch nog willen organiseren op elektronische wijze. Dat is vanuit gezondheidsoverwegingen zeker te verantwoorden. De opschorting van de procedure voor de ondernemingen eindigt op 23 september. Dat is te kort na het reces om dat nog op tijd gestemd te krijgen. Vandaar de vraag naar urgentie.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Monsieur Cogolati, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1405/1 modifiant l'arrêté royal du 19 décembre 2014 relatif aux règles de l'air et aux dispositions opérationnelles relatives aux services et procédures de navigation aérienne, afin d'interdire le survol des centrales nucléaires de Doel et Tihange.

31.06 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je suis le représentant de M. Cogolati.

Il s'agit d'un dossier important en matière de sécurité publique. Le ministre de l'Intérieur a répondu récemment à une question parlementaire de mon collègue, M. Cogolati. À l'issue de l'analyse de la réponse du ministre, on constate que la solidité de nos centrales nucléaires et leur résistance à la percussie par un avion de ligne n'est pas assurée.

Cette proposition de loi propose de définir une zone d'exclusion aérienne, comme cela existe dans d'autres pays, en France notamment, et comme cela existe pour les châteaux de Laeken et de Ciergnon, de façon à protéger davantage nos concitoyens d'un éventuel accident nucléaire. C'est la raison pour laquelle nous demandons l'urgence.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est rejetée.
De urgentie wordt verworpen.*

Mijnheer Van Quickenborne, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1412/1 houdende de invoering van een wederopbouwreserve voor vennootschappen.

31.07 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben blij dat de minister van Financiën in ons midden is. Hij was ook getuige van wat ik u zal vertellen: in de commissie Financiën zat dit luik, de wederopbouwreserve, oorspronkelijk in het wetsontwerp genoemd "Corona III". Het is er bij consensus in de commissie uitgelicht en wordt nu ingediend als een apart wetsvoorstel. De urgentie wordt gevraagd omwille van een coronagerelateerd belang, met name een solvabiliteitsmaatregel voor onze bedrijven.

Le président: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Naamstemmingen

Votes nominatifs

32 Amendements réservés à la proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/1-7)

32 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/1-7)

Vote sur l'amendement n° 31 de Dominiek Sneppe cs tendant à insérer un considérant Q(n). **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 31 van Dominiek Sneppe cs tot invoeging van een considerans Q(n). **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	37	Oui
Nee	104	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

(M. Jean-Marc Delizée a voté comme son groupe jusqu'au vote n° 6)

Vote sur l'amendement n° 37 de Els Van Hoof à la demande 4. **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 37 van Els Van Hoof op verzoek 4. **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)

Ja	109	Oui
Nee	35	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.

Bijgevolg is het amendement aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 35 de Sofie Merckx à la demande 4. **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 35 van Sofie Merckx op verzoek 4. **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	77	Oui
Nee	60	Non
Onthoudingen	5	Abstentions
Totaal	142	Total

En conséquence, l'amendement est adopté.

Bijgevolg is het amendement aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 32 de Dominiek Sneppe cs tendant à insérer une demande 17(n). **(1211/7)**

Stemming over amendement nr. 32 van Dominiek Sneppe cs tot invoeging van een verzoek 17(n). **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	17	Oui
Nee	104	Non
Onthoudingen	20	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 36 de Sofie Merckx tendant à insérer une demande 17(n). **(1211/7)**
Stemming over amendement nr. 36 van Sofie Merckx tot invoeging van een verzoek 17(n). **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	53	Oui
Nee	79	Non
Onthoudingen	16	Abstentions
Totaal	148	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 33 de Dominiek Sneppe cs tendant à insérer une demande 18(n). **(1211/7)**
Stemming over amendement nr. 33 van Dominiek Sneppe cs tot invoeging van een verzoek 18(n). **(1211/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)

Ja	18	Oui
Nee	128	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	146	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 34 de Dominiek Sneppe cs tendant à insérer une demande 19(n). **(1211/7)**
Stemming over amendement nr. 34 van Dominiek Sneppe cs tot invoeging van een verzoek 19(n). **(1211/7)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 8)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

33 Geheel van het voorstel van resolutie voor laagdrempelige en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg in (post-)coronatijden (1211/6+7)

33 Ensemble de la proposition de résolution visant à promouvoir des soins de santé mentale

facilement accessibles durant (et après) la crise du coronavirus (1211/6+7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 9*)

Ja	124	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	146	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution, telle qu'amendée. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(1211/8)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie, zoals geamendeerd, aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(1211/8)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

33.01 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijn collega Yoleen Van Camp heeft bij de amendementen nr. 33 en nr. 34 tegengestemd. (Naamstemming nr. 8)

De **voorzitter**: Waarvan akte.

(*De heer Egbert Lachaert heeft gestemd zoals zijn fractie*)

(*De heer Bram Delvaux heeft gestemd zoals zijn fractie*)

34 Proposition de loi modifiant la loi du 21 mars 2018 modifiant la loi sur la fonction de police, en vue de régler l'utilisation de caméras par les services de police, et modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, la loi du 30 novembre 1998 organique des services de renseignement et de sécurité et la loi du 2 octobre 2017 réglementant la sécurité privée et particulière (1322/3)

34 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 maart 2018 tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid (1322/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 10*)

Ja	148	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	148	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1322/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1322/4)**

35 Proposition de résolution concernant la prise en considération pour le calcul de la pension des allocations de développement des compétences (nouvel intitulé) (736/6)

35 Voorstel van resolutie over het in aanmerking nemen van de competentieontwikkelingstoelagen bij de berekening van het pensioen (nieuw opschrift) (736/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 11*)

Ja	136	Oui
Nee	9	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	145	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. (736/7)

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis aan de regering worden gebracht. (736/7)

35.01 **Robby De Caluwé** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, de heren Lachaert en Delvaux hebben zich vergist bij stemming nr. 9.

De **voorzitter**: Waarvan akte.

36 Amendements réservés à la proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/1-8)

36 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/1-8)

Vote sur l'amendement n° 37 de Steven Creyelman cs tendant à insérer un considérant Z/1(n). (967/8)

Stemming over amendement nr. 37 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een considerans Z/1(n). (967/8)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 12*)

Ja	17	Oui
Nee	106	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

(*M. Maxime Prévot a voté comme son groupe*)

Vote sur l'amendement n° 38 de Steven Creyelman cs tendant à insérer un considérant Z/2(n). (967/8)

Stemming over amendement nr. 38 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een considerans Z/2(n). (967/8)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)

Ja	42	Oui
Nee	104	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	146	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 39 de Steven Creyelman cs tendant à insérer un considérant Z/3(n). **(967/8)**
Stemming over amendement nr. 39 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een considerans Z/3(n). **(967/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 13)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 40 de Steven Creyelman cs tendant à insérer une demande 20(n). **(967/8)**
Stemming over amendement nr. 40 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een verzoek 20(n). **(967/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 13)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 41 de Steven Creyelman cs tendant à insérer une demande 21(n). **(967/8)**
Stemming over amendement nr. 41 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een verzoek 21(n). **(967/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 14)

Ja	16	Oui
Nee	128	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 42 de Steven Creyelman cs tendant à insérer une demande 22(n). **(967/8)**
Stemming over amendement nr. 42 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een verzoek 22(n). **(967/8)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*

(Stemming/vote 14)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

37 Ensemble de la proposition de résolution relative à la protection des minorités religieuses et philosophiques en Afrique du Nord, au Proche-Orient et au Moyen-Orient (967/7)

37 Geheel van het voorstel van resolutie over de bescherming van religieuze en levensbeschouwelijke minderheden in Noord-Afrika, in het Nabije Oosten en het Midden-Oosten (967/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

37.01 Steven Creyelman (VB): Mijnheer de voorzitter, het spijt mij dat ik toch nog een beetje van uw tijd vraag.

De **voorzitter:** Neen, geen probleem, wij zijn er voor de assemblee.

37.02 Steven Creyelman (VB): Goed, ik onthoud dat.

Mijnheer de voorzitter, collega's, eind vorig jaar diende onze fractie een voorstel van resolutie in over de alarmerende situatie van de oosterse christenen in het zuidoosten van Turkije. Bij de inleiding van dat voorstel in commissie werden wij aangenaam verrast door de mededeling van de gewaardeerde collega De Roover dat de N-VA een gelijkaardig voorstel in de pijplijn had. De verrassing was aangenaam, omdat wij vreesden dat het lot van de oosterse christenen niemand in het halfroond zou interesseren, enerzijds omdat het christenen zijn en anderzijds omdat zij in een moslimland wonen. Kort samengevat, de slachtoffers behoren niet tot de knuffelgroep, de daders wel.

Met de amendementen die zopas ter stemming voorlagen, hoopten wij iets meer focus te kunnen leggen op de oosterse christenen en hun situatie in het zuidoosten van Turkije. Jammer, maar helaas is dat niet gelukt.

Waarschijnlijk verras ik u niet wanneer ik u zeg dat wij het voorliggend voorstel van resolutie alsnog zullen goedkeuren.

De **voorzitter:** Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 15)

Ja	144	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	145	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(967/9)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(967/9)**

(Mme Sofie Merckx a voté comme son groupe)

38 Amendements réservés à la proposition de résolution relative aux zones dites anti-LGBT en Pologne (nouvel intitulé) (972/1-6)

38 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde LGBT-vrije zones in Polen (nieuw opschrift) (972/1-6)

Vote sur l'amendement n° 8 de Steven Creyelman cs tendant à insérer un considérant M(n). **(972/6)**

Stemming over amendement nr. 8 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een considerans M(n). **(972/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)

Ja	17	Oui
Nee	127	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	144	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 9 de Steven Creyelman cs tendant à insérer une demande 6(n). **(972/6)**
Stemming over amendement nr. 9 van Steven Creyelman cs tot invoeging van een verzoek 6(n). **(972/6)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 16)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

39 Ensemble de la proposition de résolution relative aux zones dites anti-LGBT en Pologne (nouvel intitulé) (972/5)

39 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de zogenaamde LGBT-vrije zones in Polen (nieuw opschrift) (972/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)

Ja	127	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	145	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(972/7)**
Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(972/7)**

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

De heer Nabil Boukili heeft voorgestemd.

40 Amendement réservé au projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de supprimer la condition de revenus pour l'octroi d'avances sur les pensions alimentaires dues aux enfants et de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (nouvel intitulé) (1105/1-9)

40 Aangehouden amendement op het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking

van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (nieuw opschrift) (1105/1-9)

Vote sur l'amendement n° 19 de Georges Gilkinet cs tendant à insérer un article 1/1(n). **(1105/9)**

Stemming over amendement nr. 19 van Georges Gilkinet cs tot invoeging van een artikel 1/1(n). **(1105/9)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 18)

Ja	69	Oui
Nee	78	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	147	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

41 Ensemble du projet de loi portant modification de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances en vue de supprimer la condition de revenus pour l'octroi d'avances sur les pensions alimentaires dues aux enfants et de rendre applicables certaines dispositions du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales et portant modification de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018 visant à élargir les missions et à renforcer le rôle du service de conciliation fiscale (nouvel intitulé) (1105/8)

41 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (nieuw opschrift) (1105/8)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 19)

Ja	121	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	146	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1105/10)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1105/10)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

42 Adoption de l'ordre du jour

42 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? (Non) L'ordre du jour est approuvé.

Geen bezwaar? (Nee) De agenda is goedgekeurd.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 9 juillet 2020 à 14 h 15.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 9 juli 2020 om 14.15 uur.

*La séance est levée à 21 h 15.
De vergadering wordt gesloten om 21.15 uur.*

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée,
portant le numéro CRIV 55 PLEN 049 annexe.*

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 55 PLEN 049 bijlage.*

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

Comptage électronique – Elektronische telling: 001

Oui	55	Ja
-----	----	----

Comptage électronique – Elektronische telling: 002

Oui	51	Ja
-----	----	----

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	37	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, Dedecker Jean-Marie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	104	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	109	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Galant Isabelle, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	35	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Roover Peter, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Lachaert Egbert, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooen Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Wollants Bert

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	77	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Flahaut André, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	60	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Jadin Kattrin, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Spooren Jan, Taquin Caroline, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Wollants Bert

Abstentions	5	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Arens Josy, Dallemagne Georges, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	17	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Thibaut Cécile, Troosters Frank, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	104	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	20	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Buysrogge Peter, De Roover Peter, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, D'Haese Christoph, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donck Wim, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	53	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Daems Greet, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Flahaut André, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Khattabi Zakia, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Schlitz Sarah, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	79	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Taquin Caroline, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	16	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Arens Josy, Bertels Jan, Crombez John, Dallemagne Georges, De Smet François, Depraetere Melissa, Fonck Catherine, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Matz Vanessa, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Segers Ben, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	18	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	128	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	124	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bogaert Hendrik, Boukili Nabil, Briers Jan, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	1	Nee
-----	---	-----

Delvaux Bram

Abstentions	21	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Burton Emmanuel, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, Dewael Patrick, Dock Magali, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilson Nathalie, Jadin Kattrin, Leysen Christian, Liekens Goedele, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Scourneau Vincent, Taquin Caroline, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	148	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri

Nahima, Leroy Marie-Colline, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	0	Nee
-----	---	-----

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	136	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	9	Nee
-----	---	-----

De Caluwé Robby, De Jonge Tania, Dewael Patrick, Gabriels Katja, Leysen Christian, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	17	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	106	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	21	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Buysrogge Peter, De Roover Peter, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, D'Haese Christoph, Francken Theo, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	42	Ja
-----	----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	104	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet

François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	16	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	128	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Auasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooen Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	144	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Auasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoit, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	1	Nee
-----	---	-----

Schlitz Sarah

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	17	Ja
-----	----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	127	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Auasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie,

Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	127	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Rover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Friart Benoit, Gabriels Katja, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	1	Nee
-----	---	-----

Boukili Nabil

Abstentions	17	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	69	Ja
-----	----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, de Laveleye Séverine, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Depraetere Melissa, Flahaut André, Fonck Catherine, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	78	Nee
-----	----	-----

Anseeuw Björn, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Taquin Caroline, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	0	Onthoudingen
-------------	---	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	121	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, Daems Greet, Dallemagne Georges, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	0	Nee
-----	---	-----

Abstentions	25	Onthoudingen
-------------	----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, De Rover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, D'Haese Christoph, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert